

ΧΟΑΚΙΜ ΝΕΪΤΖΕΛ**Νέος πρόεδρος της Bundesbank**

Ο **Χοάκιμ Νέιτζελ** είναι ο νέος πρόεδρος της Bundesbank που θα διαδεχθεί τον Γενς Βάιντμαν. Ο 55χρονος οικονομολόγος αναλαμβάνει από 1ης Ιανουαρίου. Είναι στενός συνεργάτης του καγκελάριου Όλαφ Σολτς, ενώ έχει διατελέσει μέλος του Δ.Σ. της γερμανικής ομοσπονδιακής τράπεζας προτού αναλάβει στέλεχος της κρατικής αναπτυξιακής τράπεζας KfW. **Σελ. 8**

ΠΑΝΟΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ**Ακυρες οι απολύσεις χωρίς εισφορές**

Οι **απολύσεις** θα είναι άκυρες εάν ο εργοδότης δεν έχει καταβάλει το σύνολο των οφειλόμενων εισφορών στο νέο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης τονίζοντας ο υφυπουργός Εργασίας της Ελλάδας, Πάνος Τσακλόγλου. Τονίζει επίσης ότι δεν θα επιτραπεί σε κακοπληρωτές εργοδότες και «μπαταχιστές» να θέσουν σε κίνδυνο τις εισφορές. **Σελ. 18**

ΓΙΕΝΣ ΒΑΪΝΤΜΑΝ**Προειδοποίηση στην ΕΚΤ για πληθωρισμό**

Επανερχόμενος στο μοτίβο των αντιρρήσεων του σε κάθε χαλαρή πολιτική, ο απερχόμενος διοικητής της ομοσπονδιακής τράπεζας της Γερμανίας, Γιενς Βάιντμαν, άρχισε να προειδοποιεί την ΕΚΤ ότι με την πολιτική της εξωθεί σε περαιτέρω άνοδο τον πληθωρισμό. Αυτή τη φορά, όμως, είχε μαζί του άλλους ιθύνοντες που χαράσσουν πολιτική στην Ευρωζώνη. **Σελ. 12**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

«Κάρμελ» και μέτρα πάγωσης την αγορά

Αδειασαν οι εμπορικοί δρόμοι το Σαββατοκύριακο, αισθητά μειωμένη η κίνηση στα κέντρα εστίασης

Μπορεί η «Κάρμελ» να αποδείχθηκε καλύτερη των προειδοποιήσεων και να μην προκάλεσε υλικές ζημιές το Σαββατοκύριακο, αλλά είχε άμεση επίδραση στην αγορά την οποία πάγωσε. Οι προειδοποιήσεις προκάλεσαν φόβο στους κατανα-

λωτές, με αποτέλεσμα αρκετοί να αναβάλουν τις χριστουγεννιάτικες τους αγορές και γενικότερα τις εξόδους, αργότερα μέσα στην εβδομάδα. Οι εμπορικοί δρόμοι άδειασαν, ενώ αισθητά ήταν η μείωση στον κλάδο της εστίασης. Οι καταναλωτές

προτίμησαν τα malls. Πάντως, η χρήση πλαστικού χρήματος δεν δείχνει μείωση των αγορών το προηγούμενο Σαββατοκύριακο, αλλά σε αρκετές περιπτώσεις, καταγράφει σημαντική αύξηση. Αυτό αποδίδεται στο γεγονός ότι όσοι αποφά-

σισαν να κυκλοφορήσουν στην αγορά, δεν ήταν για χαλαρή βόλτα, αλλά ξεκίνησαν τις αγορές τους για τα Χριστούγεννα. Εκτιμάται ότι η κίνηση θα είναι αυξημένη και θα κορυφωθεί τις επόμενες ημέρες μέχρι και την παραμονή 24 Δε-

κεμβρίου, που είναι η κατ'εξοχήν πιο εμπορική μέρα του χρόνου. Εκτιμάται ότι οι αγορές δεν θα μειωθούν αλλά ουδείς αναμένει επιδόσεις στα επίπεδα του 2019. Σίγουρα η χρονιά θα κλείσει με θετικά πρόσημα σε σχέση με το 2020. **Σελ. 3**

ΕΛΛΑΔΑ

Στροφή καταναλωτών στα μεταχειρισμένα Ι.Χ

Στα **μεταχειρισμένα** αυτοκίνητα στρέφονται ολοένα και περισσότεροι καταναλωτές εξαιτίας των καθυστερήσεων στις παραδόσεις των καινούργιων και της αύξησης των τιμών. Οι καθυστερήσεις είναι κατά μέσον όρο 3-4 μήνες. Πλέον πωλήσεις γίνονται και με «ανοικτή τιμή», δηλαδή με αποπληρωμή κατά την παραλαβή, πιθανότατα σε υψηλότερη τιμή. **Σελ. 14**

ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

Ασφαλή καταφύγια αναζητούν οι επενδυτές

Καθώς ο πληθωρισμός καλπάζει στις μεγάλες οικονομίες προβληματίζονται επενδυτές, οικονομολόγους και κεντρικές τράπεζες, κρατικά ομόλογα με ρήτρα προστασίας από τον πληθωρισμό, κάθε είδους funds ενέργειας, πετρελαίου και εμπορευμάτων, όπως ο χαλκός, αλλά και τα ακίνητα προσελκύουν επενδυτές, που βλέπουν νέα εκτόξευση των τιμών. **Σελ. 12**

ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Ηλεκτροσόκ διαρκείας για τις επιχειρήσεις

Σπάει τα κοντέρ η άνοδος της τιμής του φυσικού αερίου και του ηλεκτρικού ρεύματος καθώς κλιμακώνεται η διένεξη Ευρώπης - Ρωσίας για Ουκρανία και Nord Stream, ενώ η επιδείνωση των καιρικών συνθηκών ενισχύει τη ζήτηση και παράλληλα μειώνει την παραγωγή ενέργειας από τις ΑΠΕ. Το ηλεκτροσόκ σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά θα είναι διαρκείας. **Σελ. 19**

5 291296 000378

Αυξημένες αγορές στα εμπορικά κέντρα

Ιδιαίτερα εμφανής ήταν την Κυριακή η προτίμηση των καταναλωτών για τα malls, την ώρα που η κίνηση στα ίδια καταστήματα στους δρόμους των πόλεων ήταν απογοητευτική. Οι αγορές με πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες δεν δείχνουν μείωση των αγορών το προηγούμενο Σαββατοκύριακο, αλλά σε αρκετές περιπτώσεις, καταγράφει σημαντική αύξηση. Σύμφωνα με στοιχεία της JCC, ικανοποιητικά κινήθηκαν τα καταστήματα ειδών ένδυσης και υπόδησης το Σαββατοκύριακο 17-19 Δεκεμβρίου, ενώ αυξημένες ήταν οι αγορές παιχνιδιών και δώρων. Τη μεγαλύτερη αύξηση σημείωσαν οι αγορές σε καταστήματα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών. **Σελ. 3**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Φορολογία και ψηφιακή οικονομία

Ήταν 18 Δεκεμβρίου 2020 όταν οι Ευρωπαίοι ηγέτες τις πρώτες πρωινές ώρες εκείνης της Παρασκευής έλαβαν την πολιτική απόφαση για τη δημιουργία του ταμείου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας στην οικονομία. Δώδεκα μήνες μετά και αφού εν τω μεταξύ έχουν εγκριθεί τα εθνικά προγράμματα των χωρών και έχουν εκταμιευθεί οι προκαταβολές, η συζήτηση αφορά στη στρατηγική για αποπληρωμή των δανείων. Τα δάνεια αυτά ανέρχονται στο σύνολο στα 800 δισ. ευρώ και θα αντληθούν για τη χρηματοδότηση της ανάκαμψης στην μετά covid εποχή. Στην κορυφή της λίστας, από τις προτάσεις που επιξεργάζεται η Κομισιόν, βρίσκεται η πρόσφατη συμφωνία σε επίπεδο G20 που επιτρέπει στις κυβερνήσεις να φορολογήσουν πα-

γκόσμους εταιρικούς κολοσσούς με στόχο (α) να εισπραχθούν επιπλέον 150 δισ. δολάρια ετησίως και (β) να ανακαταμηθούν φορολογικά έσοδα ύψους 125 δισ. δολάρια ετησίως μεταξύ των χωρών.

Η συμφωνία του περασμένου Οκτωβρίου στη Ρώμη αποτέλεσε την κατάληξη συζητήσεων πολλών ετών σε μια προσπάθεια για μεταρρύθμιση του παγκόσμιου φορολογικού συστήματος. Η εφαρμογή της ιστορικής, όπως χαρακτηρίστηκε, συμφωνίας στηρίζεται σε δύο πυλώνες: (α) τη φορολόγηση των 100 μεγαλύτερων επιχειρήσεων από τις εθνικές κυβερνήσεις για τις δραστηριότητες που ασκούν στις αντίστοιχες χώρες, και (β) την εφαρμογή ενός παγκόσμιου ελάχιστου φορολογικού συντελεστή ίσου με 15%, έτσι ώστε να μην δίνεται η δυνατότητα στις πολυεθνικές

να αναζητούν πλεονεκτήματα σε φορολογικούς «παράδεισους» ή χώρες με χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές.

Αυτές τις μέρες και συγκεκριμένα τη Δευτέρα, 20 Δεκεμβρίου 2021, ο ΟΑΣΑ, που ανέλαβε το έργο εφαρμογής της συμφωνίας, δημοσίευσε τους κανόνες που θα πρέπει να εφαρμόσουν οι εθνικές κυβερνήσεις για τον πυλώνα II της συμφωνίας. Οι κανόνες αυτοί έχουν στόχο να αντιμετωπίσουν τις φορολογικές προκλήσεις που δημιουργεί η ψηφιακή οικονομία στο παγκόσμιο στερέωμα. Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΑΣΑ, ο ελάχιστον φορολογικός συντελεστής θα μπορεί να εφαρμοστεί σε πολυεθνικές με έσοδα πέραν των 750 εκ. δολαρίων ετησίως, με τις αναμενόμενες εισπράξεις να φτάσουν σε επιπλέον 150 δισ. δολάρια ετησίως.

Η τεχνική βοήθεια που προσφέρει ο ΟΑΣΑ αφορά στη διευκόλυνση της τροποποίησης των εθνικών νομοθεσιών με στόχο (α) να καθοριστούν τα κριτήρια για τις πολυεθνικές που εμπίπτουν στον ελάχιστον συντελεστή, (β) να τεθούν οι μηχανισμοί για υπολογισμό του πραγματικού φορολογικού συντελεστή σε σχέση με τον ελάχιστο και (γ) να γίνει εφικτή η επιβολή της επιπρόσθετης φορολογίας στο επηρεαζόμενο μέλος της πολυεθνικής. Στο κείμενο του ΟΑΣΑ περιλαμβάνεται επίσης και ο τρόπος χειρισμού περιπτώσεων που αφορούν συγχωνεύσεις και εξαγορές όπως και οι απαιτήσεις για σύλλογη πληροφοριών για τις επηρεαζόμενες οντότητες.

Στην παρουσίαση του προϋπολογισμού για το 2022 νωρίτερα αυτόν τον μήνα, ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης ανακοίνωσε την

πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει σε μια φορολογική μεταρρύθμιση με στόχο να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας. Όσον αφορά στον φορολογικό συντελεστή για τις επιχειρήσεις, η πρόθεση της κυβέρνησης να ανεβάσει το ποσοστό από 12,5% στο 15% συνδέθηκε με την πρόσφατη συμφωνία της Ρώμης για έναν παγκόσμιο ελάχιστο συντελεστή. Οι προεκτεινόμενες αλλαγές στη φορολόγηση των εταιρειών έχει στόχο να αποσυνδεθεί η προσέλκυση επενδύσεων λόγω ευνοϊκών φορολογικών συνθηκών και να αναδειχθούν άλλα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κύπρου. Αυτή η ενέργεια της κυβέρνησης εκτός από επίκαιρη αγγίζει και έναν σύγχρονο τρόπο σκέψης που θέλει να βλέπει το επιχειρείν στην ηλεκτρονική και ψηφιακή του διάσταση.

Έχεις κάρτα της
Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή
χρημάτων!

Κατέβασε το Myle Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Των **BALAZS KORANYI** ΚΑΙ **FRANCESCO CANEPA** / REUTERS

Ο πληθωρισμός διαιρεί την ΕΚΤ

Στη συνεδρίαση της ΕΚΤ την προηγούμενη εβδομάδα οι αξιωματούχοι της επιδίωξαν να αναγνωριστούν με μεγαλύτερη έμφαση οι κίνδυνοι οι οποίοι απορρέουν από τον πληθωρισμό. Ωστόσο βρέθηκαν αντιμέτωποι με τις ενστάσεις του πρώτου οικονομολόγου της τράπεζας, Φίλιπ Λέιν, γεγονός που προκάλεσε έναν ασυνήθιστα ζωηρό διάλογο, όπως επισημαίνουν καλά πληροφορημένες πηγές στο Reuters. Οι κεντρικές τράπεζες σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Fed, έχουν παραδεχθεί ότι ο πληθωρισμός ενδεχομένως να αποβεί περιο-

συμφωνήσουμε σε “περιορισμένους κινδύνους ανόδου”, αλλά ακόμα και αυτό δεν καταγράφηκε στην ανακοίνωση», αναφέρουν πηγές του Reuters. Το πλεσιότερο που έλεγχη ήταν από την πρόεδρο της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, όταν είπε ότι «πιθανώς να υπάρχει ένας κίνδυνος ανόδου», απαντώντας σε δημοσιογραφική ερώτηση. Ακόμα κι όταν η πρόεδρος της ΕΚΤ επιδίωξε να επέλθει συναίνεση, τέσσερα στελέχη εξέφρασαν την αντίθεσή τους στο πακέτο μέτρων, τα οποία έτειναν σε αναδιπλωση της πολιτικής στήριξης, ενώ την παρέτειναν κιόλας.

Ο απερχόμενος πρόεδρος της Bundesbank, Γιεβς Βάιντμαν, ο ομόλογός του του Λουξεμβούργου, Γαστόν Ράινες, και της Αυστρίας, Ρόμπερτ Χόλτσμαν, καταψήφισαν τα μέτρα, ενώ ο επικεφαλής της τράπεζας του Βελγίου, Πιερ Βουνς, που δεν είχε δικαίωμα ψήφου, διατύπωσε τις ενστάσεις του.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο δείκτης του πληθωρισμού στις χώρες της Ευρωζώνης σημείωσε εκτίναξη στο 4,9% τον μήνα Νοέμβριο, δηλαδή έφθασε σε πρωτοφανή υψηλά επίπεδα, ενώ είναι υπερδιπλάσιος του επισημου στόχου της ΕΚΤ για 2%.

Ενδεχομένως να κινηθεί πλοίσον του 2% τους προσεχείς μήνες, αλλά η τράπεζα προβλέπει πως θα επιστρέψει στο 1,9% έως το τελευταίο τρίμηνο του 2022. Τέλος, έγκυρες πηγές ανέφεραν πως ορισμένοι αξιωματούχοι έθεσαν εν αμφιβολή την ποιότητα των εκτιμήσεων της ΕΚΤ, οι οποίες επί σειρά ετών υποκείμενται σε μεγάλες αναθεωρήσεις.

Επίσης υπογράμμισαν ότι τα χρησιμοποιούμενα από τους ερευνητές μοντέλα δεν επαρκούν για να αξιολογήσουν το μοναδικό στα χρονικά σοκ της πανδημίας.

Ενισχύονται οι αντιδράσεις μελών του Δ.Σ. στην επίσημη θέση που επιμένει να χαρακτηριζεί παροδική την αύξηση του πληθωρισμού.

σότερο επίμονος και ανυποχώρητος από όσο αρχικά αναμενόταν, αλλά η ΕΚΤ έχει προσκολληθεί στο αφήγημά της ότι η άνοδος των τιμών θα εξασθενήσει από μόνη της κάτω από τα επίπεδα του στόχου της στα τέλη του νέου έτους.

Στο πλαίσιο αυτής της ζωηρής και έντονης συζήτησης, όπως περιγράφηκε, σημαντικός αριθμός στελεχών της ΕΚΤ έθεσε υπό αμφισβήτηση την ποιότητα των προβλέψεων της, αντιπαραβάλλοντας τα δικά τους στοιχεία

και τονίζοντας ότι υπάρχουν κίνδυνοι ο δείκτης να καταλήξει υψηλότερος από τις προσδοκίες στα τέλη του 2022.

«Επειτα από μια σχολιοτενή συζήτηση φθάσαμε να

Η ΔΗΠΑ, ο Λόφος, η Πινδάρου και το Chase

Όλο και καλύτερη γίνεται η διαμάχη ΔΗΠΑ - κυβέρνησης και ΔΗΣΥ. Μετά τα δημοσιεύματα και τα σαφέστατα μηνύματα δυσαρέσκειας αλλά και οργής του μεγάλου Νίκου και του Φούλη για τη σύμπραξη της ΔΗΠΑ με τα κόμματα της αντιπολίτευσης για ψήφιση τροπολογίας για τις τέσσερις συνεργατίδες του Προέδρου και τον Ανδρέα Ιωσήφ, ήρθε η αντίδραση του νέου κοινοβουλευτικού κόμματος. Ο εκπρόσωπος της ΔΗΠΑ Μάρινος Κλεάνθους με στυλ που παρέπεμπε σε... chase ξεκαθάρισε προς κάθε ενδιαφερόμενο, δηλαδή τον μεγάλο Νίκο και τον Φούλη, ότι: «Εκεί και όπου συμφωνούμε θα υπερημφίζουμε, κι εκεί και όπου διαφωνούμε, θα καταψηφίζουμε» και ότι «Ως ΔΗ.ΠΑ. - Συνεργασία, δεν δίνουμε λευκή επιταγή σε κανέναν». Και το πήρε και δύο βήματα πιο κάτω υποδεικνύοντας πως «τον ίδιο σεβασμό όμως, απαιτούμε και εμείς» και απορρίπτοντας κάθε προσπάθεια «αλλοίωσης ή χειραγώγησης των αποφάσεων μας, από οπουδήποτε και αν προέρχεται».

Πολύ ενδιαφέρουσα η δήλωση του chaser αφού δείχνει πως τα εσωκομματικά προβλήματα στην ΔΗΠΑ μάλλον τώρα αρχίζουν. Γιατί κάποια άλλα στελέχη άλλα δηλώνουν, τουλάχιστον στο παρσκήνιο. Αν τώρα αποφασίσουν να τα βγάλουν στο προσκήνιο πολύ φοβόμυαι ότι η ΔΗΠΑ θα αρχίσει να θυμίζει ΕΔΕΚ...

Σε ό,τι αφορά τη συνεργασία με τον Λόφο και την Πινδάρου ακούω ότι ψήνονται συναντήσεις, οπότε, όπως πυθιακά μου ανέφερε πηγή που γνωρίζει, «σημασία δεν έχουν αυτά που λέχθηκαν αλλά αυτά που θα λεχθούν».

• • • •

Νέος γύρος στην ΕΔΕΚ

Αναφέρθηκε στην ΕΔΕΚ και θυμήθηκαν αυτά που έλεγε πρόσφατα γνωστό στέλεχος του ταλαιπωρημένου κόμματος σε κομματικό πηναδάκι. Ούτε λίγο, ούτε πολύ υποστήριξε ότι οι υποσχέσεις και διακηρύξεις του Σιζό για οικονομική εξυγίανση του κόμματος μάλλον ήταν λόγια του προεκλογικού αέρα. Όπως είπε, εκτός από το σκάνδαλο με τους Κουτούκη και Μορφάκη το κόμμα βρίσκεται σε διαδικασία απολύσεων υπαλλήλων που τους έχει ανάγκη. Διερωτήθηκε πώς γίνεται ένα κόμμα με οικονομική ευρωστία να απολύει υπαλλήλους λίγο πριν από την προεκλογική περίοδο; Υπέβαλε όμως και ένα άλλο ερώτημα που προκάλεσε μεγάλη συζήτηση. Το ενδεχόμενο οι απολύσεις να μην αφορούν μόνο το οικονομικό πρόβλημα αλλά και άλλα θέματα που έχουν να κάνουν με τα εσωκομματικά προβλήματα...

Πάντως, αρκετά στελέχη ζητούν μεγαλύτερη διαφάνεια στα οικονομικά της ΕΔΕΚ και θέτουν

•Σου έστειλε ποτέ άλλος υποβρύχιο;

νέο θέμα για την αξιοποίηση της κλινικής Λυσσάριδη. Καλούν δε τον Σιζό να κάνει πράξη όσα διακηρύσσει και να δώσει στη δημοσιότητα όλα τα οικονομικά στοιχεία που του ζητούνται εδώ και πολύ καιρό.

Η διαμάχη στο κόμμα μπορεί να κόπασε λόγω γιορτών, ετοιμάζεται όμως νέος γύρος με το νέο χρόνο, όπως έγκυρα πληροφορούμαι.

• • • •

Τρυπάνια, ασκήσεις και υποβρύχιο!

Και τρυπάνι μήκη ξανά, θριαμβευτικά στην Α-ΟΖ και ασκήσεις στρατιωτικής ετοιμότητας κάναμε με την βοήθεια μεγάλων δυνάμεων και αμερικανικό υποβρύχιο βρέθηκε να περιπολεί στην περιοχή της γεώτρησης. Και οι Τούρκοι που τόσα πολλά είπαν και τόσες απειλές έριξαν μοιάζουν προς το παρόν με σκυλί που μόνο γαυγίζει. Με τον Ερντογάν βέβαια ποτέ κανείς δεν ξέρει. Γι' αυτό το υποβρύχιο έπλευσε στην περιοχή μας. Προς το παρόν ο μεγάλος Νίκος και η χαμογελαστή Νατάσα τριβουν τα χέρια. Ο

Ερντογάν φαίνεται πως δεν θέλει να φορτώσει άλλα προβλήματα στην κουρασμένη πλάτη του αυτή την περίοδο, ειδικά με τους Αμερικανούς και του Καταρινούς από τους οποίους σε πολλά εξαρτάται.

Επιπλέον φαίνεται πως οι τα όσα διάφοροι υπερπροβάλλουν ότι το φυσικό αέριο και οι υδρογονάνθρακες δεν έχουν... μέλλον, επί του εδάφους και επί της... θαλάσσης διαψεύδονται πανηγυρικά. Ούτε η ExxonMobil ούτε η Qatar Petroleum θα ξόδευαν τόσα εκατομμύρια και τόσες εργασίες εάν δεν ήλπιζαν σε σημαντικό κέρδη με... ορίζοντα. Ούτε και ο φίλος μας ο Τζο θα έστελνε το υπερσύγχρονο υποβρύχιο του για περιπολίες στη Λεμεσό εάν δεν γνώριζε το βάθος και τον όγκο των προσδοκίων.

• • • •

Ελεύθεροι κι ωραιοί

Καταγγελίες κατά βουλευτών του ΔΗΣΥ έκανε ο Άριστος Δαμιανού μιλώντας χθες στον ΑΣΤΡΑ του ΑΚΕΛ. Όπως είπε, αναφερόμενος στη μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, «βου-

λευτές του ΔΗΣΥ γυρίζουν τα χωριά σε διατεταγμένη αποστολή». Όχι ότι θέλω να διαψεύσω τον Άριστο, αλλά μόλις το άκουσα γέλασα πλατιά. Είναι ένα από τα καλύτερα πολιτικά ανέκδοτα που άκουσα τελευταία. Ειδικά όταν λέγεται από στέλεχος του ΑΚΕΛ, οι βουλευτές του οποίου ως γνωστόν πάνε στα χωριά και στις πόλεις εντελώς ελεύθεροι να αναπτύξουν τις προσωπικές τους απόψεις, ακόμα κι αν έρχονται σε αντίθεση με αυτές του ΑΚΕΛ. Ως γνωστόν κανένας βουλευτής του ΑΚΕΛ δεν βρίσκεται ποτέ σε διατεταγμένη αποστολή και όλοι αυτοσχεδιάζουν και προωθούν τις δικές τους θέσεις, παραγνωρίζοντας την πατροπαράδοτη ρήση «το κόμμα τζι τα μάθκια σας».

• • • •

ΚΟΝΙΖ: Μα δεν περιμέναμε κυρώσεις κατά της Τουρκίας για τις παραβιάσεις στην ΑΟΖ της Κύπρου και την επέκταση στο Βαρώσι; Αντί των κυρώσεων ακούσαμε χθες ότι εγκρίθηκαν 560 εκατ. ευρώ ως βοήθεια για την Τουρκία για το μεταναστευτικό. Υπάρχει κάποιος που αναμένει ακόμα ότι το σενάριο των κυρώσεων στέκει;

Οι συναυλίες κλασικής μουσικής ‘Technopolis 20 Classics’ συνεχίζονται και το 2022

Τα τελευταία δύο χρόνια το Τεχνόπολις 20 διοργανώνει τη σειρά συναυλιών κλασικής μουσικής ‘Technopolis 20 Classics’, όπου φιλοξενούνται διεθνώς φήμης μουσικοί από το εξωτερικό και παράλληλα σπριζίζουν ντόπιοι καλλιτέχνες. Όλα τα κονσέρτα λαμβάνουν χώρα στην Πάφο, υποστηρίζοντας τον κύριο στόχο των συναυλιών που είναι η ανάπτυξη της καλλιτεχνικής σκηνής της πόλης.

Απέναντι στις προκλήσεις αυτής της περιόδου, το «Τεχνόπολις 20» με έδρα την Πάφο, στοχεύει να συνεχίσει να υποστηρίζει τις τέχνες και τους καλλιτέχνες, και με τις δράσεις του να συμβάλει στην ανάπτυξη της πολιτιστικής ζωή της πόλης της πόλης, προσφέροντας εμπειρίες υψηλού επιπέδου στο κοινό. Έτσι, το ‘Technopolis 20 Classics’ εξακολουθεί να είναι ενεργό, περιλαμβάνοντας ένα σημαντικό αριθμό κονσέρτων για το 2022 με αρχή το Κονσέρτο για πιάνο και βιολί με την Βικτωρία και Ελένη Μαυρομουστάκη, την Κυριακή 9 Ιανουαρίου, το Κονσέρτο για κλαρινέτο και πιάνο με τον Dimitri Ashkenazy και Berna Glemser, την Κυριακή 13 Φεβρουαρίου και το Κον-

Το «Τεχνόπολις 20» με έδρα την Πάφο, στοχεύει να συνεχίσει να υποστηρίζει τις τέχνες και τους καλλιτέχνες, και με τις δράσεις του να συμβάλει στην ανάπτυξη της πολιτιστικής ζωή της πόλης της πόλης, προσφέροντας εμπειρίες υψηλού επιπέδου στο κοινό.

σέρτο πιάνου με τον Vitaly Starikov, την Κυριακή 20 Μαρτίου.

Οι πιο πάνω συναυλίες θα πραγματοποιηθούν στο Μαρτίδιο Θέατρο Πάφου στις 18:00.

Τη Δευτέρα, 13 Δεκεμβρίου 2021, πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία η τελευταία,

για τη φετινή χρονιά, συναυλία στο Μαρτίδιο Θέατρο με τον βιρτουόζο νεαρό ακορντεονίστα Alexander Hrustevich. Το κοινό είχε την ευκαιρία να ακούσει μπαγιάν, ένα είδος χρωματικού ακορντεόν με κουμπιά που αναδείχθηκε στην Ρωσία αρχές του 20ού αιώνα, ένα όργανο που δεν συναντάς συχνά

σε συναυλίες κλασικής μουσικής.

Το πρόγραμμα της συναυλίας περιλάμβανε γνωστά κομμάτια σε άριστη εκτέλεση. Η συναυλία τελείωσε με το κοινό να χειροκροτεί θερμά και να ζητά επιπλέον κομμάτια από τον βιρτουόζο μουσικό. Της συναυλίας αυτής προηγήθηκαν δύο ρεσιτάλ πιάνου, με τον Konstantin Lifschitz τον Σεπτέμβριο και με τον Roman Zaslavski τον Νοέμβριο. Με το πιάνο να είναι ένα αγαπημένο και ευρέως γνωστό όργανο οι συναυλίες είχαν μεγάλη ζήτηση και το κοινό δεν έμεινε απογοητευμένο. Και οι δύο performers άφησαν τις καλύτερες εντυπώσεις με τις ικανότητές τους, τον ήχο αλλά και τα συναίσθημα που κατέφεραν να μεταφέρουν με την εκτέλεση και τη μουσική τους.

Για περισσότερες πληροφορίες, κρατήσεις και εισιτήρια: Τηλέφωνο 70002420, classics@technopolis20.com | info@technopolis20.com στην ιστοσελίδα www.technopolis20.com/techopolis20-classics και στο Facebook, Technopolis20 Classics

Εικαστική τέχνη, εκπαίδευση και αειφόρος ανάπτυξη

Πώς συνδέεται η εικαστική τέχνη με την εκπαίδευση για αειφόρο ανάπτυξη; Η δρ Βικτωρία Παύλου, αναπληρώτρια καθηγήτρια Εικαστικής Παιδείας και πρόεδρος του Τμήματος Επιστημών της Αγωγής και ο καθηγητής Κώστας Μάντζαλος, κοσμήτορας της Σχολής Τεχνών, Επικοινωνίας και Πολιτισμικών Σπουδών, συζητούν τη σημασία της αξιοποίησης της τέχνης στην εκπαίδευση, τον ρόλο της στην ανάπτυξη κριτικής και δημιουργικής σκέψης και δίνουν αφορμές για αλληλεπίδραση και ανταλλαγή απόψεων.

Η παρουσίαση/ συζήτηση πραγματοποιείται στο πλαίσιο της συμμετοχής του Πανεπιστημίου Frederick στο Nicosia Pop Up Festival!

Τετάρτη 22 Δεκεμβρίου, ώρα 6:00, City Plaza, λεωφόρος Μακαρίου, Λευκωσία.

«Ο χιονάνθρωπός μου»: Ενα μιούζικαλ για νεαρούς θεατές

Το Ίδρυμα Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου με χαρά ανακοινώνει τη συνεργασία του με τη Silver Spotlight Productions στο πρωτόγνωρο για τα κυπριακά δεδομένα musical των Άλεξ Παναγή, Σταύρου Σταύρου και Κατερίνας Χριστοφίδου, «Ο Χιονάνθρωπός Μου». Η πρωτοβουλία αυτή του Ιδρύματος έρχεται να εδραιώσει τη Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου αλλά και τη Silver Spotlight σε ένα πρωτοποριακό ποιοτικό θέαμα για νεαρούς θεατές και τις οικογένειές τους. Το επιτυχημένο musical, με 100% Κύπριους συντελεστές, παίρνει νέα μορφή, νέα πνοή, νέα μουσική κατεύθυνση αφού πρόκειται για μία εντελώς νέα και φρέσκια ενορχήστρωση για συμφωνική ορχήστρα από τον Κύπριο συνθέτη Γιώργο Κάρβελλο. Πρόκειται για ένα ταξίδι στη φιλία, την απώλεια και τη δύναμη της αγάπης, με φόντο ένα μαγευτικό χριστουγεννιάτικο σκηνικό. Οι παραστάσεις υποδύονται να προσφέρουν στο Κυπριακό κοινό ζεστασιά, συγκίνηση αλλά και γέλιο αυτή τη γιορτινή περίοδο. Είναι παραιοές Χριστουγεννιάτικα, Όλη η πόλη κοιμάται, αλλά το κορίτσι βρίσκεται στο δωμάτιο της, τότε παίρνει έξω από το

Το επιτυχημένο musical, με 100% Κύπριους συντελεστές, παίρνει νέα μορφή, νέα πνοή, νέα μουσική κατεύθυνση αφού πρόκειται για μία εντελώς νέα και φρέσκια ενορχήστρωση για συμφωνική ορχήστρα από τον Κύπριο συνθέτη Γιώργο Κάρβελλο.

παράθυρο και είναι λυπημένη. Εύχεται από καρδιάς να μπορούσε να γίνει ένα θαύμα: ο Χιονάνθρωπος να έπαιρνε ζωή και να γινόταν ο καλύτερος της φίλος, ο φίλος που έχει τόσο, μα τόσο πολύ ανάγκη...».

Με τις γνωστές του μελωδίες, τρία νέα τραγούδια κι ένα υπέροχο, πολύχρωμο ανανεωμένο cast υπό τη σκηνοθετική κατεύθυνση του Μάριου Κακουλλά και τη μουσική διεύθυνση του μαέστρου Πέτρου

Παραστάσεις Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας: Τετάρτη 22 Δεκεμβρίου, ώρα 6:30 μ.μ. και την Πέμπτη 23 Δεκεμβρίου δύο παραστάσεις, στις 4:30 μ.μ. και στις 6:30 μ.μ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Κακοκαιρία στην αγορά έφεραν «Κάρμελ» και μέτρα

Αδειασαν οι εμπορικοί δρόμοι και γέμισαν τα malls το Σαββατοκύριακο, ενώ αισθητά μειωμένη ήταν η κίνηση στα κέντρα εστίασης

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Πέρασε και δεν ακούμπησε η «Κάρμελ» την Κύπρο. Τουλάχιστον δεν είδαμε τα ακραία καιρικά φαινόμενα και τις υλικές ζημιές για τις οποίες προειδοποιούσε η μετεωρολογική υπηρεσία. Είχε ωστόσο επίδραση στην αγορά, αφού οι προειδοποιήσεις και οι συστάσεις είχαν επίδραση στους καταναλωτές και αρκετοί προτίμησαν να αναβάλουν τις χριστουγεννιάτικες τους αγορές και γενικότερα τις εξόδους, αργότερα μέσα στην εβδομάδα. Είδαμε λοιπόν, το προηγούμενο Σαββατοκύριακο μια μείωση η οποία καταγράφηκε κυρίως στην εστίαση

Όσοι αποφάσισαν να κυκλοφορήσουν στην αγορά, φαίνεται ότι ξεκίνησαν τις αγορές τους για τα Χριστούγεννα καθώς καταγράφηκε αυξημένη χρήση τραπεζικών καρτών.

και από την άλλη, μια ανακατανομή των καταναλωτών στα εμπορικά σημεία, με την μεγαλύτερη μερίδα να επιλέγει τα malls. Επιχειρηματίες οι οποίοι δραστηριοποιούνται τόσο εντός των κλειστών εμπορικών κέντρων, όσο και σε εμπορικούς δρόμους, περιέγραψαν ότι κυρίως την Κυριακή, ήταν ιδιαίτερα εμφανής η προτίμηση των καταναλωτών για τα malls, την ώρα που η κίνηση στα ίδια καταστήματα στους δρόμους των πόλεων ήταν απογοητευτική. Πάντως, η χρήση πλαστικού χρήματος- οι αγορές δηλαδή με πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες- δεν δείχνει μείωση των αγορών το προηγούμενο Σαββατοκύριακο, αλλά σε αρκετές περιπτώσεις, καταγράφει σημαντική αύξηση. Αυτό αποδίδεται στο γεγονός ότι όσοι αποφάσισαν να κυκλοφορήσουν στην αγορά, δεν ήταν για χαλαρή βόλτα, αλλά ξεκίνησαν τις αγορές τους για τα Χριστούγεννα. Έτσι, λοιπόν, σύμφωνα με στοιχεία της JCC, ικανοποιητικά κινήθηκαν τα καταστήματα ειδών ένδυσης υπόδησης το Σαββατοκύριακο 17-19 Δεκεμβρίου και σημείωσαν αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο Σαββατοκύριακο 10-12 Δεκεμβρίου,

Χωρίς κίνηση οι εμπορικοί δρόμοι την προηγούμενη Κυριακή, ενώ όσοι επέλεξαν να κάνουν τις χριστουγεννιάτικες τους αγορές επέλεξαν τα κλειστά εμπορικά κέντρα.

της τάξης του 31% και τούτο παρά τις περί αντιθέτου αναφορές. Αναμενόμενη ήταν η αύξηση των αγορών σε καταστήματα παικνιδιών και δώρων ένα Σαββατοκύριακο πριν από τα Χριστούγεννα, που κατέγραψαν επίσης αύξηση 31% (σε σχέση με το Σαββατοκύριακο 10-12/12) και επίσης αύξηση 29% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Την μεγαλύτερη αύξηση σημείωσαν οι αγορές σε καταστήματα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών- της τάξης του 77%. Αυξημένη ήταν επίσης η χρήση πιστωτικής/ χρεωστικής κάρτας και σε κομμωτήρια και ινστιτούτα αισθητικής (+24%), ενώ μικρή αύξηση κατέγραψαν υπεραγορές και περίπτερα/φούρνοι, της τάξης του 16% και 11% αντίστοιχα. Αύξηση κατά 16% είχε η χρήση κυπριακών καρτών σε υπεραγορές. Μικρή αύξηση είχε η χρήση κάρτας για ανεφοδιασμό καυσίμων, της τάξης μόλις του 6%. Η αύξηση σε σχέση με το αντίστοιχο Σαββατοκύριακο του 2020 είναι στις 57%. Από τα στοιχεία της JCC, είναι ενδιαφέρουσα και η αύξηση 18% στις υπηρεσίες κοινής ωφελείας - όπως λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος, υδατοπρομήθειας κτλ. Από πλευ-

Σαββατοκύριακο 17-19/12/2021	vs προηγούμενο Σαββατοκύριακο 10-12/12	vs αντίστοιχο Σαββατοκύριακο 18-20/12/2020
Εστίαση	-19%	+48%
Περίπτερα και φούρνοι	+11%	+4%
Καταστήματα παικνιδιών και δώρων	+31%	+29%
Υπεραγορές	+16%	+2%
Καταστήματα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών	+77%	+27%
Ένδυση και υπόδηση	+31%	+29%
Καύσιμα	+6%	+57%
Κομμωτήρια και ινστιτούτα αισθητικής	+24%	+27%
Υπηρεσίες κοινής ωφελείας	+18%	+4%
Φαρμακεία	+9%	+17%
Υπηρεσίες Υγείας	+1%	+9%
Ασφαλιστικές Υπηρεσίες	+8%	+35%

ράς JCC, αναφέρεται ότι προκειμένου να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για τα συγκεκριμένα Σαββατοκύριακα, θα πρέπει πρώτα να ληφθούν υπόψη παράμετροι, όπως η αλλαγή στα διατάγματα του Υπουργείου Υγείας για την απαγόρευση εισόδου σε μη εμβολιασμένους στους χώρους εστίασης, η καταβολή του 13ου μισθού στις 15 Δεκεμβρίου και κατ' επέκταση η αύξηση

της κινητικότητας στην αγορά ένεκα της περιόδου των γιορτών. Φυσικά, η αύξηση στη χρήση καρτών είναι δεδομένη λόγω πανδημίας αλλά και από την εφαρμογή του διατάγματος για υποχρεωτική αποδοχή καρτών. Από την άλλη, το γεγονός ότι την αντίστοιχη περσινή περίοδο υπήρχε περιορισμός στη διακίνηση λόγω πανδημίας (11-31 Δεκεμβρίου 2020) και τοπικά

lockdowns, αυτό συνέτεινε στα θετικά φετινά πρόσημα.

Άδεια καταστήματα

Παραδοσιακά, η Κυριακή πριν από τα Χριστούγεννα είναι μέρα με σχετικά καλή κίνηση για την αγορά, ωστόσο φέτος αυτό δεν υπήρχε, σχολίασε ο Μάριος Αντωνίου, γ.γ. του συνδέσμου λιανικού εμπορίου. Έτσι, όσοι αποφάσισαν να βγουν έξω, απέφυγαν να επισκεφτούν εμπορικές αρτηρίες όπως την Ανεξαρτησίας, την Στασιokrάτους, την Μακαρίου και την Ερμού και κατευθύνθηκαν προς τα εμπορικά κέντρα. «Αυτό το εισπράξαμε από επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται και στα mall και στους εμπορικούς δρόμους. Τα εμπορικά κέντρα είχαν καλή κίνηση αλλά γενικά αρκετός κόσμος δεν βγήκε έξω», αναφέρει.

Μουδιασμένη η αγορά

Μουδιασμένη είναι μέχρι στιγμής η αγορά εν όψει Χριστουγέννων, αναφέρει ο κ. Αντωνίου. Εξάλλου, τα προμνηνύματα είχαν δοθεί από το Black Friday. Το αυξημένο κόστος ζωής, η πανδημία και τα μέτρα περιορισμού της καθώς και η συνεπαγόμενη αβεβαιότητα και ανασφάλεια, επηρέασαν την ψυχολογία των καταναλωτών. Ωστόσο, εκτιμάται ότι από σήμερα η κίνηση θα είναι αυξημένη και θα κορυφωθεί τις επόμενες ημέρες μέχρι και την παραμονή 24 Δεκεμβρίου, που είναι η κατ' εσχόλην πιο εμπορική μέρα του χρόνου. «Θεωρούμε όμως ότι οι αγορές για το γιορτινό τραπέζι δεν θα μειωθούν και έχοντας υπόψη την κουλτούρα και την νοοτροπία μας θεωρούμε ότι θα βγουν στην αγορά και θα αγοράσουν και τα δώρα τους όπως συνήθιζαν κάθε χρόνο». Όπως επισημαίνει ωστόσο ο κ. Αντωνίου, κανένας δεν αναμένει επιδόσεις στα επίπεδα του 2019. Σίγουρα η χρονιά θα κλείσει με θετικά πρόσημα σε σχέση με το 2020, ωστόσο αυτό δεν είναι αντιπροσωπευτικό, καθώς η προηγούμενη χρονιά ήταν καταστροφική για το λιανικό εμπόριο. Την ίδια ώρα, με την αβεβαιότητα που επικρατεί, οι τιμές των πρώτων υλών και των μεταφορικών δεν αναμένεται να μειωθούν, ενώ λιγότερα θα είναι τα αποθέματα και η ποικιλία των προϊόντων στην αγορά. Όπως εξηγεί, ένας λιανέμπορος ιδίως στην ένδυση, να μην εισάγει αλλά σίγουρα με μειωμένο στοκ λόγω ανασφάλειας που προκύπτει από τις αποφάσεις για τα περιοριστικά μέτρα.

Χαμένη η εστίαση

Τα στοιχεία της JCC δείχνουν ως την χαμένη του προηγούμενου Σαββατοκύριακου την εστίαση, η οποία κατέγραψε μείωση 19%, σε σχέση με το Σαββατοκύριακο στις 10-12 Δεκεμβρίου. Την απογοήτευση του κλάδου για την μουδιασμένη κίνηση του περασμένου Σαββατοκύριακου εκφράζει ο Φύτος Θρασυβούλου, Πρόεδρος της παγκύπριας ομοσπονδίας συνδέσμων ιδιοκτητών κέντρων αναψυχής. Σύμφωνα με τις αναφορές του, η επισκεψιμότητα ήταν μουδιασμένη στα εστιατόρια και τις καφετέριες και κινήθηκε σε περιπτώσεις, μέχρι και 65% πιο κάτω σε σχέση με την κίνηση της προηγούμενης περιόδου. Από την άλλη, αποδίδει τα άδεια τραπέζια στα εστιατόρια και στην νέα παραλλαγή «Ομι-κρον», την αυξημένη αβεβαιότητα και την απαγόρευση εισόδου πελατών χωρίς ιστορικό εμβολιασμού για τον κορωνοϊό. Η κατάσταση εξακολουθεί να είναι μουδιασμένη, όπως περιγράφει, έχουν επηρεαστεί οι κρατήσεις και έγιναν ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής. Εξέφρασε την ελπίδα η κατάσταση όπως θα εξελιχθεί τις επόμενες ημέρες, να μην επιβαρύνει εκ νέου τις επιχειρήσεις των κέντρων αναψυχής. Όπως αναφέρει, ένεκα της επικρατούσας κατάστασης, υπάρχουν περιπτώσεις που επιχειρήσεις έχουν λουκέτο, ενώ το 20% των επιχειρήσεων των κέντρων αναψυχής, δεν έχουν ανοίξει καθ' όλη την διάρκεια της πανδημίας μέχρι σήμερα. Ο κ. Θρασυβούλου επισημαίνει ωστόσο ότι το ζητούμενο είναι να διατηρηθούν χαμηλά οι επιδημιολογικοί δείκτες ώστε να κερδηθεί η φετινή τουριστική περίοδος.

Δημιουργούμε χώρο για τις δικές σας ιδέες

Καλωσορίσατε στο ολοκαίνουργιο Τραπεζικό Κέντρο Λευκωσίας!

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Έγγεγραμμένη έδρα: Αμμοθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Ωράριο λειτουργίας Τραπεζικού Κέντρου:
Δευτέρα-Παρασκευή, 09:00-17:00

www.rcbcy.com

800 00 722

Ανέτοιμη η αγορά για την ηλεκτροκίνηση

Κωνσταντίνος Καποδιστριας: «Για ακόμη μια φορά βάλουμε την άμαξα μπροστά από τα άλογα»

Συνέντευξη στη **MARIA ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Χωρίς υποδομές για την ηλεκτροκίνηση, τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα δεν θα αποκτήσουν εύκολα σημαντικό ποσοστό στην αγορά, εκτιμά ο Ceo της Chr. Kapodistrias & Sons, Κωνσταντίνος Καποδιστριας. Σε συνέντευξή του στην «Κ», ο κ. Καποδιστριας επισημαίνει τα προβλήματα: ελλιπές δίκτυο φόρτισης, ανάγκη για αναβάθμιση δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, ανύπαρκτη υποδομή για απόσυρση και ανακύκλωση μπαταριών. Ως εκ τούτου, εκτιμά ότι θα χρειαστεί η παρέμβαση 12-15 χρόνων ώστε η ηλεκτροκίνηση να κερδίσει έδαφος στην κυπριακή αγορά. Την ίδια ώρα, η αγορά αυτοκινήτου και ανταλλακτικών στην Κύπρο διέρχεται δύσκολη περίοδο, ένεκα αυξήσεων των τιμών στις πρώτες ύλες και των καθυστερήσεων που παρατηρούνται στις παραλαβές. Εκτιμάται ωστόσο ότι το 2022, θα είναι χρονιά ανάκαμψης για τον κλάδο.

- Μερίδα της αγοράς πιστεύει ότι μετά και τα τελευταία πακέτα κινήτρων και τις επιλογές για νέα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, ήρθε η στιγμή για την ηλεκτροκίνηση στην Κύπρο. Είναι έτοιμη η κυπριακή αγορά για αυτή την αλλαγή;

-Όχι, δεν είμαστε έτοιμοι σαν αγορά για να υποδεχθούμε την ηλεκτροκίνηση, ανεξάρτητα με τις οποιεσδήποτε εξαγγελίες των αρμοδίων. Η Κύπρος δεν έχει απολύτως καμία υποδομή για ηλεκτροκίνηση. Για μια ακόμα φορά βάλουμε την άμαξα μπροστά από τα άλογα. Το δίκτυο φόρτισης είναι μηδαμινό, οι ηλεκτροπαραγωγικοί σταθμοί παράγουν ρεύμα από καύση μαζούτ και diesel για να έχουμε ρεύμα να φορτίζουμε τα «πράσινα» μας αυτοκίνητα, το δίκτυο μεταφοράς ρεύματος θα πρέπει να αναβαθμιστεί ώστε να αποφύγουμε τα blackout από την αυξημένη ζήτηση όπως έπαθαν άλλες χώρες, δεν υπάρχει υποδομή για την απόσυρση και ανακύκλωση των μπαταριών των ηλεκτρικών οχημάτων - καθώς και των επικινδυνών ουσιών που περιέχουν - όταν η ζωή των μπαταριών αυτών μετά από 8-10 χρόνια φθάσει στο τέλος της, και πολλά άλλα. Επομένως, έχουμε ακόμη πολύ δρόμο να διανύσουμε πριν πούμε πως είμαστε έτοιμοι.

- Πότε εκτιμάτε ότι η ηλεκτροκίνηση θα κερδίσει σημαντικό έδαφος στην αγορά αυτοκινήτου στην Κύπρο;

-Κατά την προσωπική μου εκτίμηση, θα χρειαστεί πάνω από 12-15 χρόνια για να θεωρήσουμε πως η ηλεκτροκίνηση θα κερδίσει σημαντικό έδαφος. Μέχρι τότε, τα νούμερα των ηλεκτρικών αυτοκινήτων θα κυμαίνονται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με τα συμβατικά αυτοκίνητα. Θα περάσουν χρόνια για να θεωρήσει κανείς πως ο αριθμός των ηλεκτρικών οχημάτων δεν είναι αμελητέος. Ενδεικτικά, αναφέρω πως αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα και υβριδικά μαζί, αποτελούν σήμερα λιγότερο του 1% του στόλου της Κύπρου. Αυτό που οι αρμόδιοι αποφεύγουν να πουν στον κόσμο είναι πως, ακόμη και το 2035 (χρονιά κατά την οποία λέγεται πως θα σταματήσει η παραγωγή αυτοκινήτων εσωτερικής καύσης) ο κόσμος δεν θα εξαναγκαστεί να αποσύρει τα υφιστάμενα οχήματά του.

Δύσκολη η συντήρηση

- Υπάρχουν αυτά την στιγμή υπηρεσίες που να υποστηρίζουν την συντήρηση ηλεκτρικού και plug-in υβριδικού οχήματος μετά την αγορά του; Υπάρχει η τεχνογνωσία στην αγορά;

Σε σύγκριση με το 2019, το 2020 υπήρχε μια μείωση του κύκλου εργασιών της τάξης του 9%. Το 2021 ανακάμψαμε, όχι όμως στα επίπεδα του 2019.

Νέες αυξήσεις στις τιμές των ανταλλακτικών ανακοίνωσαν οι προμηθευτές από τον Ιανουάριο, ενώ η αβεβαιότητα συνεχίζεται.

- Για το υβριδικό, ναι υπάρχουν. Μην ξεχνάτε πως το υβριδικό, είτε απλό είτε plug-in, διαθέτει κινητήρα εσωτερικής καύσης. Για το αμιγώς ηλεκτρικό όμως, πολύ το αμφιβάλλω. Οι επίσημες αντιπροσωπείες τώρα θα αρχίσουν να εκπαιδεύουν τους μηχανικούς τους σε αυτό το κομμάτι. Και να πρόλαβαν κάποιοι λίγοι να εκπαιδευτούν, σίγουρα τους λείπει η πείρα. Γενικά όχι, δεν υπάρχει στον βαθμό που πρέπει η απαιτούμενη τεχνογνωσία ακόμη. Μην ξεχνάτε πως ακόμη και οι οδηγοί ρυμουλκών θα πρέπει να εκπαιδευτούν στο πως να ρυμουλκίσουν ένα ηλεκτρικό όχημα σε περίπτωση βλάβης, όπως επίσης και η Πυροσβεστική Υπηρεσία αν χρειαστεί να συνδράμει σε περίπτωση ατυχήματος και θα πρέπει να απεγκλωβίσει τραυματίες. Οι ηλεκτρικές τάσεις είναι τεράστιες και μπορούν να προκαλέσουν ηλεκτροπληξία. Όλα αυτά δεν έχουν γίνει ακόμη.

- Τι ενέργειες κάνουν οι κλάδοι που σχετίζονται με την αυτοκίνηση, όπως ο δικός σας; Πώς προσαρμόζεστε στα νέα δεδομένα;

-Ως εταιρεία, σε αυτό το στάδιο παρακολουθούμε στενά τις εξελίξεις και θα προσαρμοστούμε ανάλογα όσο εξελίσσεται η ηλεκτροκίνηση στην Κύπρο. Προς το παρόν είναι πολύ νωρίς. Το σίγουρο είναι πως ο ρόλος της εταιρείας ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ στο μελλοντικό automotive after market της Κύπρου θα παραμείνει πρωταγωνιστικός. Χάρη στη συμμετοχή μας στον οργανισμό TEMOT International, είμαστε σε θέση να παρακολουθούμε τις εξελίξεις και τάσεις σε πανευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο καθώς διαμορφώνονται. Τονίζω πως πολλοί από τους σημερινούς μας συνεργάτες, κολοσσοί της παγκόσμιας αυτοκινητοβιομηχανίας, είναι αυτοί που συμμετέχουν και κατασκευάζουν συστήματα και εξαρτήματα για τα νέα ηλεκτρικά αυτοκίνητα. Εταιρείες κολοσσοί όπως η Bosch, η Schaeffler, η ZF, η Rheinmetall/ Motorservice, η Mahle, και πολλές άλλες, είναι αυτές που κατασκευάζουν τα συστήματα των ηλεκτρικών αυτοκινήτων του μέλλοντος.

Η Bosch για παράδειγμα, εξελίσσει ειδικά για τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα του ομίλου Volkswagen το CVT4EV, ένα αυτόματο κιβώτιο συνεχούς μεταβλητότητας σχέσης μετάδοσης. Αυτές οι εταιρείες λοιπόν, όπως και πολλές άλλες, είναι σήμερα οι υφιστάμενοι προμηθευτές και συνεργάτες της εταιρείας μας και με αυτούς θα συνεργαζόμαστε και στο μέλλον για να μας προμηθεύουν τα απαραίτητα ανταλλακτικά.

«Θα χρειαστεί πάνω από 12-15 χρόνια για να θεωρήσουμε πως η ηλεκτροκίνηση θα κερδίσει σημαντικό έδαφος. Μέχρι τότε, τα νούμερα των ηλεκτρικών αυτοκινήτων θα κυμαίνονται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα», εκτιμά ο κ. Καποδιστριας.

Νέες αυξήσεις στις τιμές των ανταλλακτικών

- Μειωμένος ρυθμός στις εγγραφές αυτοκινήτων, καθυστερήσεις και αυξήσεις στις τιμές. Σε ποιο βαθμό αυτά τα στοιχεία χαρακτηρίζουν την αγορά αυτοκινήτου και ανταλλακτικών αυτή την στιγμή και ποιος ο ρόλος της πανδημίας σε αυτή την εξέλιξη;

-Είναι γεγονός πως η πανδημία προκάλεσε πρωτοφανείς καθυστερήσεις στην παραγωγή καινούργιων αυτοκινήτων, κυρίως λόγω της έλλειψης ημιαγωγών (microchips). Αν θέλεις αυτή την στιγμή να αγοράσεις καινούργιο αυτοκίνητο, η αναμονή είναι μεταξύ 6-12 μηνών. Ταυτόχρονα, η αναστάτωση που προκλήθηκε λόγω του Brexit στην αγορά μεταχειρισμένων αυτοκινήτων από το Ηνωμένο Βασίλειο, αφού τα έκανε πιο ακριβά και τα περιόρισε μέχρι ηλικίας 5 χρόνων, είχε επίσης σοβαρό αντίκτυπο στην αγορά. Το αποτέλεσμα είναι οι μειωμένες εγγραφές αυτοκινήτων. Η αβεβαιότητα και οι δυσκολίες που προκάλεσε η πανδημία, ενδεχομένως να είχαν επίσης το μερίδιό τους σε αυτή τη μείωση. Η πανδημία προκάλεσε επίσης καθυστερήσεις στην παραγωγή ανταλλακτικών, τα ναύλα (κυρίως από την Ασία) εκτοξεύθηκαν στο ύψη και οι τιμές των πρώτων υλών και κατ' επέκταση των προϊόντων αυξήθηκαν.

- Έχουν φτάσει οι αυξήσεις στα ανταλλακτικά, στους καταναλωτές;

Ναι, ασφαλώς έχουν φθάσει. Οι αυξήσεις, σε ό,τι ανταλλακτικό έρχεται μέσα σε νέα παραλαβή, δείχνουν να είναι της τάξης του 10-15%, όμως φαίνεται πως δεν έχουν τελειωμό. Οι προμηθευτές ανακοίνωσαν νέες αυξήσεις από τον Ιανουάριο της τάξης του 5% και του 10%. Τον Μάιο μας έστειλαν

νέους τιμοκαταλόγους για τον Ιούνιο και μας ενημέρωσαν εκ νέου για νέες αυξήσεις τον Οκτώβριο.

Στο παρελθόν δεν ακολουθούνταν αυτές οι πρακτικές, αφού ο τιμοκατάλογος είχε ισχύ για ένα χρόνο. Τώρα αναπάντεχα έρχονται νέες ανατιμήσεις στα ανταλλακτικά αυτοκινήτων όλων των ειδών. Η αύξηση των τιμών στις πρώτες ύλες, σε συνάρτηση με την αυ-

ξηση των ναύλων, δημιουργεί τεράστια αύξηση σε τιμές, σε κάποια προϊόντα περισσότερο σε άλλα λιγότερο. Όσον αφορά τις τιμές των ανταλλακτικών φαίνεται ότι θα είναι κατά 10-20% αυξημένες ενώ η αβεβαιότητα συνεχίζεται και δεν ξέρουμε πού θα σταματήσει όλο αυτό.

- Σε ποιο βαθμό έχει επηρεαστεί ο κύκλος εργασιών σας;

Σε σύγκριση με το 2019, το 2020 είχαμε μια μείωση της τάξης του 9%. Το 2021 ανακάμψαμε, όχι όμως στα επίπεδα του 2019 που ήταν μια καθαρή χρονιά χωρίς πανδημία.

- Πώς εκτιμάτε ότι θα κινηθεί η αγορά αυτοκινήτου και ανταλλακτικών το 2022; Θα διορθωθούν οι στρεβλώσεις της πανδημίας;

-Πιστεύω πως το 2022 θα είναι μια καλή χρονιά και θα έρθει η ανάκαμψη. Παρ' όλη την έξαρση των κρουσμάτων, πιστεύω πως μπαίνουμε στην τελική ευθεία με αυτή την πανδημία. Οι εμβολιασμοί και τα φάρμακα θα κάνουν την διαφορά. Όμως θα χρειαστούν κάποια χρόνια ακόμη, ίσως 2-3 τουλάχιστον ώστε να διορθωθούν οι στρεβλώσεις που επέφερε η πανδημία στην παγκόσμια οικονομία.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Οι νέες «τράπεζες» κερδίζουν την κούρσα με τις «κανονικές»

Οι τραπεζίτες από την εποχή που ο Σάιλοκ απαιτούσε μια λίβρα σάρκα του επιπόλαιου Αντόνιο, στον «Εμπορο της Βενετίας» του Σαίξπηρ, δεν ήταν ιδιαίτερα δημοφιλείς. Η κρίση χρέους της ελληνικής οικονομίας προκάλεσε επιπλέον ανυπερβλήτα προβλήματα. Ανάμεσά τους τα δάνεια που δεν μπορούσαν να εξυπηρετηθούν και από περιουσία των τραπεζών έγιναν βάρος.

Όσοι οραματιζόνταν μια κοινωνία χωρίς τράπεζες μάλλον τώρα πρέπει να φοβούνται περισσότερο. Οι τράπεζες αντικαταστάθηκαν από άλλους, δεν είναι ισοχυρές όσο στο παρελθόν, παίζουν μικρότερο ρόλο στην κοινωνία. Το πρόβλημα είναι ότι υποκαταστάθηκαν από χειρότερους.

Οι 25 εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις έχουν αναλάβει σε χαμηλή αποτίμηση μη εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους πάνω από 100 δισ. ευρώ. Εκτιμάται πως τους επόμενους μήνες θα ξεπεράσουν τα 130 δισ., ενώ το σύνολο των δανείων των τραπεζών προς τον ιδιωτικό τομέα είναι 190 δισ. ευρώ. Οι τράπεζες απελευθερώθηκαν

Τεχνολογικοί κολοσσοί αναπτύσσουν τρόπους για εύκολες και φθηνές συναλλαγές έξω από το τραπεζικό σύστημα.

από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αλλά και από τον ρόλο του κακού που απαιτεί εξόφληση υποχρεώσεων, δραστηριότητα που μεταφέρθηκε σε νέα κατηγορία εταιρειών, οι οποίες δημιουργήθηκαν με συνθήκες Φαρ Ουέστ, χωρίς κανόνες και ρυθμίσεις, που τώρα αρχίζουν να διαμορφώνονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ακόμη και ο συνήθως λιγομίλητος και θεσμικός διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας αισθάνθηκε την ανάγκη να αποκαλύψει ότι καμία από τις εταιρείες αυτές δεν επικείμενη αναγκρηματοδότηση δανείων που αγόρασε. Επιπλέον, όσον αφορά τους ιδιώτες δανειολήπτες, επισήμανε τις καταγγελίες

για αθέμιτες πρακτικές, εννοώντας απειλητικά τηλεφωνήματα κ.ά.

Οι εξελίξεις τρέχουν ταχύτερα από όσο μπορούμε να καταναλώσουμε... αλ-

λαγές. Οι τράπεζες απαλλάχθηκαν από τα κακά δάνεια, τώρα όμως κινδυνεύουν να χάσουν κερδοφόρες δραστηριότητες. Οι καταναλωτές μπορούν να κάνουν τρα-

πεζικές εργασίες από το κινητό. Μεταλλάσσονται σε «τραπεζίτες» εταιρείες ψηφιακών εφαρμογών που παρέχουν πίστωση, ενώ εμφανίστηκαν νομίσματα που δεν ελέγχονται από το τραπεζικό σύστημα και τα κράτη, και νομίσματα που είναι ημιαυτόνομα, συνδέονται με ρήτρα κανονικού νομίσματος ή την τιμή εμπορεύματος όπως ο χρυσός.

Όλοι αυτοί περιλαμβάνονται στους κερδοσώμενους της περιόδου. Από τους 56 πιστωτικούς οργανισμούς που είχαν τα μεγαλύτερα κέρδη τους 16 τελευταίους μήνες της πανδημίας, οι 32 είναι οργανισμοί πληρωμών, ψηφιακών υποδομών, επενδυτικές τράπεζες.

Μόνον το 28% της συνολικής αξίας κερδοφόρων οργανισμών ανήκει σε κανονικές τράπεζες.

Ειδικά στον τομέα των πληρωμών μια ευρύτατη κατηγορία νέων κυρίως εταιρειών προσφέρει πλατφόρμες συναλλαγών, δίκτυα καρτών, εκκαθαριστές συναλλαγών, κινήσεις «αγοράζεις τώρα - πληρώνεις αργότερα», «ψηφιακά χρηματιστήρια» με πράξεις σε μετοχές και παράγωγα, αξίας πολλών δισ.

Μεγάλες «κανονικές» τράπεζες επιχειρούν σημαντικές επενδύσεις τεχνολογίας ενισχύοντας τις ψηφιακές δυνατότητές τους, προκειμένου να μη χάσουν μερίδα της αγοράς. Αλλά αυτός ο αγώνας δρόμου έως τώρα αναδεικνύει αναπάντεχους νικητές από περιφερειακές χώρες.

Ανάμεσα στους νικητές κερδοφορίας της περιόδου είναι τέσσερις «τράπεζες» από τη Μέση Ανατολή, τρεις από την Κίνα, τρεις από την Ινδία, ενώ από μία λειτουργούν στη Βραζιλία, στη Ρωσία και στη Σιγκαπούρη.

Μεγάλο μέρος των πληρωμών «τακτοποιείται» πλέον ψηφιακά, όχι με χαρτονομίσματα και επιταγές. Τεχνολογικοί κολοσσοί αναπτύσσουν τρόπους για εύκολες και φθηνές συναλλαγές έξω από το τραπεζικό σύστημα.

Ο Σάιλοκ του (κοντινού) μέλλοντος κερδίζει από data, διαχείριση της αγοραστικής συμπεριφοράς εκατομμυρίων καταναλωτών, την ταχύτητα με την οποία ολοκληρώνει μια συναλλαγή και εισπράττει τη σχετική προμήθεια. Είναι η σάρκα των τραπεζών.

Ωρα ατομικής ευθύνης για το γενικό καλό

Επτά μέτρα για περιορισμό της εξάπλωσης του ιού, αλλά και να κρατηθεί ζωντανή η οικονομία.

Με γνώμονα να περιοριστεί από τη μία η διασπορά στην κοινότητα και από την άλλη να κρατηθεί ζωντανή η αγορά και να περάσουμε τις γιορτές με όσο το δυνατό λιγότερες δυσκολίες, λήφθηκαν οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για τα νέα μέτρα, που ανακοινώθηκαν χθες. Όπως δήλωσε ο υπουργός Υγείας Μιχάλης Χατζηπαντέλα, στη τελευταία συνάντηση με τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής, έγινε ανάλυση και αξιολόγηση όλων των δεδομένων που καταγράφουν οι επιδημιολογικοί δείκτες και οι ομόφωνες εισηγήσεις των επιστημόνων οδηγήθηκαν ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου το οποίο έλαβε τις ακόλουθες αποφάσεις που αφορούν επτά μέτρα:

(α) την επαναλειτοργία των σχολικών μονάδων μετά τις Χριστουγεννιάτικες διακοπές στις 10 Ιανουαρίου και κατά την επιστροφή όλοι ανεξαιρέτως, μαθητές, καθηγητές και λοιπό προσωπικό θα πρέπει να προσκομίσουν αρνητική εργαστηριακή εξέταση PCR διάρκειας 72 ωρών ή τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου Rapid test διάρκειας 48 ωρών.

(β) την παράταση όλων των υπόλοιπων προνοιών του εν ισχύ Διατάγματος μέχρι και τις 15 Ιανουαρίου 2022.

(γ) Από τις 22 Δεκεμβρίου 2021, όλοι οι εργαζόμενοι που ολοκλήρωσαν το εμβολιαστικό τους πρόγραμμα κατά της Covid-19 ή κατέχουν πιστοποιητικό νόσησης (διάρκειας 180 ημερών) υποχρεούνται να προσκομίζουν αρνητική εργαστηριακή εξέταση PCR ή τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου Rapid test με διάρκεια 7 ημερών για την είσοδό τους στον εργασιακό τους χώρο. Εξαιρούνται οι εργαζόμενοι που έλαβαν την ενισχυτική/3η δόση εμβολίου.

Πρέπει να είμαστε όλοι αισιόδοξοι, να αφήσουμε το “εγώ” και να δούμε το “εμείς”.

(δ) Από τις 22 Δεκεμβρίου 2021, όλοι οι πολίτες πριν την επίσκεψή τους σε οικίες ενόψει των εορτών των Χριστουγέννων, συστήνεται να διενεργήσουν τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου Rapid test με αρνητικό αποτέλεσμα. Τα άτομα που έλαβαν τουλάχιστον δύο δόσεις εμβολίου δύναται να διενεργήσουν self test, ενώ τα άτομα που δεν έχουν λάβει καμία δόση του εμβολίου, συστήνεται να διενεργήσουν τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου Rapid test διάρκειας 48 ωρών. Υπενθυμίζεται πως η παρουσία σε οικίες επιτρέπεται με μέγιστο αριθμό τα 20 άτομα, περιλαμβανομένων των μόνιμα διαμενόντων και των ανήλικων.

(ε) τη μείωση της χρονικής περιόδου του πιστοποιητικού νόσησης κατά της νόσου COVID-19 από 6 μήνες (180 ημέρες) σε 3 μήνες (90 ημέρες) με ισχύ από τις 31 Ιανουαρίου 2022.

(στ) Από τις 22 Δεκεμβρίου 2021 μέχρι τις 6 Ιανουαρίου 2022, ενόψει των εορτών των Χριστουγέννων, τα παιδιά ηλικίας 12-17 ετών θα μπορούν να προσέρχονται σε χώρους εστίασης (συμπεριλαμβανομένων των χώρων εστίασης σε εμπορικά κέντρα και ξενοδοχεία), σε θέατρα, αμφιθέατρα, κινηματογράφους, αίθουσες θεαμάτων, κλειστά και υπαίθρια γήπεδα, γάμοι και βαπτίσεις με την προσκόμιση αρνητικής εργαστηριακής εξέτασης PCR ή Rapid test διάρκειας 72 ωρών, νοούμενου ότι συνοδεύονται από γονέα/κηδεμόνα που ολοκλήρωσε το εμβολιαστικό του πρόγραμμα.

(ζ) Για επισκέπτες και εργαζόμενους σε δομές ημερήσιας φροντίδας ευπαθών ομάδων και κέντρα ημέρας που συστεγάζονται στο ίδιο υποστατικό με οικους ευγηρίας και άλλες κλειστές δομές φροντίδας και φιλοξενίας ηλικιωμένων και ευπαθών ομάδων, ισχύουν τα ίδια μέτρα που είναι σε ισχύ σε οικους ευγηρίας και κλειστές δομές ακολουθώντας

τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας και του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας.

Να δούμε το «εμείς»

Σε δηλώσεις κατά την ανακοίνωση των μέτρων ο υπουργός υγείας Μιχάλης Χατζηπαντέλα ανέφερε: «Ανά το παγκόσμιο η παραλλαγή του κορωνοϊού “Ομικρον” εξαπλώνεται ραγδαία, με πολλές χώρες να προχωρούν σε αυστηροποίηση των μέτρων ή ακόμη και σε ολικό lockdown. Στην χώρα μας από την αρχή, λάβαμε συγκεκριμένα αυστηρά μέτρα, σε μία προσπάθεια να περιορίσουμε την διασπορά του ιού στην κοινότητα, για να κρατήσουμε την οικονομία ζωντανή και να δοθεί η ευκαιρία σε όλους μας να κάνουμε Χριστούγεννα με τα αγαπημένα μας πρόσωπα. Πρέπει να είμαστε όλοι αισιόδοξοι, να αφήσουμε το “εγώ” και να δούμε το “εμείς”, αναγνωρίζοντας τις υπεράνθρωπες προσπάθειες που καταβάλλονται από πλευράς των γιατρών, των νοσηλευτών και των επιστημόνων για να νικήσουμε

Τα μέτρα που ανακοινώθηκαν δεν αναμένεται να επηρεάσουν τις συναθροίσεις και την αγορά.

Η κάρτα που σε ταξιδεύει είναι εδώ.

Τώρα, κάνοντας τις καθημερινές σου αγορές με την **AEGEAN Mastercard** από την Τράπεζα Κύπρου, **συγκεντρώνεις μίλια** για ταξίδια και απολαμβάνεις μοναδικά προνόμια.

Απόκτησε την κάρτα που σε ταξιδεύει μέχρι 31/12, **επωφελήσου δωρεάν συνδρομής** για 6 μήνες και ξεκίνα τα ταξίδια.

bankofcyprus.com.cy
800 00 800

Τράπεζα Κύπρου

την άραττη απειλή. Τώρα είναι η ώρα, όλοι μας να επιδείξουμε ατομική ευθύνη και να τηρήσουμε τα μέτρα και τις οδηγίες των επιστημόνων. Τις τελευταίες ημέρες παρατηρείται σταθερά αυξημένος αριθμός ημερησίων κρουσμάτων και η επιβάρυνση αντανακλάται στις νοσηλίες και ως εκ τούτου δεν επιτρέπεται εφησυχασμός, καθώς η εμφάνιση θετικών κρουσμάτων της παραλλαγής «Ομικρον» στη χώρα μας, ενδέχεται να επιβαρύνει την επιδημιολογική εικόνα, κάτι το οποίο συνέβη και σε άλλες χώρες. Η αύξηση του ποσοστού των εμβολιασμών που καταγράφεται τις τελευταίες ημέρες, αποτελεί βασική παράμετρο της αντιμετώπισης και διαχείρισης της πανδημίας. Όλες οι ηλικιακές ομάδες παρουσιάζουν αύξηση στο ποσοστό εμβολιασμού. Συγκεκριμένα τις τελευταίες 10 ημέρες, 8.390 άτομα έλαβαν την 1η δόση εμβολίου, 11.813 άτομα έλαβαν τη 2η δόση εμβολίου και 71.111 άτομα έλαβαν την ενισχυτική/3η δόση εμβολίου.

Πολλά κρούσματα στο « Πουρνάρα»

Νέος νοκοκέφαλος φέρεται να προκύπτει σε ό,τι αφορά τα επιδημιολογικά δεδομένα αφού η μεγάλη αλυσίδα θετικών κρουσμάτων που εντοπίστηκε στο κέντρο φιλοξενίας αιτών άσylum «Πουρνάρα» έχει θέσει σε συναγερμό το Υπουργείο Υγείας. Μέχρι χθες είχαν εντοπιστεί 82 κρούσματα (65 την περασμένη Κυριακή και 17 την Δευτέρα) με την μονάδα ικνολόγησης του Υπουργείου Υγείας να πραγματοποιεί αγώνα δρόμου για να εντοπίσει τις επαφές τους. Γίνεται αντιληπτό πως οι συνθήκες διαβίωσης αλλά και ο δεδομένος υπερπληθυσμός που επικρατεί στο κέντρο φιλοξενίας μεταναστών Πουρνάρα (πέραν των 1200 ατόμων) έχει επιφέρει πέραν της δεδομένης επιδημιολογικής επιβάρυνσης των 82 -μέχρι στιγμής- επιβεβαιωμένων περιστατικών την ανησυχία για ακόμη μεγαλύτερη διασπορά αφού οι στενές επαφές είναι εκατοντάδες. Μιλώντας στην «κ» ο σύμβουλος επικοινωνίας του Υπουργείου Υγείας Κωνσταντίνος Αθανασίου ανέφερε πως στο κέντρο φιλοξενίας έχει ήδη σπεύσει κινητή μονάδα δειγματοληψίας με σκοπό να υποβληθεί σε τεστ ταχείας ανίχνευσης όλος ο πληθυσμός του Πουρνάρα, ενώ το συντονισμό για τον διαχωρισμό των κρουσμάτων από το γενικό πληθυσμό έχει αναλάβει το Υπουργείο Εσωτερικών σε ανοιχτή γραμμή με το Υπουργείο Υγείας. Με την μέχρι τώρα πληροφόρηση περισσότεροι από 50 θετικοί έχουν μεταφερθεί στην Τερσεφάνου.

ΑΠΟΨΗ / Του ΚΩΣΤΑ ΜΗΛΑ*

Το «πείραμα» αντιμετώπισης του κορωνοϊού στη Μεγάλη Βρετανία

Η **Μεγάλη Βρετανία** κατέγραψε ένα πολύ ενδιαφέρον «πείραμα» κορωνοϊού μέχρι και την εμφάνιση της παραλλαγής «Ομικρον». Από τον Ιούλιο και μετά, καταργήθηκαν στη Μεγάλη Βρετανία οι μάσκες προστασίας (από τον ιό) στους κλειστούς κοινόχρηστους χώρους. Οι πολίτες είχαν δικαίωμα να φοράνε μάσκες προστασίας μόνο εάν οι κλειστοί χώροι εμφάνιζαν «σημάδια» συνωστισμού. Τι σημαίνει συνωστισμός επαφίεται στην... κρίση του κάθε πολίτη. Μέχρι, λοιπόν, και τα τέλη Νοεμβρίου, στα μέσα μαζικής μεταφοράς (όπως τα τρένα), 20% (το πολύ) των επιβατών χρησιμοποιούσε μάσκα προστασίας. Στα δε πανεπιστήμια της Μεγάλης Βρετανίας, η κατάσταση είναι η ακόλουθη: φοιτητές και ακαδημαϊκοί προσωπικό «υποχρεούνται» να φοράνε μάσκες προστασίας στο αμφιθέατρο. Η παραπάνω υποχρέωση βασίζεται αποκλειστικά στον εσωτερικό κανονισμό του πανεπιστημίου. Δεν υπάρχει, δηλαδή, νομικό πλαίσιο που να επιβάλλει κυρώσεις σε όποιον αρνείται να φορέσει τη μάσκα προστασίας.

Επιπλέον, φοιτητές και ακαδημαϊκό προσωπικό δεν υποχρεούνται, κατά την

Μόνο ο εμβολιασμός, χωρίς τα στοιχειώδη υγειονομικά μέτρα, δεν αρκεί για να τερματιστεί η πανδημία.

είσοδό τους στο πανεπιστήμιο, να επιδείξουν πιστοποιητικό εμβολιασμού ή αρνητικό τεστ κορωνοϊού. Αναφέρομαι στο συγκεκριμένο θέμα επειδή θέλω πραγματικά να εκφράσω την απορία μου σχετικά με το πόσο σχολαστικά ελέγχεται η είσοδος καθηγητών και φοιτητών στο ελληνικό πανεπιστημιακό αμφιθέατρο. Τι εννοώ; Επί δεκαετίες, γνωστοί/άγνωστοι ταραχοποιοί εισέρχονται στο ελληνικό πανεπιστήμιο και επιβάλλουν καταλήψεις. Μπορούν, επομένως, οι πανεπιστημιακές αρχές να ελέγχουν το COVID status του όλου πληθυσμού φοιτητών και καθηγητών όταν, σε διαχρονικό ορίζοντα, αδυνατούν να/αδυνατούν να ελέγξουν, αλλά και να «απωθήσουν», μια απίστευτα μικρή και προκλητική μειοψηφία ταραχοποιών;

Βάσει λοιπόν των παραπάνω, θα περι-

μενε κανείς ότι η κατάργηση σειράς υγειονομικών περιορισμών στη Μεγάλη Βρετανία θα οδηγούσε σε μεγάλη επέκταση των κρουσμάτων του ιού. Ο δε υπουργός Υγείας Sajid Javid είχε προβλέψει ότι τον Αύγουστο του 2021 τα κρούσματα του ιού θα ανέρχονταν στις 100.000 ημερησίως (σε σχέση με το ήμισυ αυτών τον Ιούλιο του 2021). Και, όμως, η παραπάνω εκτίμηση

δεν επαληθεύθηκε επειδή (α) τα σχολεία έκλεισαν για καλοκαιρινές διακοπές, (β) η Μεγάλη Βρετανία κατέγραψε ιδιαίτερα ζεστό καίρι (σημείωση: ο επέκταση του ιού σημειώνει σημαντική επιβράδυνση σε υψηλές θερμοκρασίες), και (γ) οι εμβολιασμοί (πρώτη και δεύτερη δόση) κατά του ιού συνεχίστηκαν με ταχύ ρυθμό.

Ο υπουργός Υγείας Sajid Javid, και ενώ

τα κρούσματα κινούνται κοντά στις 40.000 ημερησίως, εκτιμά, και πάλι, άνοδο στις 100.000 ημερησίως. Και τούτο στον βαθμό που η τρίτη δόση (booster) εμβολιασμού δεν «υιοθετηθεί» ταχύτατα από τους άνω των 50 ετών.

Τώρα όμως, με την εμφάνιση της παραλλαγής «Ομικρον», όλοι οι πολίτες ενθαρρύνονται να υιοθετήσουν την τρίτη δόση και, για τον λόγο αυτό, ο Boris Johnson δήλωσε ότι νέα κέντρα εμβολιασμού θα «φυτρώσουν», τις προσεχείς ημέρες, ως... χριστουγεννιάτικα δένδρα! Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί το ανεξήγητο της κυβερνητικής στάσης μέχρι και την εμφάνιση της νέας παραλλαγής. Και τούτο επειδή (α) οι μάσκες προστασίας μειώνουν τα νέα κρούσματα μεταξύ 10 και 22 ποσοστιαίες μονάδες σε εβδομαδιαία βάση, και (β) οι μάσκες προστασίας μειώνουν έμμεσα την επέκταση του ιού με το να υπενθυμίζουν σε όλους μας την παρουσία της πανδημίας. Πράγματι, η αποτελεσματικότητα του εμβολιασμού, χωρίς την αρωγή στοιχειωδών υγειονομικών μέτρων αναχαίσις του κορωνοϊού, δεν μπορεί, από μόνη της, να «τερματίσει» την πανδημία και να «ωθήσει»

την οικονομία. As μην ξεχνάμε ότι η υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ Janet Yellen εκτίμησε ότι ο εν εξελίξει υπηλόδατος πληθωρισμός θα αποκλημακωθεί όταν «τελειώσουμε» με την πανδημία. Σε κάθε περίπτωση, τα στατιστικά στοιχεία (μέχρι τα τέλη Νοεμβρίου) των εμβολιασμών οδηγούσαν στο συμπέρασμα ότι το 80,6% ηλικίας 12 ετών και άνω ήταν πλήρως εμβολιασμένο στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό όσων είχαν λάβει την τρίτη (booster) δόση έφτανε το 31,7%. Παρά το υψηλό ποσοστό «κάλυψης», οι βρετανικές υγειονομικές αρχές ενθαρρύνουν, εν μέσω αβεβαιότητας λόγω της παραλλαγής «Ομικρον», ταχύτερη «υιοθέτηση» της τρίτης δόσης από όλους τους πολίτες (ηλικίας 18 ετών και άνω) προκειμένου (α) να κάνουμε «ελεύθερα» Χριστούγεννα (να αποφυγούμε, δηλαδή, την επιβολή περιορισμένου αριθμού ατόμων στους κλειστούς χώρους) και (β) να μη θέσουμε σε κίνδυνο την ήδη επιβραδυνόμενη οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

* Ο κ. Κώστας Μήλας είναι καθηγητής Χρηματοοικονομικών, University of Liverpool.

Στις επόμενες μέρες ο «bidder» της ΚΕΔΙΠΕΣ

Προχωρά επίσης σε νέα μελέτη που αφορά τις πραγματικές της ανάγκες σε προσωπικό από εξωτερικό Οίκο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Μετά την περίοδο του 2017 – 2018 που η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα βρέθηκε στο κέντρο της προσοχής λόγω της εξαγοράς του καλού της μέρους από την Ελληνική Τράπεζα, βλέπουμε το 2021 – 2022 η ΚΕΔΙΠΕΣ, το εναπομείναν κομμάτι της, να βρίσκεται επίσης ενώπιον πολλών αλλαγών. Ο λόγος, για τη μετατροπή της σε «κακή τράπεζα», την ανοικτή διαδικασία μείωσης του προσωπικού της φέρνοντας τον αριθμό στις πραγματικές της ανάγκες, καθώς και την διαδικασία της πώλησης των εξυπηρετούμενών της δανείων με το όνομα «πρότζεκτ Λήδρα». Τρία τα «ανοικτά» μέτωπα, λοιπόν, με αυτό που βρίσκεται σε τελική διαδικασία να είναι η πώληση εξυπηρετούμενων δανείων ύψους 470 εκατ. ευρώ. Περνώντας στο κεφάλαιο του «πρότζεκτ του Μακρύδρομου», γνωστό και ως «πρότζεκτ Λήδρα», όπως πληροφορείται η «Κ» έλαβε δεσμευτικές προ-σφορές από την 1η Δεκεμβρίου οι οποίες αξιολογούνται. Όπως είχε αναφέρει σε προηγούμενο ρεπορτάζ της η εφημερίδα οι ενδιαφερόμενοι ήταν τρεις τράπεζες και ένα επενδυτικό ταμείο, οστόσο οι δεσμευτικές προσφορές που λήφθηκαν είναι το πιθανότερο δύο. Θα υπάρξει συντόμως απόφαση για το επόμενο βήμα (αξιολόγηση), δηλαδή για το ποιος θα είναι ο

Εχει ξεκινήσει το έργο της μετεξέλιξης της ΚΕΔΙΠΕΣ σε «κακή τράπεζα» (bad bank) ο σύμβουλος που έχει αναλάβει το πρότζεκτ, η KPMG.

προτιμυτέος προσφοροδότης (preferred bidder). Το ότι βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο στη διαδικασία της πώλησης των δανείων η ΚΕΔΙΠΕΣ διαφαίνεται και από το ότι έχει αποστείλει και σχετικές επιστολές προς τους δανειολήπτες των οποίων θα μεταφερθούν τα δάνεια τους στον προτιμυτέο προσφοροδότη.

Σύμφωνα με την επιστολή αυτή, κοινοποιείται στους δανειολήπτες της ΚΕΔΙΠΕΣ ότι προτίθεται η ΚΕΔΙΠΕΣ να πωλήσει την πιστωτική διευκόλυνση/διευ-

Το Υπουργείο Οικονομικών είχε δηλώσει πως στηρίζει πλήρως τις ενέργειες του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΙΠΕΣ για μείωση του προσωπικού.

κολύνσεις, σε τρίτο πρόσωπο, καθώς και τα εγγυητήρια ή/και εξασφαλίσεις που εγγυώνται ή/και εξασφαλίζουν την Πιστωτική Διευκόλυνση. Σημειώνεται στην επιστολή που έχουν λάβει οι δανειολήπτες ότι σε περίπτωση που η πώληση ολοκληρωθεί, τα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους ως δανειολήπτες της Πιστωτικής Διευκόλυνσης δεν θα επηρεαστούν από την εν λόγω πώληση. Τους δίνεται δε, στους ίδιους (και/ή ο εγγυητής/ο παροχέας εξασφάλισης/οι εγγυητές/οι παροχείς ε-

ξασφάλισης της Πιστωτικής Διευκόλυνσης) το δικαίωμα (χωρίς να υποχρεώνεται), εντός σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία αποστολής εκείνης της επιστολής, να καταθέσουν προσφορά στην ΚΕΔΙΠΕΣ για να αποκτήσουν ή να εξοφλήσουν την Πιστωτική Διευκόλυνση, με την προσφορά να είναι γραπτώς. Προτάσεις για αναδιάρθρωση της Πιστωτικής Διευκόλυνσης που θα υποβάλλονται σε ανταπόκριση αυτής της επιστολής δεν θα

λαμβάνονται υπόψη ως προσφορές για τους σκοπούς της Οδηγίας Διαδικασίας Κοινοποιήσις αλλά θα εξετάζονται μέσα στο πλαίσιο των διαδικασιών αναδιάρθρωσης που εφαρμόζει η Κυπριακή Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων Λίμιτεδ. Επισημαίνει η ΚΕΔΙΠΕΣ δε, ότι η οποιαδήποτε προσφορά για απόκτηση ή εξόφληση της Πιστωτικής Διευκόλυνσης, δεν θα είναι δεσμευτική για εμάς και δεν θα έχουμε οποιαδήποτε υποχρέωση να προσκομίσουμε, σε οποι-

Σε ρόλο Bad Bank οσονούπω

Έχει ξεκινήσει το έργο της μετεξέλιξης της ΚΕΔΙΠΕΣ σε «κακή τράπεζα» (bad bank) ο σύμβουλος που έχει αναλάβει το πρότζεκτ, η KPMG. Υπάρχουν «working groups» που εργάζονται πάνω στο πρότζεκτ αυτό από την ΚΕΔΙΠΕΣ, από το Υπουργείο Οικονομικών και την KPMG και έχει λάβει το δικό του «μακρύ-δρόμο» για να ολοκληρωθεί εντός του 2022. Με βάση το επιχειρηματικό πλάνο της ΚΕΔΙΠΕΣ, ενδεχόμενη μετεξέλιξη της σε Εθνική Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων θα μπορούσε, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να παρέχει κατά την περίοδο 2022-2024 μια σημαντική λύση στο θέμα των ΜΕΧ μέσω της ενδεχόμενης αγοράς από πιστωτικά ιδρύματα και άλλες εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, δανείων ύψους περίπου 1 με 1,5 δισ. ευρώ. Η ΚΕΔΙΠΕΣ έχει ήδη από τον Αύγουστο του 2018 αδειοδοτηθεί ως Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και διαχειρίζεται στην παρούσα φάση, μέσω της διαχειρίστριας εταιρείας Altamira Asset Management (AAM), αποκλειστικά το χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων, κυρίως ΜΕΧ, της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ). Υπό προϋποθέσεις θα μπορεί να προχωρά στην αγορά, ενός προκαθορισμένου χαρτοφυλακίου ΜΕΔ, από ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα ή από άλλες εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων.

ονδήποτε κι αν εμπλέκεται, αποδεικτικά στοιχεία της εξέτασης ή της απόφασης της για μη αποδοχή της εν λόγω προσφοράς.

Τρέχει ξανά διαδικασία

Η ΚΕΔΙΠΕΣ προχωρά σε νέα μελέτη που αφορά τις ανάγκες της σε προσωπικό. Μετά την ολοκλήρωση του Σχεδίου Εθελουσίας Αποχώρησης και των ενεργειών που αφορούν το προσωπικό της Altamira και με το προσωπικό της ΚΕΔΙΠΕΣ να α-

Νέα κρίση καυσίμων και αλευριού στα κατεχόμενα

Σοβαρές οι παρενέργειες από τη βουτιά της λίρας – Ακριβαίνουν βασικά είδη διατροφής

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Η ιστορική πτώση της αξίας της τουρκικής λίρας έναντι των ξένων νομισμάτων πλήττει πολυδιάστατα τα κατεχόμενα. Λόγω της οικονομικής κρίσης, μεγάλα προβλήματα άρχισαν να συσσωρεύονται σε πολλά μέτωπα.

Τις τελευταίες εβδομάδες οι Τουρκοκύπριοι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα σε ό,τι αφορά την πρόσβαση σε βασικά καταναλωτικά αγαθά. Την ίδια ώρα, χιλιάδες Τουρκοκύπριοι στρέφουν τα βλέμματά τους στην Κυπριακή Δημοκρατία για ένα καλύτερο μέλλον.

Στις αρχές της εβδομάδας, στην τουρκική αγορά το ευρώ «φλέρταρε» με τις 20 μονάδες. Οι αναλυτές προειδοποιούν ότι αυτή η εξέλιξη θα έχει μεγάλο αντί-

Οι μεγάλες υπεραγορές έχουν διακόψει την πώληση φιαλών υγραερίου με αποτέλεσμα αρκετοί Τ/κ να στρέφονται στις ελεύθερες περιοχές για την προμήθειά τους.

κτυπο για τα κατεχόμενα. «Φανταστείτε τι είδους εξελίξεις θα μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε στις αρχές του νέου έτους, σε περίπτωση που γίνουν πραγματικότητας τα πιο απαισιόδοξα σενάρια για την τουρκική οικονομία και το ευρώ βρεθεί στις 25 μονάδες», σημείωναν την Κυριακή καλά ενημερωμένες τ/κ πηγές.

Κρίση καυσίμων

Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες, τα προβλήματα στην αγορά καυσίμων των κατεχομένων συνεχίζονται παρά τις πρόσφατες καθυσταστικές υφής δηλώσεις της υπηρεσιακής «κυβέρνησης» του Κόμματος Εθνικής Ενότητας (UBP) – Δημοκρατικού Κόμματος (DP) ότι «δεν υπάρχει κρίση καυσίμων».

Μέχρι το βράδυ της Κυριακής, μία από τις δύο μεγάλες εταιρείες που προσφέρουν προϊόντα καυσίμων στους Τ/κ καταναλωτές αντιμετώπιζε προβλήματα στην προμήθεια καυσίμων. Η κρίση καυσίμων βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη τις τελευταίες εβδομάδες ως αποτέλεσμα της διακύμανσης των συναλλαγματικών

Χιλιάδες Τουρκοκύπριοι υποβάλλουν αίτηση για θέσεις εργασίας στις ελεύθερες περιοχές.

ισοτιμιών και των τεράστιων απωλειών στην αξία της τουρκικής λίρας. Οι προμηθευτές καυσίμων αντιμετώπισαν σοβαρά προβλήματα λόγω του γεγονότος ότι τα κατεχόμενα εισάγουν αγαθά από την Τουρκία σε ξένο νόμισμα και τη χρήση της τουρκικής λίρας στο βόρειο

μήμα του νησιού. Για να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα, η «κυβέρνηση» επιτάχυνε την αναθεώρηση των τιμών των καυσίμων.

Σημειώνεται ότι κατά την πρώτη φάση της κρίσης καυσίμων, οι Τουρκοκύπριοι αντιμετώπισαν σοβαρά προβλήματα και

ως προς την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος. Έκτοτε, οι διακοπές ρεύματος, οι οποίες έχουν καταστεί χρόνιο πρόβλημα στα κατεχόμενα, παραμένουν στην ημερήσια διάταξη.

Οι Τ/κ αντιμετωπίζουν, επίσης, προβλήματα και ως προς την προμήθεια φια-

Σε αναζήτηση θέσεων εργασίας στις ελεύθερες περιοχές

Στη σκιά των απωλειών ρεκόρ στην τουρκική λίρα και της μεγάλης οικονομικής κρίσης, οι Τουρκοκύπριοι προσπαθούν να καλύψουν τις ανάγκες τους κατά τους χειμερινούς μήνες σε ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες. Στα κατεχόμενα, όπου τα ενοίκια και τα δάνεια καταβάλλονται σε ξένα νομίσματα, πολλοί πολίτες έχουν αρχίσει να ονειρεύονται ένα καλύτερο μέλλον σε άλλες περιοχές. Στην κορυφή της λίστας των προορισμών που αναζητούν ευνοϊκότερες συνθήκες καθημερινότητας και εργοδοτήσης βρίσκονται πλέον οι ελεύθερες περιοχές.

Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον τ/κ Τύπο, η Ομοσπονδία Τουρκοκυπρίων

Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (Türk-Sen), ανέλαβε πρωτοβουλία για τους Τουρκοκύπριους που επιθυμούν να εργαστούν στις ελεύθερες περιοχές. Η τ/κ συντεχνία έχει αρχίσει να δέχεται αιτήσεις.

Περίπου 8.000 Τουρκοκύπριοι αναμένεται να υποβάλουν αίτηση για θέσεις εργασίας σε τομείς όπως ο τουρισμός, οι κατασκευές και τα εστιατόρια. Η σημαντικότερη προϋπόθεση για τις αιτήσεις είναι τα πρόσωπα να έχουν διατηρήσει ή ταυτότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μετά την προσωπική αίτηση στην «Türk-Sen», τα άτομα θα αποταθούν στις ελεύθερες περιοχές και θα έχουν την ευκαιρία να εργαστούν σε διάφορους τομείς απασχόλησης.

Η «Türk-Sen» ξεκίνησε να δέχεται αιτήσεις μετά την επίτευξη συμφωνίας με την «ΣΕΚ». Η συγκεκριμένη συμφωνία βρήκε μεγάλο αντίκτυπο την προηγούμενη εβδομάδα τόσο στα τ/κ μέσα όσο και στον τουρκικό τύπο.

Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες, περισσότεροι από 300 Τουρκοκύπριοι υπέβαλαν αίτηση για θέσεις εργασίας στις ελεύθερες περιοχές μέχρι τα τέλη της προηγούμενης εβδομάδας. Ο αριθμός των αιτήσεων αναμένεται να αυξηθεί κατά τις επόμενες ημέρες. Ο τ/κ τύπος δημοσιεύει φωτογραφίες που αναπαράγουν τα τουρκικά μέσα και δείχνουν ουρές έξω από τα κεντρικά γραφεία της τ/κ συντεχνίας που δέχεται τις αιτήσεις.

λών υγραερίου. Οι μεγάλες υπεραγορές έχουν διακόψει την πώληση με αποτέλεσμα αρκετοί Τ/κ να στρέφονται στις ελεύθερες περιοχές για την προμήθειά τους.

Και κρίση αλευριού

Εν μέσω ελεύθερης πτώσης της λίρας, οι Τ/κ, λίγο πριν από την Πρωτοχρονιά, καλούνται να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις μιας νέας κρίσης. Η «κυβέρνηση» πριν από λίγες ημέρες επέτρεψε την εισαγωγή αλευριού και προϊόντων αλευριού από την Τουρκία δίχως φόρους, προκειμένου να αυξηθεί ο ανταγωνισμός στον συγκεκριμένο τομέα. Οι Τ/κ παραγωγοί αλευριού αντέδρασαν στην απόφαση αυτή σε ιδιαίτερα υψηλούς τόνους. Με αυτόν τον τρόπο, ξέσπασε αυτό που τα τουρκοκυπριακά ΜΜΕ ονόμασαν «κρίση αλεύρου».

Μετά τη νέα απόφαση της «κυβέρνησης», τρεις μεγάλες και ιστορικές τ/κ εταιρείες αλευριού αποφάσισαν να σταματήσουν την παραγωγή στα εργοστάσιά τους. Τ/κ παραγωγοί αλευριού αναφέρουν ότι η νέα απόφαση της κυβέρνησης ελήφθη εν αγνοία τους.

Πριν από λίγα εικοσιτετράωρα καθώς τρεις εταιρείες βρίσκονταν στα πρόθυρα κλεισίματος, πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ παραγωγών αλευριού και «κυβερνητικών αξιωματούχων». Μετά τη συνάντηση αυτή, οι παραγωγοί αποφάσισαν να συνεχίσουν προσωρινά τις δραστηριότητές τους. Παρά την εξέλιξη αυτή, τα τουρκοκυπριακά ΜΜΕ προειδοποιούν ότι η κρίση ενδέχεται να έχει συνέχεια κατά την προσεχή περίοδο.

«Εφθοδος» Ε/κ στα κατεχόμενα

Την ώρα που το ευρώ «αγκυροβολούσε» την Δευτέρα στη ζώνη των 20 μονάδων έναντι της τουρκικής λίρας, παρατηρείται μεγάλη αύξηση του αριθμού των Ελλληνοκυπρίων που επιλέγουν να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες από τα κατεχόμενα.

Τις τελευταίες εβδομάδες, αρκετοί κάτοικοι των ελεύθερων περιοχών σπεύδουν στα κατεχόμενα για να αποκτήσουν φθηνά καύσιμα και βασικά είδη πρώτης ανάγκης. Μεγάλες ουρές Ελλληνοκυπρίων σχηματίζονται στα οδοφράγματα. Σύμφωνα με τουρκοκυπριακά ΜΜΕ, ο αριθμός των Ε/κ που μεταβαίνουν στα κατεχόμενα τα Σαββατοκύριακα έχει διπλασιαστεί.

ΑΡΘΡΟ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Η καταστροφή της Τουρκίας

Ο Ερντογάν εξελίσσεται σε ένα σύγχρονο Νέρωνα, στο σύγχρονο καταστροφέα της Τουρκίας. Η οικονομική κρίση έφερε τον Ερντογάν στην εξουσία και αυτή είναι που θα τον αποκαθλώσει. Ασκή μια εντελής παράδοση οικονομική πολιτική και φαίνεται να μην ακούει κανέναν. Οι δικτάτορες συνήθως όταν καταστρέφονται προσπαθούν να συμπαράσουν μαζί τους και τη χώρα που διοικούν αφού δικτάτορας και κράτος είναι ένα και το αυτό με τον Ερντογάν δυστυχώς να αντιγράφει αυτή την πρακτική. Γιατί το κάνει αυτό λοιπόν; Έχει χάσει το μυαλό του ή συμβαίνει κάτι άλλο; Δυστυχώς, πράγματα μπορώ να σκεφτώ. Το πρώτο έχει να κάνει με την αλλαγή του κοσμικού κράτους σε ένα άκρως φονταμενταλιστικό όπου το Ισλάμ δεν επιτρέπει τον δανεισμό και το κέρδος. Έτσι ο Ερντογάν προσπαθεί να συσπειρώσει το συντηρητικό κοινό της Τουρκίας επενδύοντας στη θρησκεία και το συντηρητισμό. Το δεύτερο είναι ότι επιπίζει στην αύξηση των εξαγωγών αλλά και στην αύξηση του τουρισμού εξαιτίας των πολύ χαμηλών τιμών που συνδέονται με τη μεγάλη υποτίμηση της τουρκικής λίρας. Έτσι πιστεύει ίσως ότι η οικονομία θα μπορέσει να ανακάμψει χωρίς τον εξωτερικό δανεισμό. Οποιοδήποτε από τα δύο κι αν πάρουμε ως δεδομένο όμως, το αποτέλεσμα είναι το ίδιο. Οι Τούρκοι πολίτες πλέον φτωχοποιούνται και η οργή επικρατεί ανάμεσα στην τουρκική κοινωνία με το ΔΝΤ να περιμένει στη γωνία και τα σκληρά δημοσιονομικά μέτρα να είναι πλέον αναπόφευκτα το επόμενο διάστημα. Αυτό θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις στην εξωτερική πολιτική με κίνδυνο να παρεκτραπεί η κατάσταση στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Ο Ερντογάν, μη έχοντας να χάσει τίποτα, μπορεί να τα παίξει όλα για όλα με συνέπεια οι χώρες της περιοχής να επηρεαστούν από τυχόν ενέργειες της Τουρκίας. Δυστυχώς, όμως, δεν φαίνεται να υπάρχει μια αξιόπιστη εναλλακτική πολιτική λύση στην γειτνία. Αυτοί που περιμένουν στη σειρά με εξάρσεις ίσως το Δάμαρχο της Κωνσταντινούπολης, μοιάζουν να είναι χειρότεροι ακόμα κι από τον Τούρκο Πρόεδρο. Εμείς θα πρέπει να μεινουμε ψύχραιμοι αφού τα δύσκολα τώρα αρχίζουν. Η Τουρκία θα φλέγεται με την Ελλάδα και την Κύπρο να νιώθουν τη θερμότητα.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Ανθεκτικές, αλλά με προκλήσεις οι τράπεζες

Τρεις οι προτεραιότητες για την περίοδο 2022 - 2024 για τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με την ΕΚΤ

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η Τραπεζική Εποπτεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας καθόρισε τις εποπτικές προτεραιότητες της, βασιζόμενη στην αξιολόγηση των κύριων κινδύνων και ευπαθειών για τον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα. Και οι τρεις προτεραιότητες για την περίοδο 2022-2024 είναι εξίσου σημαντικές. Στόχος τους είναι να διασφαλίσουν ότι οι τράπεζες πρώτον θα εξέλθουν από την πανδημία σε υγιή κατάσταση, δεύτερον θα αξιοποιήσουν την ευκαιρία για να αντιμετωπίσουν τις διαρθρωτικές αδυναμίες μέσω αποτελεσματικών στρατηγικών ψηφιακού μετασχηματισμού και ενισχυμένης διακυβέρνησης και τρίτον θα αντιμετωπίσουν τους νεοεμφανιζόμενους κινδύνους. Σύμφωνα με την ΕΚΤ, τα εποπτευόμενα ιδρύματα παρέμειναν ανθεκτικά το περασμένο έτος, παρόλο που το τοπίο κινδύνου στον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα εξακολουθεί να επηρεάζεται από τον αντίκτυπο της πανδημίας του κορωνοϊού. Στη σχετική έκθεση υπογραμμίζεται πως τα εποπτευόμενα ιδρύματα κατάφεραν να αντεπεξέλθουν στην αντίξοχη οικονομική διαταραχή που προκλήθηκε από την έξαρση της πανδημίας. Συνολικά, διατήρησαν επαρκή επίπεδα κεφαλαίου και την ικανότητά τους να βοηθούν τα νοικοκυριά, τις μικρομεσαίες και τις μεγάλες επιχειρήσεις στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που δημιούργησε η παγκόσμια υγειονομική κρίση. Η βελτίωση των μακροοικονομικών συνθηκών σε σχέση με το περασμένο έτος μείωσε ορισμένους από τους κινδύνους για τον τραπεζικό τομέα, αλλά οι οικονομικές προοπτικές παραμένουν αβέβαιες και ευαίσθητες στην εξέλιξη της πανδημίας και στα πιο πρόσφατα φαινόμενα συμφόρησης στις αλυσίδες προσφοράς. Στο πλαίσιο αυτό, και ενώ τα έκτακτα μέτρα στήριξης βοήθησαν να αποτραπεί η απότομη αύξηση των πτωχεύσεων και των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ), η ποιότητα των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών εξακολουθεί να αποτελεί πηγή ανησυχίας, καθώς ο πλήρης αντίκτυπος της πανδημίας ενδέχεται να εκδηλωθεί μόνο μεσοπρόθεσμα, μετά τη λήξη του μεγαλύτερου μέρους των έκτακτων προγραμμάτων κρατικής στήριξης. Επιπλέον, στην έκθεση της ΕΚΤ, υπογραμμίζεται ότι ο συνδυασμός των ιστορικών χαμηλών πραγματικών αποδόσεων

και των αυξημένων αποτιμήσεων εγείρει ανησυχίες σε σχέση με πιθανή ανατιμολόγηση του κινδύνου στις χρηματοπιστωτικές αγορές, η οποία, εάν υλοποιηθεί, ενδέχεται επίσης να επηρεάσει αρνητικά τη συνολική ανθεκτικότητα των τραπεζών. Επιπροσθέτως, ορισμένες διαρθρωτικές ευπάθειες, συμπεριλαμβανομένων όσων σχετίζονται με τη βιωσιμότητα των επιχειρηματικών μοντέλων των τραπεζών και την εσωτερική διακυβέρνηση, έχουν επιδεινωθεί λόγω της κρίσης και απαιτούν την ανάληψη αποτελεσματικής και έγκαιρης δράσης από τις τράπεζες και τις εποπτικές αρχές. Τέλος, οι εποπτικές αρχές πρέπει να περιορίσουν προνοητικά τους νεοεμφανιζόμενους και μεταβαλλόμενους κινδύνους, π.χ. στον τομέα των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων.

Υγιής κατάσταση

Όπως προαναφέρθηκε, πρώτος στόχος της ΕΚΤ είναι οι τράπεζες να πρέπει να εξέλθουν από την πανδημία σε υγιή κατάσταση. Η αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού και η διασφάλιση ότι ο τραπεζικός τομέας παραμένει ανθεκτικός αποτελούν στόχους καίριας σημασίας για τις εποπτικές αρχές. Η πιθανή επιδείνωση της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού, η οποία συνδέεται με τη σταδιακή άρση της στήριξης από τη δημοσιονομική και τη νομισματική πολιτική, καθώς και οι πιθανές διορθώσεις των αποτιμήσεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές, χρήζουν προσοχής από τη σκοπιά της εποπτείας προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι βραχυμεσοπρόθεσμες προκλήσεις για τις τράπεζες. Μία βασική ευπάθεια που εντοπίζει η ΕΚΤ, είναι ανεπάρκειες στα πλαίσια διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου. Ο στρατηγικός στόχος είναι τα εποπτευόμενα ιδρύματα να πρέπει να βελτιώσουν τις πρακτικές τους σχετικά με τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, ιδίως όσον αφορά τον έγκαιρο εντοπισμό, την προσανατολισμένη προς το μέλλον μέτρηση και τον περιορισμό των πιστωτικών κινδύνων. Άλλη μία βασική ευπάθεια που εντοπίζει η ΕΚΤ, είναι ανοίγματα σε τομείς ευάλωτους στον κορωνοϊό, συμπεριλαμβανομένου του τομέα των εμπορικών ακινήτων. Ως εκ τούτου τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να επαυχίσουν την εποπτεία τους στους τομείς

Η ποιότητα των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών εξακολουθεί να αποτελεί πηγή ανησυχίας, καθώς ο πλήρης αντίκτυπος της πανδημίας ενδέχεται να εκδηλωθεί μόνο μεσοπρόθεσμα, μετά τη λήξη του μεγαλύτερου μέρους των έκτακτων προγραμμάτων κρατικής στήριξης.

αυτούς. Ακόμα μία βασική ευπάθεια που εντοπίζεται στο συγκεκριμένο πυλώνα, αφορά σε ανοίγματα σε μοχλευμένη χρηματοδότηση. Ο στρατηγικός στόχος είναι η αποτροπή της συσσώρευσης αμειώτων κινδύνων στον τομέα της μοχλευμένης χρηματοδότησης και ενίσχυση της συμμόρφωσης των τραπεζών με τις εποπτικές προσδοκίες, όπως καθορίζονται στο σχετικό έγγραφο κατευθύνσεων της ΕΚΤ. Τελευταία βασική ευπάθεια που εντοπίζει η ΕΚΤ για τον συγκεκριμένο πυλώνα, είναι οι ευαισθησίες σε διαταραχές όσον αφορά τα επιτόκια και τα πιστωτικά περιθώρια. Ο στρατηγικός στόχος προνοεί πως τα εποπτευόμενα ιδρύματα θα πρέπει να διαθέτουν άριστες ρυθμίσεις για τη διαχείριση του αντίκτυπου των διαταραχών των μεσοπρόθεσμων επιτοκίων και των πιστωτικών περιθωρίων και να προσαρμόζουν τα πλαίσια αξιολόγησης, περιορισμού και παρακολούθησης κινδύνων όποτε προκύπτει ανάγκη.

Ψηφιακός μετασχηματισμός

Η δεύτερη εκ των προτεραιοτήτων αφορά στις διαρθρωτικές αδυναμίες που α-

ντιμετωπίζονται μέσω αποτελεσματικών στρατηγικών ψηφιακού μετασχηματισμού και ενισχυμένης διακυβέρνησης. Για τη στήριξη της ανθεκτικότητας και της βιωσιμότητας των επιχειρηματικών μοντέλων των τραπεζών, οι εποπτικές αρχές θα αναλάβουν στοχευμένες πρωτοβουλίες για να ενθαρρύνουν τις τράπεζες να αντιμετωπίσουν τις επίμονες ανεπάρκειες τόσο στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού όσο και στις διευθυντικές ικανότητες των διοικητικών οργάνων τους. Μία βασική ευπάθεια που εντοπίζεται, αφορά ανεπάρκειες στις στρατηγικές ψηφιακού μετασχηματισμού τόσο στην μακρά έκθεση, οι αρχές τραπεζικής εποπτείας θα επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι αντιμετωπίζονται οι ευπάθειες που σχετίζονται με τρία νεοεμφανιζόμενα θέματα: κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι, αύξηση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου έναντι μη τραπεζικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων υψηλότερου κινδύνου και μειωμένης διαφάνειας, καθώς και ανθεκτικότητα ως προς τη λειτουργία και τα πληροφοριακά συστήματα.

ματα θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τις ανεπάρκειες στη λειτουργία και τη σύνθεση των διοικητικών οργάνων.

Νέοι κίνδυνοι

Τρίτον, οι τράπεζες καλούνται να αντιμετωπίσουν ορισμένους νεοεμφανιζόμενους και μεταβαλλόμενους κινδύνους που μπορούν να υλοποιηθούν τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, και είναι σημαντικό για την Τραπεζική Εποπτεία της ΕΚΤ να παρακολουθεί την κατάσταση, να σχεδιάζει και να προσαρμόζει επαρκώς την εποπτική της αντίδραση. Όπως αναφέρεται στη μακρά έκθεση, οι αρχές τραπεζικής εποπτείας θα επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι αντιμετωπίζονται οι ευπάθειες που σχετίζονται με τρία νεοεμφανιζόμενα θέματα: κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι, αύξηση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου έναντι μη τραπεζικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων υψηλότερου κινδύνου και μειωμένης διαφάνειας, καθώς και ανθεκτικότητα ως προς τη λειτουργία και τα πληροφοριακά συστήματα.

Βασικές ευπάθειες

Όσον αφορά στην βασική ευπάθεια που σχετίζεται με την έκθεση σε κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, ο στρατηγικός στόχος είναι πως τα εποπτευόμενα ιδρύματα θα πρέπει να ενσωματώνουν προνοητικά τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους στις επιχειρηματικές στρατηγικές τους καθώς και στα πλαίσια διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων τους, προκειμένου να περιορίζουν και να δημοσιοποιούν αυτούς τους κινδύνους και να συμμορφώνονται με τις αντίστοιχες κανονιστικές απαιτήσεις. Άλλη μια βασική ευπάθεια που εντοπίζει η ΕΚΤ, αφορά στα ανοίγματα σε πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, ιδίως έναντι μη τραπεζικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Ο στρατηγικός στόχος είναι πως τα εποπτευόμενα ιδρύματα θα πρέπει να διαθέτουν άρτια πλαίσια διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων για την αντιμετώπιση των αυξημένων ανοιγμάτων στον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου που απορρέει από υπηρεσίες κεφαλαιαγοράς. Τέλος, όσον αφορά στις ανεπάρκειες για την εξωτερική ανάθεση εργασιών πληροφορικής και την ανθεκτικότητα σε κυβερνοασφάλεια, στρατηγικός στόχος όπως τον ορίζει η ΕΚΤ, είναι η προώθηση αριστερών ρυθμίσεων όσον αφορά την εξωτερική ανάθεση εργασιών πληροφορικής και βελτίωση της ανθεκτικότητας έναντι κυβερνοασφαλείων στα εποπτευόμενα ιδρύματα, με προοδευτική εντατικοποίηση των εποπτικών δραστηριοτήτων όσον αφορά τις πρακτικές διαχείρισης κινδύνων των τραπεζών στους εν λόγω τομείς.

Wishing you
a Merry Christmas!

GoGordian
REAL ESTATE

Πράσινο φως από Ε.Ε. για φυσικό αέριο και πυρηνική ενέργεια

Θα συμπεριληφθούν στις βιώσιμες επενδύσεις, εκτιμά ο επίτροπος Τιερί Μπρετόν

Η Ευρωπαϊκή Ένωση μάλλον θα συμπεριλάβει τελικά τόσο το φυσικό αέριο όσο και την πυρηνική ενέργεια στις βιώσιμες επενδύσεις και στην κατηγορία της πράσινης ενέργειας, όταν θα δώσει στη δημοσιότητα τον σχετικό κατάλογο στα μέσα Ιανουαρίου. Την εκτίμηση αυτή εξέφρασε χθες ο επίτροπος Ενιαίας Αγοράς, Τιερί Μπρετόν, αναφερόμενος στη διαμάχη που βρίσκεται σε εξέλιξη ανάμεσα στα κράτη-μέλη σχετικά με το ποιες μορφές ενέργειας και ποιες επενδύσεις θα χαρακτηριστούν βιώσιμες, καθώς η Ε.Ε. δρομολογεί την εγκατάλειψη των ρυπογόνων μορφών ενέργειας.

Σε συνέντευξή του που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Die Welt, ο κ. Μπρετόν αναγνώρισε πως το φυσικό αέριο «δεν είναι η ιδεώδης πηγή ενέργειας, αλλά είναι πάντως καλύτερη από τον γαιάνθρακα». Σε ό,τι αφορά την πυρηνική ενέργεια, ο επίτροπος εξέφρασε την ίδια αμφιθυμία, υπογραμμίζοντας ότι «αν δεν θέλατε πυρηνική ενέργεια,

Αυτή τη στιγμή έχει ανασταλεί η λειτουργία τουλάχιστον του 1/4 των 56 πυρηνικών αντιδραστήρων της Γαλλίας, καθώς η πανδημία εμπόδιζε την έγκαιρη συντήρησή τους.

Η Γαλλία βάζει ξανά σε λειτουργία πυρηνικούς αντιδραστήρες για να καλύψει τις ενεργειακές ανάγκες της.

πρέπει να είστε πραγματιστές και όχι να προβάλλετε ιδεολογικές εμμονές». Προσέθεσε, μάλιστα, πως «η ατομική ενέργεια και το φυσικό αέριο θα μας βοηθήσουν να επιτύχουμε τους στόχους μας για το κλίμα» και εξήγησε ότι γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η Κομισιόν και τα μέλη της σχεδιάζουν να συμπεριλάβουν στις βιώσιμες επενδύσεις αυτά τα δύο είδη ενέργειας.

Στην Ε.Ε. συνεχίζεται πάντως η διαμάχη για το ποιες επενδύσεις θα θεωρηθούν βιώσιμη ενέργεια. Στη Σύνοδο Κορυφής που διεξήχθη την περασμένη εβδομάδα εν μέσω ενεργειακής κρίσης και με τις τιμές του αερίου στα ύψη, επικράτησε ασυμφωνία α-

νάμεσα στους Ευρωπαίους ηγέτες τόσο για το φυσικό αέριο όσο και για την πυρηνική ενέργεια.

Την ίδια στιγμή, πάντως, στη Γαλλία, που καλύπτει μεγάλο μέρος των ενεργειακών της αναγκών με πυρηνική ενέργεια, η κυβέρνηση κάλεσε την κρατική ενεργειακή εταιρεία Electricite de France (EdF) να θέσει

πάλι σε λειτουργία ορισμένους πυρηνικούς αντιδραστήρες νωρίτερα από όσο σχεδίαζε, ώστε να ανταποκριθεί στην αυξημένη ζήτηση εν μέσω του χειμώνα. Πρόκειται για τους αντιδραστήρες των οποίων η λειτουργία διεκόπη προ ημερών για λόγους συντήρησης και βάσει του προγράμματος της

EdF επρόκειτο να επαναλειτουργήσουν στα μέσα Ιανουαρίου. Η διακοπή της λειτουργίας τους είχε δώσει περαιτέρω ώθηση στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στη Γαλλία, τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις της οποίας αντιμετώπιζαν ήδη μεγάλες δυσκολίες για να αντεπεξέλθουν στο υψηλό κόστος της ενέργειας και προκάλεσε ανησυχία η είδηση ότι διακόπεται η λειτουργία των αντιδραστήρων.

Την είδηση επιβεβαίωσε μιλώντας στον ραδιοφωνικό σταθμό France Info η υπουργός Οικολογίας Μπάρμπαρα Πομπιλί, που τόνισε ότι κάλεσε την EdF να επανεκκινήσει το συντομότερο τους αντιδραστήρες «ενόψει

του κινδύνου να υπάρξουν ελλείψεις ενέργειας. Αυτή τη στιγμή έχει ανασταλεί η λειτουργία τουλάχιστον του 1/4 από τους 56 πυρηνικούς αντιδραστήρες της Γαλλίας. Πρόκειται για ασυνήθιστα μεγάλο αριθμό για αυτή την εποχή του έτους και αιτία είναι και πάλι η πανδημία, καθώς εμπόδισε την έγκαιρη συντήρησή τους. Η κατάσταση επιδεινώθηκε την περασμένη Τετάρτη, όταν η EdF ανακοίνωσε ότι πρέπει να αναστείλει τη λειτουργία άλλων δύο πυρηνικών αντιδραστήρων και να παρατείνει και τη συντήρηση άλλων δύο για λόγους ασφαλείας.

BLOOMBERG

Μείωση επιτοκίων από Λαϊκή Τράπεζα Κίνας

Η κεντρική τράπεζα της Κίνας αποφάσισε να περικόψει το βασικό τις επιτόκιο δανεισμού πρώτη φορά μέσα σε διάστημα 20 μηνών, αποσκοπώντας να αναθερμάνει την ανάπτυξη της βραδυπορούσας οικονομίας. Βέβαια, θα πρέπει να επισημανθεί, όπως τονίζει σε σχετικό δημοσίευσμά του το ειδησιογραφικό πρακτορείο Ρόιτερς, ότι η τράπεζα, γνωστή και ως Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας, εξακολουθεί να ανησυχεί για τις δυσμενείς επιπτώσεις της επιβράδυνσης αυτής στην υπερδανεισμένη αγορά ακινήτων της χώρας. Συγκεκριμένα, μειώθηκε το μονοετές βασικό επιτόκιο κατά 5 μονάδες βάσης, στο 3,80% από το 3,85%, ενώ το πενταετές διατηρήθηκε στα επίπεδα του 4,65%, με τη χθεσινή κίνηση να είναι η πρώτη του είδους από πέρσι τον Απρίλιο.

Τα περισσότερα νέα και υφιστάμενα δάνεια στην Κίνα βασίζονται στο μονοετές επιτόκιο, ενώ εκείνα με διάρκεια πέντε ετών συνδέονται κυρίως με τα στεγαστικά. «Η περικοπή του επιτοκίου ουσιαστικά ενισχύει και την άποψή μας ότι οι κινεζικές αρχές είναι ολοένα και πιο ανοικτές στην προοπτική των περικοπών του κόστους δανεισμού αντιμετώπιζες με σοβαρά οικονομικά προβλήματα», υπογραμμίζει ο Σινγκ Ζαο-πένγκ, πρώτος αναλυτής στρατηγικής αγορών της Κίνας στην ANZ. Ωστόσο,

Η κεντρική τράπεζα περιόρισε το κόστος δανεισμού παρά τις ανησυχίες για την αγορά ακινήτων.

όπως προσέθεσε, «η απόφαση να παραμείνει αμετάβλητο το πενταετούς διάρκειας επιτόκιο κορηγήσεων φανερώνει πως το Πεκίνο δεν επιδιώκει να χρησιμοποιήσει ως εργαλείο τόνωσης της οικονομίας τον κλάδο ακινήτων». Αλλωστε, τον τελευταίο καιρό ο συγκεκριμένος έχει δεχθεί δραστικό πτύπωμα, με εταιρείες-κολοσσούς που είτε με κάποιον τρόπο χρεοκόπησαν είτε βρίσκονται στα πρόθυρα. Ορισμένοι αναλύτες τονίζουν ότι η απόφαση της Λαϊκής Τράπεζας να αναθεωρήσει προς τα κάτω δύο φορές φέτος τις προδιαγραφές αποθεματικών των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων τους έδωσε το περιθώριο να ελαττώσουν το κόστος δανεισμού τους. Εκτιμάται, σύμφωνα με υπολογισμούς της επενδυτικής τραπεζής Goldman Sachs, ότι αυτό τους εξοικονόμισε έως και 28 δις. γουάν ή 4,39 δις. δολάρια.

Κι ενώ η κίνηση της περικοπής του επιτοκίου δεν εξέλιπε κανέναν, ται-

Η κινεζική κεντρική τράπεζα μείωσε το μονοετές βασικό επιτόκιο κατά 5 μονάδες βάσης, στο 3,80% από το 3,85%, για πρώτη φορά από τον Απρίλιο του 2020.

τόχρονα προέβαλε εμφανικά την αποκλίnouσα πορεία των Αρχών της Κίνας από τις άλλες μεγάλες κεντρικές τράπεζες, οι οποίες είτε αύξησαν τα επιτόκια τους είτε ετοιμάζονται να το πράξουν. Υπάρχουν αναλυτές, οι οποίοι αναμένουν το Πεκίνο να προχωρήσει σε έτι περαιτέρω μείωση του κόστους δανεισμού, επειδή επιδιώκει να ανακόψει την εξασθένηση της οικονομίας. Και ίσως υπάρχει ένα παράδοξο στο θέμα αυτό, διότι στους ηγετικούς κύκλους εκφράζονται διαφορετικές απόψεις ως προς την επιλογή της χαλαρής νομισματικής πολιτικής.

REUTERS

Τα τελευταία οικονομικά στοιχεία, πάντως, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων για τις λιανικές πωλήσεις και την αύξηση των επενδύσεων, αποτυπώνουν μια επιβράδυνση στην οικονομία, όταν παράλληλα η εκστρατεία των ρυθμιστικών αρχών για τον έλεγχο των τεχνολογικών κολοσσών κλονίζει το αίσθημα των επενδυτών.

Τέλος, αρνητικό αντίκτυπο στο γενικότερο κλίμα θα έχει και το ενδεχόμενο νέων περιοριστικών μέτρων, ούτως ώστε να ανασχεθεί η εξάπλωση του κορωνοϊού.

Μεγάλο κοίτασμα λιθίου βρέθηκε στη Γερμανία

Σε πεδίοδα, που κείται κοντά στον Μέλανα Δρυμό της Γερμανίας, μπορεί να κρύβεται μία λύση για ένα από τα φλέγοντα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η Γηραιά Ηπειρος κατά τη μετάβασή της σε ένα σύστημα βιώσιμων μεταφορών. Σε βάθος σχεδόν δύο μιλίων βρίσκονται επαρκή κοιτάσματα λιθίου για να καλυφθούν οι κατασκευαστικές ανάγκες τουλάχιστον 1 εκατομμυρίου οχημάτων τον χρόνο.

Ενας εξορυκτικός όμιλος, αυτός της αυστραλιανής Vulcan Energy Resources, διατείνεται ότι μπορεί να εκμεταλλευθεί τα εν λόγω κοιτάσματα σχεδόν με το μισό κόστος των ανταγωνιστών του και, μάλιστα, χωρίς να εκθέσει τους αέριους ρύπους που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Αξίζει να σημειωθεί πως συνήθως το λίθιο, το οποίο είναι κρίσιμα σημασίας πρώτη ύλη για τις μπαταρίες των ηλεκτρικών οχημάτων, προέρχεται από πολύ μακρινές χώρες, οι οποίες χρησιμοποιούν μεθόδους εξόρυξης καταστρεπτικές για το περιβάλλον.

Κατά τη Vulcan Energy Resources, το έργο του 1,7 δις. ευρώ, το οποίο έχει καταρτίσει, θα μπορούσε να αποβεί κομβικής σημασίας για τις φιλοδοξίες της Γηραιάς Ηπείρου να αναδειχθεί η πρώτη ήπειρο μηδενικού ανθρακικού αποτυπώματος. Όπως επισημαίνει ο Χορστ Κρόπτερ, γενικός διευθυντής της Vulcan στη Γερμανία,

Επαρκεί για να καλυφθούν οι κατασκευαστικές ανάγκες τουλάχιστον 1 εκατομμυρίου οχημάτων τον χρόνο.

«εμείς πρόκειται να παράγουμε τοπικά ένα προϊόν το οποίον όχι μόνον είναι φθηνότερο, αλλά και λιγότερο ρυπογόνο από τις εναλλακτικές του». Η εν λόγω εταιρεία, η οποία οικονομικά έχει τη στήριξη και της πλουσιότερης γυναικάς στην Αυστραλία, της Τζίνια Ράινχαρτ, έχει υπογράψει συμφωνίες προμηθειών με τις αυτοκινητοβιομηχανίες Renault και Stellantis, καθώς και με τη νοτιοκορεατική κατασκευάτρια μπαταριών LG Chem. Εν τω μεταξύ, μόλις την περασμένη εβδομάδα έκανε την πιο θεαματική συνεργασία της, συνάπτοντας συμφωνία με πενταετή διάρκεια με τον κολοσσό της γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας Volkswagen.

Ο αυστραλιανός εξορυκτικός όμιλος έχει σχεδόν καλύψει όλη του την παραγωγή σε λίθιο, εντάσσοντάς τη σε αντίστοιχες συμφωνίες εφοδιασμού, ενώ το αργότερο το 2026 σχεδιάζει να ξεκινήσει τις παραδόσεις του. Παρά ταύτα, δεν λεί-

Το λίθιο είναι κρίσιμα σημασίας πρώτη ύλη για τις μπαταρίες που χρησιμοποιούν οι αυτοκινητοβιομηχανίες στα ηλεκτρικά οχήματα.

πουν και οι αμφισβητίες. Το έργο εξόρυξης του πολύτιμου λιθίου έχει τη βάση του σε μία τεχνολογία η οποία δεν έχει χρησιμοποιηθεί σε τόσο μεγάλο κλίμακα, ενώ υπάρχουν ενδείξεις πως οι τοπικές κοινότητες στον Μέλανα Δρυμό θα έχουν ενστάσεις όσον αφορά τον κίνδυνο που σχετίζεται με το ενδεχόμενο η άντληση λιθίου να προκαλέσει σεισμικές δονήσεις. Ο χρηματιστηριακός οίκος J Capital Research άσκησε κριτική στην εταιρεία διότι είναι υπεραισιόδοξη, ενώ εκείνη χαρακτήρισε παραπλανητική τη σχετική αναφορά και του έκανε μήνυση.

Το σχέδιο της Vulcan, πάντως, παρά τις όποιες ανησυχίες, προχωρεί, ενώ παράλληλα διατυπώνονται ερωτήματα σχετικά με τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο

από την κατασκευή οχημάτων με μπαταρίες. Από το λίθιο έως το κοβάλτιο, η κατασκευή ενός εντελώς καθαρού αμαξίου προϋποθέτει ακόμη πιο δυσπρόσιτες πρώτες ύλες από τις αντίστοιχες των συμβατικών οχημάτων και αυτό έχει και πάλι κόστος για τον πλανήτη. Η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας, ωστόσο, υπό το πρίσμα αυτό, συνέστησε στις δυτικές χώρες να εξετάσουν την πιθανότητα να αποθηκεύσουν καιρές πρώτες ύλες όπως το κοβάλτιο, το νικέλιο και το λίθιο. Τέλος, οι αυτοκινητοβιομηχανίες ήδη επιτείνουν τις προσπάθειές τους για ανακύκλωση μπαταριών, ενώ επιδιώκουν να ενισχύσουν την παρουσία τους στα ορυχεία ώστε να ελέγχουν τις πρώτες ύλες.

BLOOMBERG

Νέος πρόεδρος της Bundesbank ο Χοακίμ Νέιτζελ

Ο Χοακίμ Νέιτζελ, στέλεχος της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS), είναι ο νέος πρόεδρος της Bundesbank που θα διαδεχθεί το σκληρότερο «γεράκι» της ΕΚΤ, τον Γενς Βάιντμαν. Ο 55χρονος οικονομολόγος αναλαμβάνει από 1ης Ιανουαρίου. Είναι στενός συνεργάτης του νέου καγκελάρου Ολαφ Σολτς, ενώ έχει διατελέσει επί εξι χρόνια μέλος του Δ.Σ. της γερμανικής ομοσπονδιακής τράπεζας προτού αναλάβει στέλεχος της κρατικής αναπτυξιακής τράπεζας KfW. Μέχρι στιγμής, είναι αναπληρωτής επικεφαλής του τραπεζικού τμήματος της BIS.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις πολιτικών και οικονομικών αναλυτών, η επιλογή ενός βετεράνου της Bundesbank κατατείνει σε συνέχεια και όχι σε αλλαγή πολιτικής στην κεντρική τράπεζα της μεγαλύτερης οικονομίας της Ευρωζώνης που επιθυμεί να επιβεβαιώσει τον ρόλο του ως εγγυητή της σταθερότητας των τιμών.

Ο νέος διοικητής αναλαμβάνει, πάντως, σε μια κρίσιμη στιγμή για την κεντρική τράπεζα της Γερμανίας, καθώς μόλις προ ολίγων ημερών ανέλαβε καθήκοντα νέα κυβερνήση έπειτα από μήνες σχοινοτενών διαπραγματεύσεων και πολιτικού κενού, ενώ την ίδια στιγμή ο πληθωρισμός στη χώρα βρίσκεται στο 6% και το νέο κύμα της πανδημίας απειλεί να εκτροχιάσει την οικονομική ανάπτυξη.

Η οικονομική κατάσταση έχει θέσει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τον νέο καγκελάριο και τον νέο υπουργό Οικονομικών και επικεφαλής των Φιλελεύθερων Δημοκρατών Κρίστιαν Λίντνερ. Ο Λίντνερ έχει επανειλημμένως υπογράμμισει την ανησυχία του για τον πληθωρισμό και για τη δημοσιονομική κατάσταση στην Ευρωζώνη. Όπως επισημαίνουν, πάντως, πολιτικοί

Ο 55χρονος Χοακίμ Νέιτζελ είναι στέλεχος της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS).

Η επιλογή ενός βετεράνου της Bundesbank κατατείνει σε συνέχεια και όχι σε αλλαγή πολιτικής.

αναλυτές, με τον διορισμό του κ. Νέιτζελ η Γερμανία χάνει την ευκαιρία να επιλέξει την πρώτη γυναίκα πρόεδρο επικεφαλής της κεντρικής τράπεζας, μολονότι υπήρχε επάρκεια κατάλληλων υποψηφίων όπως η Ιζαμπέλ Σνάμπελ, στέλεχος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ και η νυν αντιπρόεδρος της Bundesbank, Κλάουντια Μπούσχ.

BLOOMBERG

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το σχέδιο για δωρεάν
νηπιαγωγεία στις ΗΠΑ

Του JONNELLE MARTE / REUTERS

Το σχέδιο του Αμερικανού προέδρου Τζο Μπάιντεν με κονδύλια 1,75 τρισ. δολ. για ευρείες δημόσιες δαπάνες, που θα στηρίξουν την ανάκαμψη, περιέχει μία καινοτόμο πρόβλεψη για να καταστεί σε όλη τη χώρα δωρεάν η καθολική προσχολική εκπαίδευση. Και αυτό θα διευκολύνει τους γονείς γενικά και τις μητέρες ειδικότερα να εργαστούν εκτός οικίας. Υψηλόβαθμοι οικονομικοί σύμβουλοι στον Λευκό Οίκο έχουν υποστηρίξει ότι η επιστροφή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό συνιστά «κλειδί» της οικονομικής ανάκαμψης από τις επιπτώσεις της πανδημίας, αφενός, και της ταχύτερης ανάπτυξης τα προσεχή έτη, αφετέρου. Το να υπολογίσει κανείς τον ακριβή αριθμό όσων γυναικών επανέλθουν στην παραγωγική διαδικασία εξ αφορμής της δωρεάν νηπιακής αγωγής σε εθελοντική βάση για παιδιά 3-4 ετών, είναι δύσκολο. Ωστόσο, από το παρελθόν αντιλούνται ορισμένα συμπεράσματα. Το νηπιαγωγείο, ήτοι η προσχολική εκπαίδευση των παιδιών κάτω των 5 ετών, κατέλαβε μεγαλύτερο μέρος του συστήματος της δημόσιας εκπαίδευσης κατά το πρώτο ήμισυ του 20ού αιώνα. Εντούτοις, μόλις στη δεκαετία του 1980 έγινε δωρεάν ή άρχισε σε κάθε πολιτεία να επιδοτείται. Οι μητέρες αρχικοί μονογονεϊκές οικογενειών με μικρά παιδιά έως 5 ετών ήταν όσες επωφελήθηκαν τα μέγιστα, όπως δείχνουν οι σχετικές έρευνες.

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι η δωρεάν προσχολική αγωγή θα προσφέρει κίνητρο στους γονείς με τα παιδιά στην αντίστοιχη ηλικία, οι οποίοι δεν εργάζονται τώρα, να ξεκινήσουν, επισημαίνει η Ελίζαμπεθ Κάσκοι, καθηγήτρια Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Ντάρτμουθ, η οποία μελέτησε τις επιπτώσεις στην αγορά εργασίας από την επέκταση των προγραμμάτων προσχολικής αγωγής. «Απλώς είναι θέμα διαβάθμισης των επιπτώσεων αυτών «τελικών», προσέθεσε. Σχεδόν 4 εκατομμύρια παιδιά ηλικίας 3-4 ετών εγγράφησαν στα αντίστοιχα

ιδρύματα στις ΗΠΑ το 2019, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Στατιστικών της Εκπαίδευσης. Το σχέδιο δαπανών του 1,75 τρισ. δολαρίων ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Νοέμβριο και θα διοχετευτεί 109 δισ. δολάρια για τη χρηματοδότηση των ολοήμερων νηπιαγωγείων και παιδικών σταθμών σε όλη τη χώρα με ορίζοντα εξαετίας. Οι ερευνητές του Ινστιτούτου Πεν Γουάρτον εκτιμούν πως η πρόβλεψη αυτή θα φέρει στο σύστημα 1,3 εκατομμύριο νήπια. Η ψήφος της Γερουσίας αναμένεται, όπως επισημαίνουν οι Δημοκρατικοί, μέχρι τα Χριστούγεννα. Παλαιότερα κατά την περίοδο από το 1950 έως το 1990, όταν οι αμερικανικές πολιτείες εγκαίνιασαν τα δημόσια νηπιαγωγεία, σχεδόν οι 4 στις 10 μητέρες μονογονεϊκών οικογενειών με παιδιά 5 ετών και όχι άλλα μικρότερα εισήλθαν στο εργατικό δυναμικό μετά την εγγραφή τους στο σχολείο, παρατηρεί η κ. Κάσκοι. Οι δε παντρεμένες μητέρες και όσες είχαν παιδιά κάτω των 5 ετών δεν είχαν αξιοσημείωτη μεταβολή στην απασχόληση.

Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση, στις πρωτίστως παραγωγικές ηλικίες από τα 25 έως τα 54 έτη, ενισχύθηκε από το 42% το 1960 στα επίπεδα ρεκόρ του 77,7% το 2000, αλλά έκτοτε έχει εμφανίσει μικρή κάμψη. Ορισμένες μητέρες επισημαίνουν ότι θα τις διευκόλυνε η δημόσια προσχολική αγωγή ώστε να επανέλθουν στην εργασία. Η Ελεν Ρέινολντς παραιτήθηκε από τη θέση της ως βοηθού οδοντιάτρου το καλοκαίρι του 2019 λίγο μετά τη γέννηση του γιου της. Μαζί με τον σύζυγό της σκέπτονται να τον εγγραφίσουν σε ιδιωτικό παιδικό σταθμό του χρόνου, όταν κλείσει τα 3 του, αλλά αυτό κοστίζει 150-400 δολάρια εβδομαδιαίως, ήτοι όσο τα 2/3 του παλαιότερου μισθού της. Εάν διετίθετο δωρεάν και ολοήμερη προσχολική αγωγή, θα μπορούσε από το 2022 να εισέλθει και πάλι στην αγορά εργασίας.

«Πυρετός» δόμησης εργοστασίων
στα σύνορα των ΗΠΑ με το Μεξικό

Λύση στα προβλήματα της εφοδιαστικής αλυσίδας αναζητούν πολυεθνικές

Καθώς το έμφραγμα στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα παρατείνεται και εντείνεται ενόψει των Χριστουγέννων, πολυεθνικές που αναζητούν διέξοδο οικοδομούν πυρετωδώς μονάδες παραγωγής στα σύνορα των ΗΠΑ με το Μεξικό, ώστε να βρίσκονται κοντά στην αγορά για την οποία προορίζονται τα προϊόντα τους. Το αποτέλεσμα είναι να γνωρίζει η περιοχή πρωτοφανή ανάπτυξη.

Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ του Bloomberg, στην πόλη Χουαρέζ, σε μια ερημική περιοχή νοτίως του Ρίο Γκράντε, επικρατεί οικοδομικός οργασμός με μπουλντόζες και τρακτέρ σχεδόν παντού να εκτοξεύουν σκόνη και χώμα και να καλύπτουν τα πάντα και τους πάντες. Το αποτέλεσμα είναι να έχει ήδη ενοικιαστεί το 98% του διαθέσιμου χώρου για βιομηχανικά ακίνητα και οι τιμές να έχουν σημειώσει άλμα άνω του 20% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους, σύμφωνα με τη μεστική βιομηχανικών ακινήτων Intermex.

Η περιοχή θα αποτελέσει την έδρα ενός μακρύ καταλόγου από μονάδες παραγωγής βιομηχανιών, την ανέγερση των οποίων αποφάσισαν οι αγχωμένοι διευθυνόντες σύμβουλοι επιχειρήσεων ανά τον κόσμο καθώς η πανδημία έχει προκαλέσει συμφόρηση σε όλους τους δρόμους της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας. Ανάμεσά τους η βιομηχανία Ambu της Δανίας, που παράγει ιατρικές συσκευές και τώρα οικοδομεί εργοστάσιο στα περικόρια της πόλης. Μερικά χιλιόμετρα πιο πέρα, η κινεζική βιομηχανία επίπλων Keeson Technology Corp οικοδομεί το δεύτερο εργοστάσιό της λίγους μήνες μετά την ανέγερση του πρώτου της στην ευρύτερη περιοχή. Ο όμιλος Boyd Corp της Καλιφόρνιας εγκαίνιασε προσφάτως ένα εργοστάσιο στην περιοχή και

Η συμφόρηση στην εφοδιαστική αλυσίδα επιδεινώνεται καθώς αυξάνεται η ζήτηση ενόψει των εορτών. Στο Λος Άντζελες, στο οποίο καταφθάνει περίπου το 40% των εισαγωγών από την Κίνα, είναι καθηλωμένα έξω από τα λιμάνια περίπου 75 πλοία μεταφοράς κοντέινερ.

τώρα σχεδιάζει άλλα τρία. Και η βιομηχανία παιχνιδιών MGA Entertainment, επίσης της Καλιφόρνιας, άρχισε τον περασμένο μήνα να παράγει παιχνίδια σε μονάδα της στην περιοχή προτού ακόμη καθαρίσουν οι εργάτες τα χώματα. Το πρόβλημά της είναι ότι έχει 750 εμπορευματοκιβώτια γεμάτα με παιχνίδια καθηλωμένα στην κόλαση της εφοδιαστικής αλυσίδας σε λιμάνια γύρω από το Λος Άντζελες. Τα είδη αυτά παράγονται στην Κίνα και υποτίθεται ότι θα είχαν φτάσει αυτές τις ημέρες στις ΗΠΑ για να γεμίσουν τα ράφια των καταστημάτων για τα δώρα των εορτών. Όπως, όμως, τόνισε μιλώντας στο Bloomberg ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Ισαάκ Λαριάν, αυτό δεν πρόκειται να συμβεί. Όπως, άλλωστε, αναφέρει σχετικό ρεπορτάζ των Financial

Times επικαλούμενο την εταιρεία logistics Kuchne+Nagel, η συμφόρηση στην εφοδιαστική αλυσίδα επιδεινώνεται καθώς αυξάνεται η ζήτηση ενόψει των εορτών. Στο Λος Άντζελες, στο οποίο καταφθάνει περίπου το 40% των εισαγωγών από την Κίνα, είναι καθηλωμένα έξω από τα λιμάνια περίπου 75 πλοία μεταφοράς κοντέινερ. Η κατάσταση έχει αναγκάσει πολλές επιχειρήσεις να επιλέξουν τη μεταφορά διά αέρος με αποτέλεσμα, βέβαια, να διπλασιάζεται η τιμή των προϊόντων, τουλάχιστον όσων διανέμουν ορισμένα δρομολόγια ανάμεσα στην Κίνα και στις ΗΠΑ. Σημειώτέον ότι η πανδημία μείωσε δραματικά τις επιβατικές πτήσεις αεροσκαφών που υπό κανονικές συνθήκες μεταφέρουν περίπου τα μισά εμπορεύματα παγκοσμίως. Το προφανέστερο θύμα αυτής της

κατάστασης είναι η παγκόσμια βιομηχανία παιχνιδιών συνολικής αξίας 95 δισ. δολαρίων. Ετσι η MGA Entertainment μερίμνησε και από τη μονάδα της στα σύνορα ΗΠΑ και Μεξικού στέλνει δύο φορτηγά με παιχνίδια κάθε ημέρα στην αμερικανική αγορά και υπολογίζει πως σύντομα θα στέλνει 10 την ημέρα. Την ίδια στιγμή, οι βιομηχανίες των δυτικών οικονομιών συνειδητοποιούν ότι είναι υπερβολική η εξάρτησή τους από την Κίνα, που αντιπροσωπεύει το 80% των εξαγωγών παιχνιδιών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το Bloomberg επισημαίνει ότι μία από τις σημαντικότερες μεταβολές στην παγκόσμια οικονομία τις οποίες προκάλεσε η πανδημία είναι αυτή η βραχύτερη εφοδιαστική αλυσίδα, η μείωση του μήκους της, που στοχεύει στο να βρι-

σκεται η παραγωγή πολύ πλησιέστερα στον τελικό προορισμό της και να περιορίζονται οι κίνδυνοι των απρόοπτων εμποδίων στον δρόμο. Μια βραχύτερη εφοδιαστική αλυσίδα είναι μια ισχυρότερη εφοδιαστική αλυσίδα: σε αυτήν τη συλλογιστική βασίζεται η νέα κατάσταση και η νέα προσέγγιση μάλλον θα επιβιώσει και μετά το τέλος της πανδημίας. Όπως, εξάλλου, αναφέρει το Bloomberg, για τις πολυεθνικές που δραστηριοποιούνται στην αμερικανική οικονομία, η βραχύτερη εφοδιαστική αλυσίδα σημαίνει απλώς παραγωγή στο βόρειο Μεξικό, όπου είναι φθηνότερο το κόστος των εργατικών, υπάρχει άφθονη γη και ανέγερση εργοστασίων και τα σύνορα είναι κοντά. Ανάλογη ανάπτυξη και οικοδομική δραστηριότητα γνωρίζουν ήδη άλλες παραμεθόριες πόλεις όπως η Τιχουάνα, κατά μήκος της δυτικής ακτής, και η Ρεϊνόσα, η Ματαμόρος και η Πιέρδας Νέγρας. Για περισσότερο από μισόν αιώνα, τα εργοστάσια στις πόλεις αυτές αποτελούσαν σημαντικά γρανάζια στην εφοδιαστική αλυσίδα των ΗΠΑ. Όταν τέθηκε σε εφαρμογή η συμφωνία ελεύθερου εμπορίου των ΗΠΑ με το Μεξικό και τον Καναδά, η γνωστή ως Nafta, οι πολυεθνικές άρχισαν να οικοδομούν πυρετωδώς μονάδες παραγωγής στην περιοχή. Γι' αυτό και στην πόλη Χουαρέζ βρίσκονται εργοστάσια των General Electric, Honeywell International, Bosch, Foxconn Technology, Siemens Electrolux και πολλών άλλων. Πολλά χρόνια μετά, όμως, υπήρξε στασιμότητα γιατί εντάχθηκε στον ΠΟΕ η Κίνα και πολλές βιομηχανίες απεύθυναν τις μονάδες τους από το Μεξικό και τις μετέφεραν στην Κίνα, όπου το κόστος των εργατικών είναι ακόμη χαμηλότερο.

BLOOMBERG, FT

shops

workshops

food

theatre

music

2021

City Plaza

10-31 Δεκεμβρίου

Διοργανωτές

Χορηγοί

Με τη στήριξη

Χορηγοί Επικοινωνίας

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

NIMAC
Nicosia Municipality
Nicosia Municipality
(Nicosia Municipality)

NICOSIA
ngage
Culture & Creativity

KYPPOY

DECEMBER
93.5

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
6:00-10:00

ΤΑΣΟΣ
ΤΡΥΦΩΝΟΣ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ
ΑΡΤΕΜΙΟΥ

LOVE
100.7 FM
98.1 & 105.7

11.1%
LOVE FM 100.7

10.1%
ANT1

9.2%
MIX

8.9%
SFERA

8.4%
SUPER

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ
cyta mobile | Vodafone

ΣΥΜΒΟΛΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΑΚΡΟΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΓΙΑΤΥΡΙΩΝ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ MARKET RESEARCH ΤΗΝ
ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2021

Το κάλεσμα

Μιλώντας στη Σχολή Πολέμου της Γαλλίας όταν η πανδημία είχε αρχίσει να επελαύνει στην Ευρώπη τον Φεβρουάριο του 2020, ο Εμανουέλ Μακρόν υπογράμμισε την ανάγκη να ανακτήσει η Ευρώπη την εθνική της κυριαρχία στις κρίσιμες υποδομές και στην τεχνολογία, και κάλεσε σε συστράτευση για μια «κοινή πολιτική οικονομικής, τεχνολογικής και ψηφιακής εθνικής κυριαρχίας».

Η διαπίστωση

Στην ομιλία της «για την κατάσταση της Ενωσης» τον Σεπτέμβριο, η πρόεδρος της Κομισιόν, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, υπογράμμισε πως «ενώ σημειώνει εκρηκτική αύξηση η ζήτηση παγκοσμίως, έχει συρρικνωθεί το μερίδιο της Ευρώπης στο σύνολο της εφοδιαστικής αλυσίδας» και προσέθεσε ότι «αυτό δεν είναι μόνο πρόβλημα ανταγωνιστικότητας, είναι και θέμα εθνικής κυριαρχίας στην τεχνολογία».

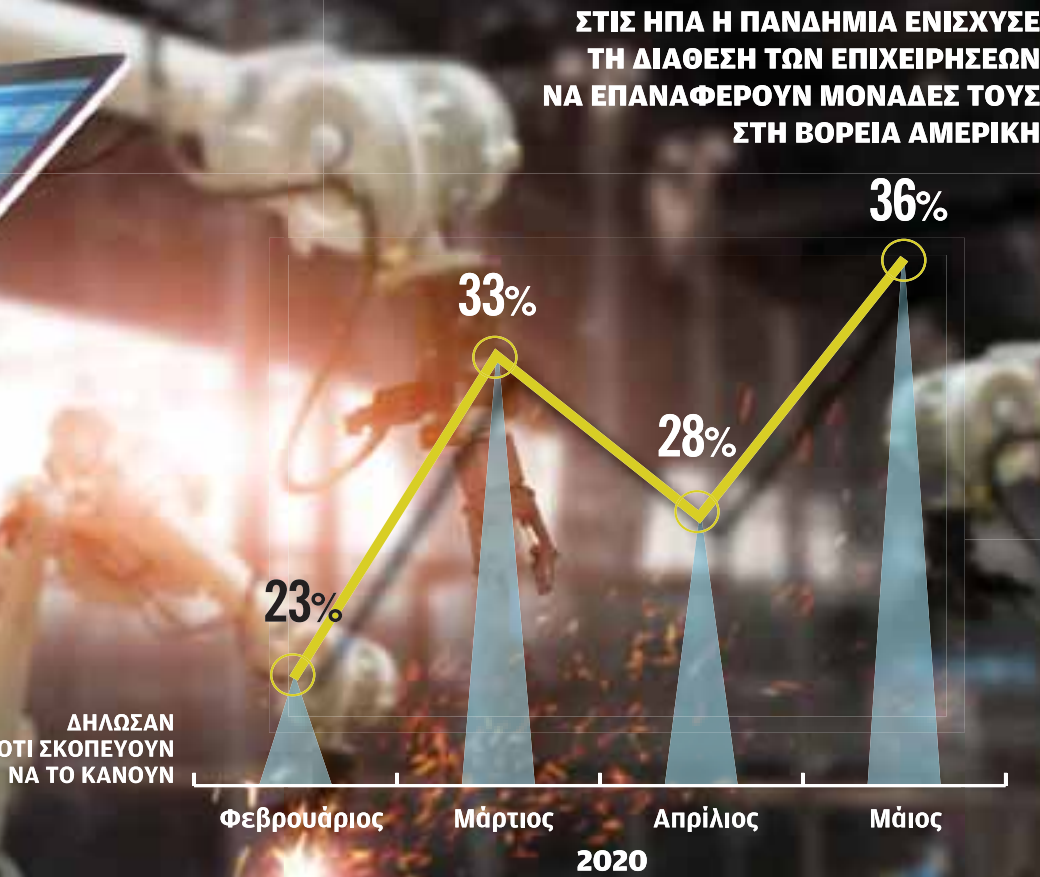
Η ανησυχία

Εκφράζοντας την εντεινόμενη ανησυχία της Ουάσιγκτον για τις εξαρτήσεις της οικονομίας της από τις χώρες της Ασίας και τη διάθεση για ανάπτυξη εγκύριων βιομηχανιών, η Αμερικανίδα υπουργός Εμπορίου, Τζίνια Ράιμόντ, τόνισε προ ημερών πως «είναι πρόβλημα για την Αμερική το γεγονός ότι εξαρτώμεθα σε τέτοιο βαθμό από την Ταϊβάν».

Ποιες χώρες εξετάζουν οι βιομηχανίες της Γερμανίας για την ανέγερση μονάδων τους

Στην πλειονότητά τους οι γερμανικές βιομηχανίες σχεδιάζουν μονάδες στα Δυτικά Βαλκάνια. Από αυτές το 19% δηλώνει ως κριτήριο επιλογής τη γεωγραφική εγγύτητα.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι βιομηχανίες επιστρέφουν στην Ευρώπη

Η πανδημία και τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα, καταλύτης στη νέα τάση επαναβιομηχάνισης

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Από την αυγή του 21ου αιώνα, δύο δεκαετίες μετά την έναρξη της τελευταίας και πιο επιθετικής φάσης της παγκοσμιοποίησης, ήταν ήδη παρούσα στην Ε.Ε. η προβληματική για την τεχνολογική και βιομηχανική «εθνική κυριαρχία» της Γηραιάς Η-πείρου. Εστιαζόταν, ωστόσο, σε ζητήματα άμυνας και στρατηγικής σημασίας υποδομών και ενσυνείκηθησε στο ευρωπαϊκό σύστημα παγκόσμιας δορυφορικής πλοήγησης Galileo. Κάτι ανάλογο συνέβαινε, άλλωστε, και στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού καθώς μέχρι τις επεικές άτασες κινήσεις του Ντόναλντ Τραμπ η υπερδύναμη δεν είχε αμφισβητήσει την αποτελεσματικότητά αυτής της παγκόσμιας ρύθμισης

της οικονομίας που ανέθεσε το μεγαλύτερο μερίδιο της βιομηχανικής παραγωγής στην Κίνα και στην Ασία. Χρειάστηκε ο καταλύτης της πανδημίας για να γίνει ορατή η ανάγκη για αυτόρκεια των χωρών σε ιατρικό υλικό, μάσκες όπως και είδη πρώτης ανάγκης όταν έκλεισαν τα σύνορα και αργότερα η ανάγκη για αυτόρκεια σε είδη βόλτα και φάρμακα. Χρειάστηκε το έμφραγμα που προκάλεσε σε δεύτερη φάση η πανδημία στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα και οι συνεπακόλουθες πρωτοφανείς ελλείψεις στις βιομηχανίες της Ευρώπης και της Αμερικής για να έρθουν στο φως οι παθογένειες της παγκοσμιοποίησης. Δρώντας και σε αυτό το επίπεδο ως επιταχυντής εξέλιξης, η πανδημία ανάγκασε τις ανεπτυγμένες οικονομίες του

Το γαλλικό σχέδιο για την επάνοδο 620 βιομηχανιών και οι γερμανικές προσπάθειες για κέντρο επεξεργαστών στη Σαξονία.

δυτικού κόσμου να αντιληφθούν την επιτακτική ανάγκη για επαναπατρισμό μέρους της παραγωγής είτε εντός της επικράτειάς τους είτε σε αρκετά μικρή απόσταση, ώστε να μην προσκορύνει η μεταφορά των προϊόντων στα προβλήματα που γέννησε η πανδημία όπως η ανεπάρκεια λιμενεργατών και η συμ-

φόρηση στα λιμάνια όπως η ανεπάρκεια κοντέινερ και πλοίων μεταφοράς φορτίου. Στη άλλοτε βιομηχανική Γαλλία, που γνώρισε τη ραγδαία αποβιομηχάνιση από το 1970 έως το 2020, το αίτημα για επαναπατρισμό των βιομηχανιών έχει βρεθεί στο επίκεντρο της προεκλογικής περιόδου ενώπιον των προεδρικών εκλογών του επόμενου έτους. Την ανάγκη για βιομηχανική αυτόρκεια αντέληψε μια σχετικά μικρή βιομηχανία ειδών ένδυσης, η Les Tissages de Charlieu, που από την αρχή της πανδημίας άλλαξε εν μια νυκτί αντικείμενο και άρχισε να παράγει πυρετωδώς μάσκες. Τώρα παράγει και τσάντες πολλαπλών χρήσεων καλύπτοντας το 1/5 όσων συνήθως εισάγονται από την Κίνα. Στη διάρκεια του 2020

η κυβέρνηση Μακρόν διέθεσε 830 εκατ. ευρώ για να διευκολύνει εταιρείες που σχεδίαζαν τον επαναπατρισμό τους, ενώ από το Ταμείο Ανάκαμψης της Ε.Ε. θα σπηρίξει 10.000 βιομηχανίες της χώρας και θα βοηθήσει τουλάχιστον 620 να επαναπατρίσουν την παραγωγή τους. Στη Γερμανία επανέρχεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος στο οικοσύστημα παραγωγής επεξεργαστών που βρίσκεται στη Δρέσδη με κύριο παίκτη τη βιομηχανία GlobalFoundries και πολλές άλλες μικρότερες βιομηχανίες του είδους που υπάρχουν και λειτουργούν στην περιοχή από την εποχή της κομμουνιστικής Ανατολικής Γερμανίας. Μολονότι γνώρισε μεγάλη άνθηση τη δεκαετία του 1990 μετά την πτώση του Τείχους του Βερο-

λίνου, το οικοσύστημα αυτό περιήλθε σε μαρasmus με την επέλαση της Κίνας. Σήμερα, πάντως, οι βιομηχανίες της περιοχής αντιπροσωπεύουν το 1/3 των επεξεργαστών που παράγονται στην Ευρώπη και εξοπλίζουν με μικροεξοπλισμούς από το Apple Watch και τα έξυπνα κινητά της Samsung μέχρι τα Echo της Amazon. Το οικοσύστημα αντιμετωπίζεται ως στρατηγικής σημασίας βιομηχανικό περιουσιακό στοιχείο και όχι μόνον από το Βερολίνο αλλά και από τις Βρυξέλλες με τον επίτροπο Εσωτερικής Αγοράς, Τιερί Μπρετόν, να έχει προαναγγείλει από τον περασμένο μήνα ότι το οικοσύστημα βιομηχανιών της Σαξονίας θα βρεθεί στο επίκεντρο των προσπαθειών της Ε.Ε. για αυτόρκεια σε επεξεργαστές.

Από την Κίνα στο Μεξικό, κοντά στα σύνορα με τις ΗΠΑ

Του **THOMAS BLACK / BLOOMBERG**

Σφηνωμένη στη νότια άκρη του Ρίο Γκράντε, απλώνεται στην έρημο του Μεξικού η πόλη Χουαρέζ που κατά καιρούς είχε δικό της μερίδιο στα χρόνια της μεγάλης οικονομικής ανάπτυξης. Ίσως όμως ποτέ δεν ήταν τόσο μεγάλη η βιομηχανική ανάπτυξη όσο αυτό το κύμα που γνωρίζει σήμερα. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και σε άλλες γειτονικές πόλεις του Μεξικού, που γνωρίζουν πρωτοφανή βιομηχανική ανάπτυξη. Προσφέρουν, έτσι, την ώθηση που

τόσο έχει ανάγκη η οικονομία της χώρας, καθώς δυσκολεύτηκε και άργησε πολύ να ανακάμψει από την ύφεση του περασμένου έτους. Υπάρχουν τρακτέρ και μπουλντόζες παντού στην περιοχή που σκάβοντας σχηματίζουν λόφους από σκόνη και χώμα και σκεπάζουν με αυτά τους πάντες και τα πάντα. Το έδαφος που σκάβουν μέσα στην έρημο προορίζεται να γίνει έδρα μιας μακράς λίστας από νέες βιομηχανίες, την ανέγερση των οποίων αποφάσισαν διευθύνοντες σύμβουλοι από όλον τον κόσμο από τη στιγμή που η πανδημία προκάλεσε

έμφραγμα στα δρομολόγια της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας. «Έχουμε μεγάλες φιλοδοξίες και μεγάλα σχέδια για το Μεξικό», αναφέρει ο Ισαάκ Λάριαν, διευθύνων σύμβουλος της MGA Entertainment, αμερικανικής βιομηχανίας παιχνιδιών που οικοδομεί τώρα εργοστάσιο στην περιοχή για να επαναφέρει κοντά στην αμερικανική αγορά την παραγωγή της, την οποία είχε μεταφέρει στην Κίνα. Ο Λάριαν εκφράζει, έτσι, τα σχέδια και το όραμα των διευθυνόντων συμβούλων επιχειρήσεων, μία από τις μεγαλύτερες μεταβολές που έχει επιφέρει

στην οικονομία η πανδημία: η συντόμηση του μήκους της εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό να παραμείνει η παραγωγή πιο κοντά στον τελικό προορισμό των προϊόντων. Για περισσότερο από μισόν αιώνα, σε αυτές τις πόλεις του Μεξικού κοντά στα σύνορα με τις ΗΠΑ, υπήρχαν αυτές οι βιομηχανίες που λειτουργούσαν ως κεντρικός τροχός στην αλυσίδα προσφοράς των ΗΠΑ. Ήταν γνωστές με την ισπανική λέξη maquiladoras και αναλάμβαναν να παίρνουν τα ανταλλακτικά, να τα συναρμολογούν σε τελικά προϊόντα

και στη συνέχεια να τα στέλνουν στον βόρειο γείτονά τους. Τη δεκαετία του 1990, όταν οι ΗΠΑ υπέγραψαν συμφωνία ελεύθερου εμπορίου με το Μεξικό και τον Καναδά, οι πολυεθνικές αύξησαν δραματικά τις maquiladoras. Έτσι, στην περιοχή βρίσκονται μονάδες παραγωγής των General Electric, Honeywell International, Bosch, Foxconn Technology και Siemens Electrolux. Μερικά χρόνια αργότερα, η περιοχή άρχισε να παρακάμζει όταν η Κίνα εντάχθηκε στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και οι βιομηχανίες της υποκατέ-

στησαν τις maquiladoras. Πολλές βιομηχανίες εγκατέλειψαν το Μεξικό και άνοιξαν μονάδες στην Κίνα, όπου το κόστος των εργατικών χερών ήταν χαμηλότερο. Η Κίνα εξακολούθησε να «κλέβει» μερίδιο αμερικανικής αγοράς από το Μεξικό μέχρις ότου ανέλαβε πρόεδρος ο Ντόναλντ Τραμπ. Όταν ξεκίνησε να επιβάλει δασμούς στις εισαγωγές κινεζικών προϊόντων, το Μεξικό άρχισε να φαίνεται και πάλι πολύ ελκυστικό στους διευθύνοντες συμβούλους των επιχειρήσεων. Και τότε ήρθε η πανδημία και έδωσε διαστμηκή ώθηση στη στρωφή.

Οι ελεύθεροι χώροι εξαντλούνται, παντού υπάρχουν πινακίδες «ζητούνται εργάτες»

Ο Τζέισον Τόλιβερ, γενικός διευθυντής, υπεύθυνος logistics και βιομηχανικών υπηρεσιών στην εταιρεία ακινήτων Cushman & Wakefield PLC, δηλώνει βέβαιος πως «οι βιομηχανίες του μεταποιητικού τομέα επιστρέφουν στα σιγούρα». Όπως τονίζει, οι σχετικές συζητήσεις που είχε με ηγετικά στελέχη επιχειρήσεων προδίδουν πως μόλις έχει αρχίσει αυτό το κύμα επενδύσεων στην περιοχή των συνόρων ΗΠΑ - Μεξικού και συμπεραίνει πως πρόκειται για μεταβολή «διαρθρωτικής φύσης και μακροπρόθεσμη». Στην περιοχή τείνει να εξαντληθεί ο ελεύθερος χώρος για ανέγερση βιομηχανικών ακι-

νών, ενώ οι τιμές της γης έχουν εκτοξευθεί κατά 20% μέσα στους τελευταίους 12 μήνες. Η εταιρεία βιομηχανικών ακινήτων Intermedx έχει νοικιάσει εκατομμύρια τετραγωνικά μέτρα στην περιοχή και φέτος νοίκιασε περισσότερα, ενώ έχει αναλάβει την ανέγερση τεσσάρων βιομηχανικών μονάδων, που θα αποτελέσουν ένα βιομηχανικό συγκρότημα εκεί όπου σήμερα δεν υπάρχει παρά μόνο σκόνη. Αν και ιδιαίτερος ενθουσιασμένος με την εκρηκτική ανάπτυξη της περιοχής, ο γενικός διευθυντής της εταιρείας, Τζέσε Μελέντεζ, προετοιμάζεται ψυχολογικά για την κατάρρευση που ενίοτε ακολουθεί

Οι Μεξικανοί εγκαταλείπουν τον φτωχό και υποβαθμισμένο Νότο της χώρας για τα εργοστάσια του Βορρά.

μια τέτοια εκρηκτική ανάπτυξη. Όπως υπογραμμίζει ο ίδιος, στη διάρκεια της σταδιοδρομίας του έχει δει περιοχές να γνωρίζουν ακμή και στη συνέχεια παρακμή σε χρονοδιάγραμμα μόλις μιας δεκαετίας. Γι' αυτό και προβλέπει πως η

ανάπτυξη στην περιοχή μπορεί να αρχίσει ακόμη και το 2024. Μέχρι στιγμής, πάντως, αυτό φαίνεται απλώς μια μακρινή σκέψη. Σε όλη την περιοχή, στις προσόψεις εργοστασίων, πάνω στα λεωφορεία, στα παράθυρα των καταστημάτων, παντού κυριολεκτικά έχουν αναρτηθεί πινακίδες «ζητούνται εργάτες» ή «ζητείται προσωπικό». Μία από αυτές προσείλκυσε τον Εφρέν Γκονζάλεζ και τον έπεισε να επιστρέψει στη Χουαρέζ από την ιδιαίτερη πατρίδα του, Βερακρούζ. Ο περισσότερος κόσμος νομίζει πως οι Μεξικανοί θα μεταναστεύσουν στις ΗΠΑ για να εργαστούν εκεί, αλλά στην πραγματικότητα οι πε-

ρισσότεροι, όπως ο Γκονζάλες, πηγαίνουν μόνο μέχρι λίγα χιλιόμετρα πριν από τα σύνορα, ιδιαίτερα όταν δουλεύουν πυρετωδώς οι μηχανές των maquiladoras, όπως συμβαίνει τώρα. Οι βιομηχανίες στην περιοχή πληρώνουν τους βιομηχανικούς εργάτες με μισθούς που δεν αντιπροσωπεύουν παρά ένα μικρό μερίδιο ενός τυπικού μισθού εργαζομένου στις ΗΠΑ. Και πάλι, όμως, πρόκειται για μισθούς αισθητά υψηλότερους από εκείνους στους οποίους μπορούν να προσβλέπουν οι Μεξικανοί όταν εργάζονται στον φτωχό και υποβαθμισμένο Νότο του Μεξικού. Και βέβαια, όταν απασχολούνται στις

βιομηχανίες της περιοχής δεν χρειάζεται να ζουν με την αγωνία μήπως απελαθούν. Ο 49 ετών Γκονζάλες κερδίζει πάνω από 80 δολάρια την εβδομάδα, ενώ υπάρχουν και οι πρόσθετες παροχές του δωρεάν γεύματος στη μονάδα παραγωγής της εταιρείας Keelson. Ο ίδιος δηλώνει πως πριν από λίγους μήνες ήταν βέβαιος ότι επρόκειτο να βρει δουλειά μόλις θα πατούσε το πόδι του στη Χουαρέζ. Η εμφάνιση όλων αυτών των καινούργιων εργοστασίων στην περιοχή δεν αφήνει περιθώρια αμφιβολίας. Όπως επισμημαίνει: «Υπάρχει αφθονία δουλειά εδώ».

BLOOMBERG

Σας ευχόμαστε καλές γιορτές και ευτυχισμένος ο νέος χρόνος!

#μένουμεασφαλείς

www.pwc.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι πλούσιοι έγιναν πλουσιότεροι στην πανδημία

Του MARK JOHN / REUTERS

Θεματική αύξηση σημείωσε κατά τη διάρκεια της πανδημίας το μερίδιο επί του παγκόσμιου πλούτου των νοικοκυριών που κατέχουν οι δισεκατομμυριούχοι, ενώ ωφελημένοι αποδεικνύονται και οι εκατομμυριούχοι, όπως αποτυπώνει σχετική μελέτη.

Ειδικότερα, η έκθεση για την παγκόσμια ανισότητα, η οποία συντάχθηκε από δίκτυο κοινωνικών επιστημόνων, δείχνει ότι το τρέχον έτος οι δισεκατομμυριούχοι συγκεντρώνουν αθροιστικά το 3,5% του πλούτου των νοικοκυριών παγκοσμίως, δηλαδή αυτός έχει ελαφρώς αυξηθεί από το σχεδόν 2%, μόλις ξέσπασε η πανδημία στις αρχές του 2020. «Η κρίση του κορωνοϊού έχει μεγεθύνει και οξύνει τις ανισότητες ανάμεσα στους πολύ πλούσιους και στο υπόλοιπο του πληθυσμού», παρατηρεί ο επικεφαλής της ομάδας,

Οι παρεμβάσεις σε ΗΠΑ και Ευρώπη κατόρθωσαν να αμβλύνουν τις επιπτώσεις της πανδημίας στους ανθρώπους με χαμηλό εισόδημα.

Λούκας Τσάνσελ, προσθέτοντας πως οι προηγμένες οικονομίες έκαναν χρήση τεράστιων προγραμμάτων δημοσιονομικής στήριξης ώστε να μετριάσουν τη δραστική αύξηση της φτώχειας, που παρατηρείται αλλού. Η έκθεση, βασισμένη σε ευρεία βάση δεδομένων, που προέρχονται από ειδικευμένες έρευνες και από δημοσιοποιημένα στοιχεία, έχει μία εισαγωγή συντεταγμένη από τους Αμερικανούς οικονομολόγους Αμπιζίτ Μπανερτζί και Εσθερ Ντάφλο, δύο από την τριμελή ομάδα που έλαβε το Νομπέλ το 2019 για το έργο τους με θέμα τη φτώχεια. «Αρ' ns στιγμής ο πλούτος αποτελεί μία σοβαρή πηγή μελλοντικών οικονομικών κερδών και ολόένα και μεγαλύτερης επιρροής και ισχύος, αυτό προμνύει μια νέα αύξηση στην ανισότητα», αναφέρουν. Πρόκειται, όπως προσθέτουν, γι' αυτό το οποίο χαρακτηρίζουν «ακραία συγκέντρωση οικονομικής δύναμης στα χέρια μιας μικρής

μειονότητας ζάπλουτων». Τα πορίσματα των μελετητών έρχονται προς επίρρωση άλλων ερευνών και καταλόγων πλουσίων, που δείχνουν όξυνση στις ανισότητες με γνώμονα την υγεία, την κοινωνική θέση, το φύλο και τη φυλή κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Η φετινή λίστα δισεκατομμυριούχων του περιοδικού Forbes συμπεριλάμβάνει έναν αριθμό ρεκόρ 2.755 ανθρώπων, οι οποίοι συγκεντρώνουν στα χέρια τους συνολικά 13,1 τρισ. δολάρια, όταν πέρυσι διέθεταν 8 τρισ. δολάρια. Η νέα μελέτη δείχνει ακόμη ότι μια μεγαλύτερη ομάδα, 520.000 ατόμων, οι οποίοι ανήκουν στην ανώτατη εισοδηματική μονάδα του 0,01% των πλουσιότερων, είδε το μερίδιό της επί του παγκοσμίου πλούτου να διευρύνεται στο 11% από το 10% την προηγούμενη χρονιά. Το να ανήκει κανείς στην κατηγορία του 0,01% σημαίνει ότι ο πλούτος του νοικοκυριού του φθάνει τουλάχιστον τα 19 εκατ. δολάρια ή τα 16,7 εκατ. ευρώ, αναλόγως της ισότητας αγοραστικής δύναμης, όπως φαίνεται στην έκθεση για την ανισότητα. Οι αναλυτές παρατηρούν ότι ορισμένοι πάρα πολύ πλούσιοι έχουν ευνοηθεί από τη μετατόπιση μεγάλου μέρους της διεθνούς οικονομίας στο Διαδίκτυο κατά τη διάρκεια των περιοριστικών μέτρων. Άλλοι κέρδισαν απλά επειδή οι τιμές των περιουσιακών στοιχείων αυξήθηκαν, διότι οι διεθνείς κεφαλαιαγορές στοιχημάτιζαν στην ταχύτητα και στο σχήμα που θα λάβει η μετά την πανδημία ανάκαμψη.

Επίσης, ακόμη ένα συμπέρασμα των κοινωνικών επιστημόνων ήταν ότι, ενώ υπάρχει δραστική αύξηση της φτώχειας σε χώρες με περιορισμένες προνοιακές καλύψεις, οι μαζικές κυβερνητικές παρεμβάσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ευρώπη κατόρθωσαν να αμβλύνουν τουλάχιστον κάποιες από τις επιπτώσεις της πανδημίας στους ανθρώπους με χαμηλό εισόδημα. «Και αυτό δείχνει τη σημασία του κοινωνικού κράτους στη μάχη κατά της φτώχειας», παρατηρεί ο Λούκας Τσάνσελ. Τέλος, στην έκθεση περί ανισότητας χαιρετίζεται η φετινή συμφωνία για τον ελάχιστο φορολογικό συντελεστή του 15% στα κέρδη των πολυεθνικών.

Νέο σχέδιο από το Πεκίνο για επιτάχυνση της ανάπτυξης

Αυξάνει κατά 188 δις. δολ. τις χορηγήσεις πιστώσεων στις επιχειρήσεις

Στην παλιά και γνώριμη συνταγή της ανάπτυξης μέσω του εκτεταμένου δανεισμού επιστρέφει και πάλι η Κίνα για να στηρίξει τις επιχειρήσεις της, αλλά παράλληλα επιστρατεύει σειρά μέτρων για τη στήριξη των νοικοκυριών. Αιτία είναι αυτή τη φορά η κλιμακούμενη κρίση του στεγαστικού κλάδου, με την πτώχευση του στεγαστικού κολοσσού της Evergrande να υπονομεύει τις προοπτικές ανάπτυξης της κινεζικής οικονομίας.

Τα σχέδια του Πεκίνου ολοκλήρωσε η επιτροπή ανωτάτων συμβούλων του προέδρου Σι Τζινπίνγκ, τα οποία αφορούν πρωτίστως σχέδιο της κεντρικής τράπεζας που έχει στόχο την αύξηση του δανεισμού στις επιχειρήσεις και την άμεση παροχή βοήθεια στη στεγαστική αγορά.

Προκειμένου να αυξηθούν οι χορηγήσεις πιστώσεων, η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας ανακοίνωσε ότι μειώνει κατά 0,5 εκατοστιαία μονάδα το ύψος των αποθεματικών που οφείλουν να διατηρούν οι κινεζικές τράπεζες. Δίνει, έτσι, στον τραπεζικό κλάδο τη δυνατότητα να αυξήσει τον δανεισμό κατά 1,2 τρισ. γιουάν, ποσό αντιστοίχο των 188 δις. δολαρίων, που θα διοχετευθούν στην πραγματική οικονομία. Σύμφωνα, άλλωστε, με το

Με το βλέμμα στην κρίση της Evergrande και του στεγαστικού κλάδου, η Κίνα προωθεί και μέτρα για την κατασκευή προσιτών κατοικιών.

κρατικό ειδικοεργαφικό πρακτορείο «Ξινχουά», το Πεκίνο αποφάσισε να «προωθήσει την κατασκευή προσιτών κατοικιών, να στηρίξει την αγορά στέγης και να ανταποκριθεί συνολικά καλύτερα στις θεμιτές ανάγκες στέγαστος του κινεζικού πληθυσμού». Πηγές όσον παρעυρέθηκαν στη συνεδρίαση του προέδρου Σι Τζινπίνγκ με τους συμβούλους του ανέφεραν στο «Ξινχουά» ότι τα μέτρα για τη στήριξη της αγοράς στέγης «θα προωθήσουν την υγιή ανάπτυξη και θα δημιουργήσουν έναν ενάρετο κύκλο τόνωσης του κλάδου».

Σχολιάζοντας τις ανακοινώσεις

Από τον Οκτώβριο το ΔΝΤ έχει αναθεωρήσει επί τα χείρω την πρόβλεψή του για την ανάπτυξη της Κίνας το 2022 στο 5,6%. Αναφερόμενη στην τρέχουσα κατάσταση της κινεζικής οικονομίας, η επικεφαλής του ΔΝΤ, Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα, τόνισε ότι η απόφαση της κινεζικής ηγεσίας να λάβει δραστικά μέτρα για να διασφαλίσει ανάπτυξη υψηλής ποιότητας θα βοηθήσει όχι μόνο την Κίνα, αλλά και όλο τον κόσμο.

του Πεκίνου, αναλυτές της UBS τόνισαν πως αποτελούν «σαφές μήνυμα» χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής. Άλλοι παράγοντες της αγοράς παρέμειναν πάντως επιφυλακτικοί και επισήμαναν πως η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας υπογράμμισε στη σχετική ανακοίνωσή της την ανάγκη να παραμείνει συνετή η νομισματική πολιτική στη χώρα. Σύμφωνα με τον Τζούλιαν Εβανς Πρίτσαρντ, οικονομολόγο αναλυτή θεμάτων Κίνας στην Capital Economics, οι ανακοινώσεις του Πεκίνου ισοδυναμούν με «άνοιγμα της δημοσιονομικής στρόφιγγας, αλλά όχι

πλημύρρα από δημοσιονομικά μέτρα». Ο ίδιος πρόβλεψε, άλλωστε, πως αυτού του είδους η δημοσιονομική χαλάρωση θα περιφρουρήσει την οικονομία της χώρας, αλλά δεν θα εμποδίσει την περαιτέρω επιβράδυνση της ανάπτυξης της.

Η οικονομία της Κίνας δεν σημειώνει τον υψηλό ρυθμό ανάπτυξης που αναμενόταν για φέτος, καθώς πλήττεται για ακόμη μία φορά από τους κρδασμούς της παγκόσμιας οικονομίας, τα νέα κύματα της πανδημίας και βέβαια την κρίση στη στεγαστική αγορά που επί πολλά χρόνια αποτέλεσε κύριο μο-

χλό ανάπτυξης. Από τον Οκτώβριο το ΔΝΤ έχει αναθεωρήσει επί τα χείρω την πρόβλεψή του για την ανάπτυξη της Κίνας το 2022 στο 5,6%. Πρόκειται για ρυθμό ανάπτυξης που εντυπωσιάζει τις ανεπτυγμένες οικονομίες, αλλά είναι μέτριος έως μικρός αν συγκριθεί με τα συνήθη μεγέθη της κινεζικής οικονομίας.

Αναφερόμενη στην τρέχουσα κατάσταση της κινεζικής οικονομίας, η επικεφαλής του ΔΝΤ, Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα, τόνισε πως η Κίνα πρόκειται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομία όταν θα ανακάμψει ο-

ριστικά από την ύφεση της πανδημίας, αλλά προς το παρόν η οικονομία της επιβραδύνεται. Όπως υπογράμμισε η κ. Γκεοργκίεβα, «η Κίνα πέτυχε μια πραγματικά αξιοσημείωτη ανάκαμψη, αλλά αυτή τη στιγμή χάνει την κεκτημένη ταχύτητα και η ανάπτυξή της επιβραδύνεται. Δεδομένου, όμως, ότι αποτελεί τη ζωτική μηχανή της παγκόσμιας ανάπτυξης, η απόφαση της ηγεσίας της να λάβει δραστικά μέτρα για να διασφαλίσει ανάπτυξη υψηλής ποιότητας θα βοηθήσει όχι μόνο την Κίνα, αλλά και όλο τον κόσμο».

THE GUARDIAN

Αντιδράσεις στη Γερμανία για τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό

Πιστοί στο δόγμα της δημοσιονομικής πειθαρχίας, αλλά και στα ανακλαστικά των σχολαστικών και δύστροπων συντηρητικών πολιτικών της Γερμανίας, στελέχη των αντιπολιτευόμενων κομμάτων ανακοίνωσαν χθες ότι θα υποβάλουν καταγγελία στο Συνταγματικό Δικαστήριο της χώρας εναντίον της κυβέρνησης. Στο στόχαστρο βρίσκεται αυτή τη φορά το σχέδιο του νέου τρικομματικού κυβερνητικού συνασπισμού του Βερολίνου να χρησιμοποήσει χρέος από τον προϋπολογισμό της χρονιάς που τελειώνει για μελλοντικές δαπάνες. Σκοπός του κυβερνητικού συνασπισμού είναι να αντλήσει κεφάλαια, που θα χρησιμοποιήσει για τον μετασχηματισμό της οικονομίας και τη στροφή στην πράσινη ενέργεια.

Ο λόγος για τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό που ψήφισε τη Δευτέρα η νέα κυβέρνηση, με σκοπό μια ένεση κεφαλαίου της τάξης των 60 δις. ευρώ, που θα χορηγηθεί στο ταμείο για το κλίμα και τον μετασχηματισμό της οικονομίας. Πρόκειται για δανεισμό που σχεδίαζε το Βερολίνο για το τρέχον έτος, αλλά τελικά δανείστηκε λιγότερα από όσα πρόβλεπε αρχικά, καθώς είχε περισσότερα φορολογικά έσοδα από όσα είχε προβλέψει ενώ ήταν λιγότερες οι γερμανικές επιειρήσεις που προσέφυγαν τελικά στην αρωγή της κυβέρνησης τους μάνες του καλοκαιριού. Ετσι, τώρα το Βερολίνο σχεδιάζει να αξιοποιήσει αυτόν τον πρόσθετο δανεισμό για να αυξήσει τις επενδύσεις ειδικότερα σε πράσινα σχέδια στο πλαίσιο της στροφής προς την πράσινη οικονομία. Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός ψηφίστηκε ομόφωνα από τη νέα κυβέρνηση που έχει εγκρίνει το Κοινοβούλιο δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλες σκοπιμότητες που έχει αποφασίσει ο νέος κυβερνητικός συνασπισμός Σοσιαλδημοκρατών, Πρασίνων και Φιλελευθέρων

Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός ψηφίστηκε ομόφωνα από τη νέα κυβέρνηση του καγκελαρίου Ολαφ Σολτς, με σκοπό μια ένεση κεφαλαίου της τάξης των 60 δις. ευρώ που θα χορηγηθεί στο ταμείο για το κλίμα και τον μετασχηματισμό της οικονομίας.

τικού κόμματος των Χριστιανοδημοκρατών (CDU) και του «αδελφού» κόμματος των Χριστιανοκοινωνιστών (CSU) στην Κάτω Βουλή του γερμανικού Κοινοβουλίου, χαρακτήρισε «αμφίβολης ισχύος» την ψήφιση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού και τόνισε πως θα τον θέσει υπό την εξέταση του Συνταγματικού Δικαστηρίου για να εξεταστεί η συνταγματικότητα του.

Σύμφωνα με τον κ. Μπρινχάουζ, απλούστατα ο δανεισμός και τα κεφάλαια που έχει εγκρίνει το Κοινοβούλιο δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλες σκοπιμότητες που έχει αποφασίσει ο νέος κυβερνητικός συνασπισμός Σοσιαλδημοκρατών, Πρασίνων και Φιλελευθέρων

Δημοκρατών. Όπως χαρακτηριστικά επισήμανε μιλώντας στο Reuters για την πρόθεσή του να προσφύγει στο Συνταγματικό Δικαστήριο, «πρόκειται για αλλαγή υποδείγματος στη δημοσιονομική πολιτική».

Όπως, όμως, τονίζουν οικονομικοί αναλυτές, ο ελιγμός αυτός στο πλαίσιο του προϋπολογισμού θα δώσει στα κόμματα του κυβερνητικού συνασπισμού να εκμεταλλευθούν με τον κάλλιστο τρόπο και στον μέγιστο βαθμό τις δυνατότητες που απορρέουν από την απόφαση της προηγούμενης κυβέρνησης να αναστείλει το «φρένο χρέους» που είναι ενσωματωμένο στο σύνταγμα της Γερμανίας. Επειτα από σχετικό συμβιβασμό, στον οποίο κατέληξαν τα τρία κόμματα, ο ελιγμός αυτός της κυβέρνησης Σολτς θα δώσει στον νέο υπουργό Οικονομικών και γκέητ του κόμματος των Φιλελευθέρων Δημοκρατών, Κρίστιαν Λίντνερ, τη δυνατότητα να επαναφέρει σε ισχύ το «φρένο» χρέους, αρχής γενομένης από το 2023, αλλά στο μεταξύ θα έχει δώσει τη δυνατότητα να γίνουν περισσότερες δημόσιες επενδύσεις σε προγράμματα που θα μειώσουν τις εκπομπές καυσαερίων στη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης.

Μεταξύ άλλων, ο κυβερνητικός συνασπισμός σχεδιάζει να χρησιμοποήσει όσους πόρους προκύψουν από τον επίμαχο δανεισμό για να προχωρήσει σε επενδύσεις σε έργα προστασίας του περιβάλλοντος όπως οι σταθμοί ανεφοδιασμού για ηλεκτροκίνητα οχήματα, η ενεργειακή αναβάθμιση των κατοικιών και η διασφάλιση μεγάλων αποτελεσματικότητας στη χρήση της ενέργειας, καθώς και για την ψηφιοποίηση της γερμανικής οικονομίας.

REUTERS

Συστάσεις από Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στην Τράπεζα της Αγγλίας

Σύσταση προς την Τράπεζα της Αγγλίας να μην καθυστερήσει άλλο την αύξηση των επιτοκίων απύθυνε το ΔΝΤ, που επισήμανε πως η ζήτηση είναι υπερβολικά υψηλή και ο πληθωρισμός στη χώρα αναμένεται να έχει εκτοξευθεί στο 5,5% μέχρι την άνοιξη. Στην επίσημη έκθεση για τη βρετανική οικονομία, η επικεφαλής του Ταμείου Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα επισήμανε πως «πρέπει να αποσυρθεί η έκτακτη ενίσχυση που δόθηκε μέσω της νομισματικής πολιτικής στη βρετανική οικονομία το 2020». Το Ταμείο εκφράζει τη θέση του αυτή δύο ημέρες πριν από την επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής της

Ζητεί να μην καθυστερήσει άλλο την αύξηση των επιτοκίων.

Τράπεζας της Αγγλίας. Παράλληλα, όμως, επιρρίπτει στην εν λόγω επιτροπή την ευθύνη για τις εντεινόμενες πληθωριστικές πιέσεις που διοχετεύονται πλέον στη βρετανική οικονομία και την κατηγορεί ότι έβρισκε διάφορες δικαιολογίες για να μην κάνει καμία κίνηση στις τακτικές της συνεδριάσεις αν και έβλεπε τον πληθωρισμό να επιταχύνεται. Μολονότι αναγνωρίζει ότι είναι δύσκολη υπόθεση για την Τράπεζα της Αγγλίας να αποφασίσει την επιβολή περιοριστικής νομισματικής πολιτικής, υπογραμμίζει πως είναι σημαντικό να ελεγχθούν οι δευτερογενείς πηγές πληθωρισμού. Προεξοφλεί πως οι πληθωριστικές πιέσεις δεν πρόκειται να αποκλιμακωθούν σύντομα και πιθανολογεί μια επιστροφή του πληθωρισμού στον στόχο της Τρά-

Στην επίσημη έκθεση για τη βρετανική οικονομία, η Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα επισήμανε πως «πρέπει να αποσυρθεί η έκτακτη ενίσχυση που δόθηκε μέσω της νομισματικής πολιτικής στη βρετανική οικονομία το 2020».

πεζας της Αγγλίας γύρω στο 2% μόλις στις αρχές του 2024, «αφού πρώτα θα έχει αυξηθεί περίπου στο 5,5% την άνοιξη του 2022». Σε ό,τι αφορά την οικονομία της Βρετανίας, το ΔΝΤ εκτιμά πως το ΑΕΠ της Βρετανίας θα καθλωθεί σε επίπεδα από 2% έως 2,5% κάτω από αυτά που θεωρούσε ρεαλιστικά προηδημίας. Εν ολίγοις οι εκτιμήσεις του Ταμείου για τη βρετανική οικονομία είναι χειρότερες από τις αντίστοιχες για άλλες προηγμένες οικονομίες καθώς η χώρα αντιμετωπίζει σοβαρές ελλείψεις στην αγορά εργασίας, με αποτέλεσμα να συρρικνώνονται τα περιθώρια ανάπτυξης της χωρίς ανάλογη επιτάχυνση του πληθωρισμού. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Ταμείου, ο πληθωρισμός στη Βρετανία θα αποκλιμακωθεί μόνον όταν θα

υπάρξει ένας συνδυασμός χαμηλότερων τιμών της ενέργειας, πιο αποτελεσματικές εφοδιαστικές αλυσίδας αλλά και αυστηρότερου ελέγχου στην αγοραστική δύναμη των καταναλωτών. Κάτι τέτοιο όμως μπορεί να συμβεί μόνο με την αύξηση των επιτοκίων, επισημαίνει το ΔΝΤ, και καλεί τη βρετανική κυβέρνηση να περιορίσει τις δαπάνες στη διάρκεια της διετίας 2022-2023 αντί να αναβάλει τον περιορισμό των δαπανών συνολικά για το επόμενο έτος. Το Ταμείο αναγνωρίζει, πάντως, ότι η εικόνα είναι εξαιρετικά αβέβαιη εξαιτίας της μετάλλαξης «Ομικρον» που έχει εξαπλωθεί ταχύτατα στη Βρετανία και η προοπτική νέων περιορισμών μπορεί να μειώσει και πάλι την ανάπτυξη.

REUTERS, FT

Ασφαλή «καταφύγια» αναζητούν τώρα οι επενδυτές

Στροφή σε τίτλους με ρήτρα πληθωρισμού, ενέργεια, ακίνητα και πρώτες ύλες

Καθώς ο πληθωρισμός καλπάζει σε όλες αδιακρίτως τις μεγάλες οικονομίες προβληματίζοντας επενδυτές, οικονομολόγους και κεντρικές τράπεζες, κρατικά ομόλογα με ρήτρα προστασίας από τον πληθωρισμό, κάθε είδους funds ενέργειας, πετρελαίου και εμπορευμάτων, όπως ο χαλκός, αλλά και τα ακίνητα προσελκύουν ξανά μαζικά τους επενδυτές, που προσεξοφλούν νέα εκτόξευση των τιμών στα ύψη. Δεν ισχύει παραδόξως το ίδιο για το παραδοσιακό α-

μοσίου με ρήτρα προστασίας από τον πληθωρισμό. Στη Βρετανία, άλλωστε, η ζήτηση για επενδύσεις προστατευμένες από τον πληθωρισμό είναι τόσο μεγάλη ώστε τον περασμένο μήνα πουλήθηκαν δεκαεπτά ομόλογα του βρετανικού δημοσίου με ρήτρα προστασίας από τον πληθωρισμό και ωρίμανση το 2073 συνολικής αξίας 1,1 δισ. στερλινών (1,29 δισ. ευρώ) με τη χαμηλότερη απόδοση και την υψηλότερη τιμή, και η δημοπρασία σημείωσε ρεκόρ επιτυχίας. Εχει, εξάλλου, ανακάμψει το ενδιαφέρον των επενδυτών και για τα λεγόμενα «πραγματικά περιουσιακά στοιχεία», όπως τα εμπορεύματα, οι πρώτες ύλες και τα ακίνητα. Τα προθεσμιακά συμβόλαια και άλλοι τίτλοι της Invesco συνδεδεμένοι με εμπορεύματα όπως ο χαλκός, το πετρέλαιο, αλλά ακόμη και η σόγια, προσείλκυσαν ροές ύψους 2,4 δισ. δολαρίων από την αρχή του έτους μέχρι και τον περασμένο μήνα. Από τον Οκτώβριο και μετά, άλλωστε, τα κεφάλαια που τοποθετήθηκαν σε αυτούς τους τίτλους ήταν υπερδιπλάσια από εκείνα τα αντίστοιχης περιόδου του περασμένου έτους. Από τις αρχές Δεκεμβρίου, πάντως, οι επενδυτές απέσυραν 400 εκατ. δολάρια από το ίδιο αυτό fund.

Μιλώντας στη βρετανική εφημερίδα, ο Μάικ Σιούελ, διαχειριστής επενδύσεων χαρτοφυλακίου στην T Rowe Price, επισημαίνει πως «τα εμπορεύματα όπως το

Η ενέργεια και ο πληθωρισμός είναι στενά συνδεδεμένα ακριβώς επειδή οι τιμές της ενέργειας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον υπολογισμό του. Ετσι, τα στοιχεία στην άνοδο των τιμών της ενέργειας έχουν οδηγήσει σε μεγάλες εισροές τα funds που επενδύουν σε μετοχές ενεργειακών εταιρειών.

πετρέλαιο τείνουν να αποτελούν πολύ καλή προστασία όταν αναμένεται υψηλός πληθωρισμός σε βάθος χρόνου». Όπως σημειώνει η βρετανική εφημερίδα, η ενέργεια και ο πληθωρισμός είναι στενά συνδεδεμένα ακριβώς επειδή οι τιμές της ενέργειας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στους υπολογισμούς του πληθωρισμού. Έτσι τα στοιχεία στην άνοδο των τιμών της ενέργειας έχουν οδηγήσει σε μεγάλες εισροές τα funds που επενδύουν σε μετοχές ενεργειακών εταιρειών.

Δημοφιλή στοιχεία έχουν, πάντως, αποδειχθεί οι επενδύσεις σε ακίνητα στις ΗΠΑ εφόσον προσφέρουν πρωτίστως έσοδα μέσω της ενοικιάσεώς τους, και τα ενοίκια τείνουν να είναι ευθέως ανάλογα του πληθωρισμού. Ενδεικτική περίπτωση το Reit, μεγαλύτερο fund ακινήτων στις

ΗΠΑ, που ενώ είχε υποχωρήσει σε ιστορικά χαμηλά όταν επεβλήθη «πάγωμα» ενοικίων στις αρχές της πανδημίας, τους τελευταίους μήνες έχει ανακάμψει. Ορισμένοι μικρότεροι επενδυτές έχουν αναζητήσει προστασία έναντι του πληθωρισμού αγοράζοντας τα λεγόμενα ομόλογα αποταμίευσης της σειράς 1 του αμερικανικού δημοσίου που προσφέρουν τόκο 7,12% εν μέρει ως προστασία έναντι ανόδου του πληθωρισμού. Σημειωτέον ότι ένας μεμονωμένος επενδυτής δεν επιτρέπεται να αγοράσει τέτοια ομόλογα αξίας άνω των 10.000 δολαρίων ετησίως. Το αμερικανικό υπουργείο Οικονομικών ανακοίνωσε, ωστόσο, ότι εξέδωσε νέα ομόλογα της σειράς 1 τον Νοέμβριο συνολικής αξίας 1,3 δισ. δολαρίων.

Την ίδια στιγμή, το παραδοσιακό α-

σφαλές καταφύγιο του χρυσού δεν φαίνεται να δαλεάζει τους επενδυτές το 2021. Το μεγαλύτερο από τα funds που επενδύουν σε συμβόλαια χρυσού κατέγραψε φέτος εκροές κεφαλαίων άνω των 10 δισ. δολαρίων. Τα κρυπτονομίσματα προσείλκυσαν αρχικά μερίδα επενδυτών που τα θεώρησαν προστασία έναντι του πληθωρισμού, αλλά οι τιμές τους και κυρίως η τιμή του μεγαλύτερου εξ αυτών, του bitcoin, έχουν υποχωρήσει σημαντικά από τον Νοέμβριο.

Σύμφωνα με στοιχεία του Νοεμβρίου, ο πληθωρισμός στις ΗΠΑ έχει ήδη εκτοξευθεί στο 6,8% καταγράφοντας το υψηλότερο επίπεδο από το 1982, ενώ την ίδια στιγμή στην Ευρώπη σημειώνει ρεκόρ στο 4,9%. Σχετική ανάλυση της εταιρείας Pew Research φέρει περισσότερα από τα

των χωρών να καταγράφουν το γ' τρίμηνο του 2021 υψηλότερο πληθωρισμό από εκείνο της αντίστοιχης περιόδου του 2019. Όπως τονίζει ο Ρότζερ Αλιάγκα Ντιάζ, οικονομολόγος της Vanguard, που διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία αξίας 7,2 τρισ. δολαρίων, «ο πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει σε υψηλά επίπεδα και συγκεκριμένα πάνω από τον στόχο της Federal Reserve, ιδιαιτέρως επειδή η ανισορροπία ανάμεσα στην προσφορά και στη ζήτηση θα χρειαστεί χρόνο για να διορθωθεί». Στην ίδια εκτίμηση συγκλίνει και η μεγαλύτερη στον κόσμο επενδυτική διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, η BlackRock, που προσεξοφλεί πως ο πληθωρισμός θα παραμείνει για αρκετά καιρό σε επίπεδα υψηλότερα από τα προ της πανδημίας.

Νέο πλήγμα στη γερμανική οικονομία από το τέταρτο κύμα της πανδημίας

Οι γερμανικές εταιρείες λιανικών πωλήσεων δέχονται νέο πλήγμα από τον αντίκτυπο του τέταρτου κύματος της πανδημίας, όπως προκύπτει από τις τελευταίες έρευνες του γερμανικού οικονομικού ινστιτούτου Ifo. Όπως τόνισε ο Κλάους Βόλραμπε, οικονομολόγος του Ifo, οι μισές από τις βιομηχανίες μεταποιήσις στη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης προσεξοφλούν αυξήσεις τιμών. Την ίδια στιγμή, υποχωρούν σημαντικά οι προσδοκίες των γερμανικών βιομηχανιών για την πορεία των εξαγωγών τους. Μιλώντας στο Reuters, ο κ. Βόλραμπε τόνισε χαρακτηριστικά πως «ο Άγιος Βασίλης έχει πολύ λιγότερα δώρα για τη γερμανική οικονομία αυτή τη φορά, εν μέρει επειδή δεν μπορούν να προσφερθούν όλα». Όπως εξηγεί ο ίδιος, «έχουν επιδεινωθεί τα προβλήματα που αφορούν την προσφορά πρώτων υλών και ενδιάμεσων αγαθών». Προσέθεσε πάντως πως η ακτίνα από τον βάθος του ορίζοντα είναι οι παραγγελίες των βιομηχανιών, που εξακολουθούν να γεμίζουν τα βιβλία των βιομηχανιών. Σχετικά με την εμπιστοσύνη

Υποχωρούν οι προσδοκίες για την πορεία των εξαγωγών, οι μισές βιομηχανίες μεταποίησης προσεξοφλούν αυξήσεις τιμών.

των γερμανικών επιχειρήσεων, εμφανίζεται εμφανώς μειωμένη σε ό,τι αφορά το βραχυπρόθεσμο μέλλον, καθώς το νέο κύμα της πανδημίας και τα διαρκώς αυξανόμενα κρούσματα έχουν ήδη υπογορεύσει την επιβολή νέων μέτρων και έχουν επαναφέρει το κλίμα της αβεβαιότητας. Ο κύριος δείκτης που αντανακλά τις προσδοκίες των γερμανικών βιομηχανιών υποχώρησε στις 92,6 μονάδες τον Δεκέμβριο, για έκτο μήνα, σύμφωνα, πάντα, με τα σχετικά στοιχεία του ινστιτούτου Ifo. Πρόκειται σαφώς για μεγαλύτερη υποχώρηση σε σύγκριση με εκείνη που είχαν προβλέψει οι οικονομολόγοι στην τελευταία δημοσκόπηση του Bloomberg. Σε ό,τι αφορά τις εκτιμήσεις των γερμανικών βιομηχανιών για την τρέχουσα κατάσταση, εμφανίζονται και πάλι μειωμένες σε σύγκριση με την εικόνα του Νοεμβρίου. Η εικόνα δίνεται στη δημοσιότητα, ενώ έχει προηγηθεί σειρά στοιχείων που σκιαγραφούν ανάγλυφα τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία εν μέσω του τέταρτου κύματος, που συνοδεύεται από ρεκόρ κρουσμάτων. Σκολιάζοντας σχετικά ο πρόεδρος του Ifo, Κλέμενς Φούεστ, μιλώντας στην τηλεόραση του Bloomberg, υπογράμμισε πως αυτή τη στιγμή «η δυσκολία είναι ότι δεν γνωρίζουμε στην πραγματικότητα πώς ακριβώς θα είναι η μετάλλαξη “Ομίكرون”». Ο ίδιος πρόβλεψε μάλιστα πως «ο τομέας της μεταποίησης θα τα καταφέρει καλύτερα, αλλά για τον τομέα των υπηρεσιών και του λιανικού εμπορίου το πρόβλημα είναι μεγάλο». Η γερμανική οικονομία φαίνεται πράγματι να καταγράφει οπισθοχώρηση το τελευταίο τρίμηνο του έτους και το πρώτο τρίμηνο του 2022 προ-

Ο πληθωρισμός στη Γερμανία έφτασε τον περασμένο μήνα στο 6% και η κεντρική τράπεζα της χώρας, η Bundesbank, προβλέπει πως θα παραμείνει πάνω από τον στόχο του 2%, ακόμη και όλο το 2024.

λόγοι στην τελευταία δημοσκόπηση του Bloomberg. Σε ό,τι αφορά τις εκτιμήσεις των γερμανικών βιομηχανιών για την τρέχουσα κατάσταση, εμφανίζονται και πάλι μειωμένες σε σύγκριση με την εικόνα του Νοεμβρίου. Η εικόνα δίνεται στη δημοσιότητα, ενώ έχει προηγηθεί σειρά στοιχείων που σκιαγραφούν ανάγλυφα τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία εν μέσω του τέταρτου κύματος, που συνοδεύεται από ρεκόρ κρουσμάτων. Σκολιάζοντας σχετικά ο πρόεδρος του Ifo, Κλέμενς Φούεστ, μιλώντας στην τηλεόραση του Bloomberg, υπογράμμισε πως αυτή τη στιγμή «η δυσκολία είναι ότι δεν γνωρίζουμε στην πραγματικότητα πώς ακριβώς θα είναι η μετάλλαξη “Ομίكرون”». Ο ίδιος πρόβλεψε μάλιστα πως «ο τομέας της μεταποίησης θα τα καταφέρει καλύτερα, αλλά για τον τομέα των υπηρεσιών και του λιανικού εμπορίου το πρόβλημα είναι μεγάλο». Η γερμανική οικονομία φαίνεται πράγματι να καταγράφει οπισθοχώρηση το τελευταίο τρίμηνο του έτους και το πρώτο τρίμηνο του 2022 προ-

τού ανακτήσει κάποια κεκτημένη ταχύτητα την άνοιξη, όταν θα αυξηθούν σημαντικά οι δαπάνες της ιδιωτικής κατανάλωσης. Η κεντρική τράπεζα της Γερμανίας ευελπιστεί, άλλωστε, πως θα εκλείψει η συμφύσηση και γενικότερα τα προβλήματα της εφοδιαστικής αλυσίδας προς τα τέλη του επόμενου έτους. Οι Γερμανοί καταναλωτές, αλλά και οι επιχειρήσεις και οι πολιτικοί της Γερμανίας βρίσκονται σε δύσκολη θέση αφού ο πληθωρισμός στη Γερμανία έφτασε τον περασμένο μήνα το 6%. Στο μεταξύ, η κεντρική τράπεζα της Γερμανίας, Bundesbank, προβλέπει πως ο πληθωρισμός θα παραμείνει πάνω από τον στόχο του 2% ακόμη και όλο το 2024. Η εκτίμηση της αυτή αναμένεται να επαναφέρει εντονότερα τις εκκλήσεις διαφόρων κύκλων πολιτικών και οικονομικών της Γερμανίας προς την ΕΚΤ για να αποφασίσει τελικά να αποσύρει την άκρας αναπτυξιακή πολιτική της και τα έκτακτα μέτρα στήριξης της οικονομίας της Ευρώπης που αποφάσισε εν τω μέσω της πανδημίας. BLOOMBERG, REUTERS

Προειδοποίηση Βάιντμαν στην ΕΚΤ για τον πληθωρισμό

Επανερχόμενος στο γνώριμο μοτίβο των αντιρρολήσεων του σε κάθε χαλαρή πολιτική, ο απερχόμενος διοικητής της ομοσπονδιακής τράπεζας της Γερμανίας, Γενς Βάιντμαν, άρχισε να προειδοποιεί την ΕΚΤ ότι με την πολιτική της εξωθεί σε περαιτέρω άνοδο τον πληθωρισμό. Αυτή τη φορά, όμως, είχε μαζί του άλλους ιδιωντες που χαράσσουν πολιτική στην Ευρώπη. Έτσι, λίγες ώρες από τη στιγμή που η τράπεζα ανακοίνωσε ότι παρατείνει τα μέτρα τόνωσης της οικονομίας της Ευρώπης, τόσο ο κ. Βάιντμαν όσο και ομολογιοί του τόνισαν πως ίσως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υποτιμάει τον κίνδυνο του πλη-

Εκφράζει αμφιβολίες για τις προβλέψεις της τράπεζας και θεωρεί ότι οι κίνδυνοι είναι ανοδικοί, τόσο στη Γερμανία όσο και στην Ευρώπη.

θωρισμού. Ο πληθωρισμός έχει υπερβεί ακόμη και τις πιο απαισιόδοξες προβλέψεις τους τελευταίους μήνες και η ΕΚΤ σχεδόν διπλασίασε τις προβλέψεις για το 2022. Η τράπεζα επιμένει, πάντως, στην εκτίμησή

της ότι οι μακροπρόθεσμες πιέσεις των τιμών είναι περιορισμένες και οι αυξήσεις των τιμών θα μπορούσαν να υποχωρήσουν κάτω από τον στόχο του 2% σε εύλογο χρονικό διάστημα. Εκφράζοντας αμφιβολίες για αυτές τις προβλέψεις, ο πρόεδρος της Bundesbank προειδοποίησε ότι η ΕΚΤ ίσως αγνοεί τους πληθωριστικούς κινδύνους που προέρχονται από υψηλότερους μισθούς και τη μετάβαση σε μια ουδέτερη κλιματική οικονομία. Οι κίνδυνοι για τον πληθωρισμό είναι ανοδικοί, τόσο στη Γερμανία όσο και στην Ευρώπη συνολικά, ανέφερε ο κ. Βάιντμαν, ο οποίος πρόκειται να αποχωρήσει από τη θέση του επικε-

φαλής της κεντρικής τράπεζας της Γερμανίας στο τέλος του μήνα.

«Οι φορείς χάραξης νομισματικής πολιτικής δεν θα πρέπει να αγνοήσουν αυτούς τους κινδύνους», δήλωσε, ενώ προσέθεσε με έμφαση πως «πρέπει να είμαστε σε εγρήγορση».

Ο κ. Βάιντμαν, που είναι σε μόνιμη βάση επικριτής της χαλαρής πολιτικής της ΕΚΤ, υπογράμμισε ότι ο γερμανικός πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει υψηλότερα του στόχου της κεντρικής τράπεζας για τα επόμενα χρόνια.

Συντασσόμενος με τις απόψεις του, ο Λιθουανός ομολόγος του, Γκεντίνιας Σίμ-

κους, μέλος του Δ.Σ. της ΕΚΤ, προειδοποίησε επίσης ότι ο πληθωρισμός θα μπορούσε να καταλήξει να υπερβεί τον στόχο της ΕΚΤ για 1,8% μέχρι το 2024. Από την πλευρά του ο Φινλανδός κεντρικός τραπεζίτης, Ολι Ρεν, δήλωσε πως δεν είναι δεδομένο πως οι αυξήσεις των τιμών θα παραμείνουν σε υψηλό επίπεδο. Παραδέχθηκε, ωστόσο, πως υπάρχουν κίνδυνοι προς αυτή την κατεύθυνση.

Σύμφωνα με τον κ. Ρεν, «υπάρχει σαφώς μεγάλη αβεβαιότητα για την πορεία που θα ακολουθήσει ο πληθωρισμός και γνωρίζω καλά ότι ο αυξημένος πληθωρισμός τροφοδοτεί την καθημερινότητά μας».

Ο πρόεδρος της Bundesbank, Γενς Βάιντμαν, προειδοποίησε ότι η ΕΚΤ αγνοεί τους πληθωριστικούς κινδύνους που προέρχονται από υψηλότερους μισθούς και τη μετάβαση σε μια ουδέτερη κλιματική οικονομία.

Marketing and Channel Enablement

Supply Chain & Logistics

Vast Technology Portfolio

Scan the code to Learn More

Η αόρατη απειλή σκιάζει τα Χριστούγεννα

Ευρώπη και ΗΠΑ προσπαθούν να οχυρωθούν έναντι της μετάλλαξης με ακύρωση εκδηλώσεων και περιοριστικά μέτρα

Τον μεγάλο κίνδυνο που εγκυμονεί η μετάλλαξη «Ομικρον» υπογράμμισε, χωρίς περιστροφές, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, επισημαίνοντας ότι η μετάδοσή της είναι ιλιγγιώδης και κανείς δεν βρίσκεται στο απυρόβλητο, αφού μπορεί να προσβάλει τους εμβολιασμένους και όσους έχουν νοσήσει στο παρελθόν. Ο επικεφαλής του διεθνούς οργανισμού, δρ Τέντρος Αντανόμ Γκεμπρεγέσους, έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου για τους χριστουγεννιάτικους εορτασμούς, επισημαίνοντας ότι οι κοινωνικές εκδηλώσεις θα πυροδοτήσουν εκτίναξη των νέων κρουσμάτων, οδηγώντας τα υγειονομικά συστήματα στα όρια της αντοχής τους, και απηύθυνε έκκληση στους πολίτες να αναβάλουν τα χριστουγεννιάτικα σχέδιά τους.

«Η ματαίωση μιας εκδήλωσης είναι προτιμότερη από τη ματαίωση μιας ζωής», είπε χαρακτηριστικά. Προσπαθώντας ταυτόχρονα να ελαφρύνει το κλίμα, υπογράμμισε ότι βρίσκονται προ των πυλών εμβόλια δεύτερης και τρίτης γενιάς, βελτιωμένες αντιμικροβιακές θεραπείες και καινοτομίες που θα διευκολύνουν την οριστική έξοδο από την πανδημία. Την ίδια άποψη εξέφρασε και ο επικεφαλής του τμήματος διαχείρισης εκτάκτων αναγκών του ΠΟΥ, δρ Μάικλ Ράιαν, που εξέφρασε την ελπίδα ότι η COVID θα εξελιχθεί σε μια ήπια, αποτρέψιμη και ιάσιμη νόσο.

Ο επικεφαλής του ΠΟΥ υπογράμμισε ότι έρχονται εμβόλια δεύτερης και τρίτης γενιάς και νέες αντιμικροβιακές θεραπείες.

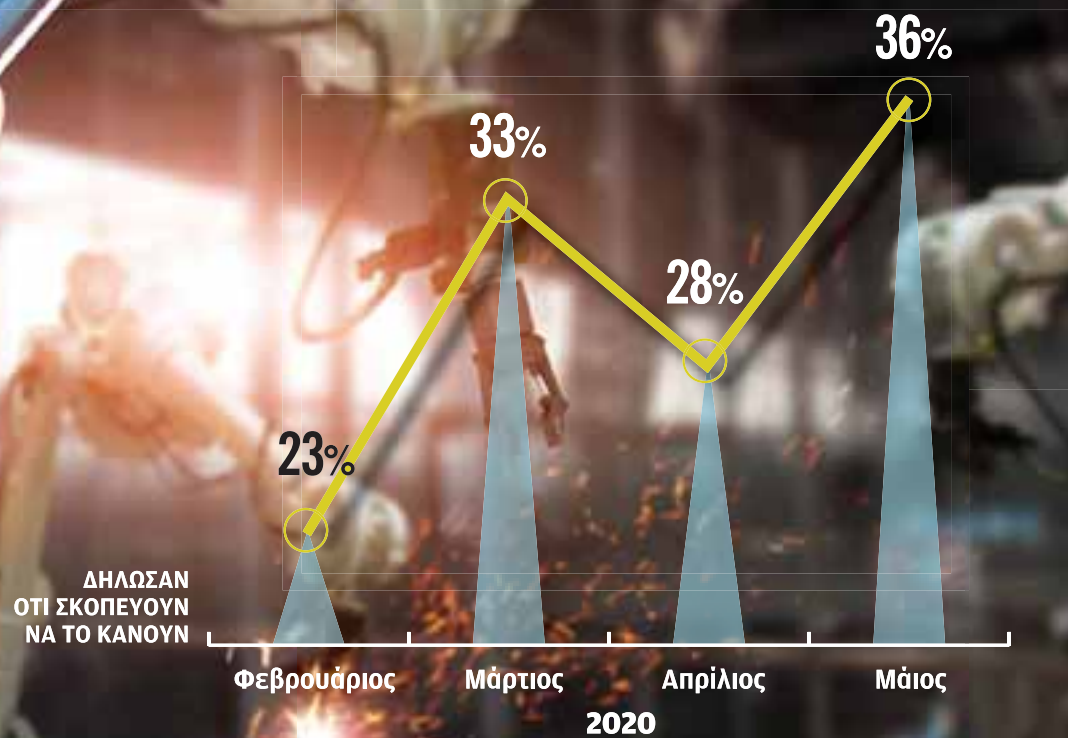
Την ίδια στιγμή, η «Ομικρον» δοκιμάζει τις αντοχές της Ευρώπης. Στη Σουηδία επιβλήθηκαν νέα περιοριστικά μέτρα, μεταξύ των οποίων τηλεργασία όπου είναι δυνατόν, κοινωνικά αποστασιοποίηση, ενώ στα μπαρ και στην εστίαση θα επιτρέπονται μόνο καθήμενοι. Η πρωθυπουργός Μαγκντάλενα Αντερσον ανακοινώνοντας τα νέα μέτρα τόνισε ότι είναι «αναγκαίο να αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες μας και να προσαρμοστούμε στη νέα πραγματικότητα».

Ποιες χώρες εξετάζουν οι βιομηχανίες της Γερμανίας για την ανέγερση μονάδων τους

Στην πλειονότητά τους οι γερμανικές βιομηχανίες σχεδιάζουν μονάδες στα Δυτικά Βαλκάνια. Από αυτές το 19% δηλώνει ως κριτήριο επιλογής τη γεωγραφική εγγύτητα.

ΣΤΙΣ ΗΠΑ Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΝΑ ΕΠΑΝΑΦΕΡΟΥΝ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΔΗΛΩΣΑΝ ΟΤΙ ΣΚΟΠΕΥΟΥΝ ΝΑ ΤΟ ΚΑΝΟΥΝ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ματικότητα», προσθέτοντας: «Κατανοώ ότι πολλοί έχουν κουραστεί από αυτή την κατάσταση, όπως και εγώ. Όμως, βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια νέα μετάλλαξη και άρα με καινούργιες συνθήκες».

Στη Γερμανία, το επιδημιολογικό Ινστιτούτο Ρόμπερτ Κοχ συνέστησε την άμεση επιβολή δρακόντειων περιορισμών προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι κοινωνικές επαφές και να μπει τροχοπέδη στη ραγδαία μετάδοση της «Ομικρον».

Χθες, ο Γερμανός καγκελάριος, Ολαφ Σολτς, ανακοίνωσε ότι απαγορεύονται οι ιδιωτικές συναθροίσεις εμβολιασμένων που υπερβαίνουν τα δέκα άτομα και πως οι αθλητικές διοργανώσεις θα πραγματοποιούνται χωρίς θεατές. Την ακύρωση όλων των πρωτοχρονιάτικων εκδηλώσεων ανακοίνωσε χθες ο δήμαρχος του Λονδίνου, Σαντίκ Καν, τη στιγμή που οι επιστήμονες προειδοποιούν τον πρωθυπουργό Μπόρις Τζόνσον ότι το νέο έτος θα είναι πλέον

πολύ αργά για τον περιορισμό της διασποράς της «Ομικρον», καθώς οι νέες λοιμώξεις φαίνεται να διπλασιάζονται κάθε 48 ώρες.

Σε κατάσταση συναγερμού βρίσκονται και οι ΗΠΑ, όπου η «Ομικρον» αφορά το 73% των νέων κρουσμάτων της προηγούμενης εβδομάδας, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (CDC). Ο πρόεδρος Μπάιντεν, προκειμένου να αποφύγει

την επιβολή «απαγορευτικού», δεσμεύτηκε για την ενίσχυση των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και τη δωρεάν διανομή στους πολίτες self tests αξίας 500 εκατ. δολαρίων.

Ταυτόχρονα θα χρησιμοποιηθούν 1.000 στρατιωτικοί γιατροί στα προγράμματα εμβολιασμών και για τη στελέχωση νοσοκομείων. Ο Αμερικανός πρόεδρος, όπως έγινε γνωστό από τον Λευκό Οίκο, ήρθε σε στενή επαφή με συνεργάτη του ο οποίος μετέπειτα βρέθηκε θετικός στην COVID.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν νοσεί υποβλήθηκε σε τεστ τη Δευτέρα, το οποίο θα επαναλάβει σήμερα. Σε μια άλλη εξέλιξη, με έντονες αποδοκιμασίες υποδέχθηκαν οι οπαδοί του τον Ντόναλντ Τραμπ όταν τους γνωστοποίησε ότι έκανε και την αναμνηστική δόση. Τέλος, η Moderna ανακοίνωσε ότι τις επόμενες εβδομάδες θα αρχίσει τον σχεδιασμό μιας αναμνηστικής δόσης του εμβολίου ειδικά για την παραλλαγή «Ομικρον».

Φως στα μυστικά της «Ομικρον»

Στα ερωτήματα σχετικά με τη συμπεριφορά, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τελικά τη σημασία της μετάλλαξης «Ομικρον», όπως και τις ομοιότητες και τις διαφορές με τη γνωστή μας «Δέλτα», αποπειράται να απαντήσει μελέτη που εκπονήθηκε από τους ερευνητές του Imperial College του Λονδίνου.

Βασικό συμπέρασμα της έρευνάς τους είναι ότι η «Ομικρον», που επικυριαρχεί όλων των υπόλοιπων στελεχών του κορωνοϊού με ιλιγγιώδη ταχύτητα, δεν προκαλεί πιότερη νόσο από τη «Δέλτα», όπως πολλοί πίστευαν. Η άποψη περί της πιόπτητας της νέας μετάλλαξης είναι μια πλάνη που βασίστηκε στα δεδομένα της Νότιας Αφρικής, χωρίς να συνυπολογιστεί προηγουμένως ότι ο πληθυσμός της χώρας είναι νεότερος και ότι ένα μεγάλο ποσοστό του είχε ήδη αναρρώσει από COVID προτού νοσήσει από την «Ομικρον».

Μεταδοτικότητα

Η μελέτη, επίσης, διαπιστώνει ότι η πιθανότητα επαναλοίμωξης εκείνων που ανάρωσαν από κορωνοϊό από την «Ομικρον» είναι πέντε φορές μεγαλύτερη απ' ό,τι με τη «Δέλτα». Οι δύο εμβολιαστικές δόσεις φαίνεται ότι προσφέρουν ελλιπή προστασία έναντι της λοίμωξης από την «Ομικρον», η οποία δεν ξεπερνάει το 20%, δηλαδή όσο είναι η φυσική προστασία που απέκτησαν όσοι νόσησαν. Η αναμνηστική δόση βελτιώνει σημαντικά την αποτελεσματικότητα των εμβολίων έναντι της «Ομικρον», ώστε να φτάνει περίπου το 80%. Στη μελέτη εξετάστηκαν τα εμβόλια των Pfizer/BioNTech και της AstraZeneca. Όσον αφορά τη βαρύτητα της νόσου που

προκαλεί η προσβολή από την «Ομικρον», οι Βρετανοί επιστήμονες παραδέχονται ότι είναι δυσχερής η συγκριτική μελέτη μεταξύ των δύο μεταλλάξεων, της «Ομικρον» και της «Δέλτα». Υπογραμμίζουν, ωστόσο, ότι δεν υπάρχει καμία επιστημονικά τεκμηριωμένη ένδειξη ότι η «Ομικρον» προκαλεί πιότερη νόσο από το προηγούμενο στέλεχος του κορωνοϊού. Οι εκτιμήσεις των Βρετανών ειδικών βασίστηκαν στο ποσοστό των ατόμων που βρέθηκαν θετικοί στην «Ομικρον» και εμφανίσαν συμπτώματα ή χρειάστηκαν νοσηλεία. Πόσο βαριά νόσο προκαλεί η νέα μετάλλαξη είναι πολύ πρόωρο να υπολογιστεί, αφού η εμφάνισή της είναι σχετικά πρόσφατη. Προκειμένου να καταλήξουν σε συμπέρασμα οι ερευνητές παρακολούθησαν την εξέλιξη της υγείας 11.329 ατόμων που προσβλήθηκαν από την «Ομικρον», συγκρίνοντάς την με αυτήν περίπου 200.000 ανθρώπων που προσβλήθηκαν από διαφορετικά στελέχη.

Τα συμπτώματα

Όσον αφορά τα συμπτώματα που προκαλεί η «Ομικρον», μελέτη του αμερικανικού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (CDC) αναφέρει ότι τα συχνότερα είναι πονοκέφαλος, ρινική συμφόρηση, συνάχι, φτέρνισμα, κόπωση (ήπια ή σοβαρή) και πονόλαιμος, κανένα δηλαδή από τα κλασικά συμπτώματα COVID (πυρετός, βήχας, ανοσμία και αγευσία). Παράλληλα, η δρ Ανζελίκ Κότζι, πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου της Νότιας Αφρικής, όπου ανιχνεύθηκε για πρώτη φορά η «Ομικρον», επισημαίνει ότι ένα από τα κυρίαρχα συμπτώματα που προκαλεί η με-

Η μελέτη διαπιστώνει ότι η πιθανότητα επαναλοίμωξης από την «Ομικρον» εκείνων που ανέρρωσαν από κορωνοϊό είναι πέντε φορές μεγαλύτερη από ό,τι με τη «Δέλτα», ενώ οι δύο εμβολιαστικές δόσεις φαίνεται ότι προσφέρουν ελλιπή προστασία, η οποία δεν ξεπερνά το 20%, δηλαδή όσο είναι η φυσική προστασία όσων νόσησαν. Η αναμνηστική δόση βελτιώνει σημαντικά την αποτελεσματικότητα, που φτάνει περίπου το 80%. Στη μελέτη εξετάστηκαν τα εμβόλια των Pfizer/BioNTech και της AstraZeneca.

τάλλαξη είναι ο ήπιος ερεθισμός του λαιμού. Οι επιστήμονες, πάντως, υπογραμμίζουν ότι πολύ εύκολα ένας ασθενής μπορεί να θεωρηθεί ότι πάσχει από γρίπη ή ένα χειμωνιάτικο κρυολόγημα, ενώ στην πραγματικότητα νοσεί με COVID και γι' αυτό δεν θα πρέπει να υποβαθμίζει την κατάσταση. Ενα άλλο εντυπωσιακό χαρακτηριστικό της «Ομικρον», που αποδεικνύει την έκρηξη των κρουσμάτων σε όλο τον

κόσμο, είναι η τεράστια ικανότητα μετάδοσης που διαθέτει, η οποία ξεπερνάει πιθανώς ακόμα και κατά 70 φορές αυτήν της «Δέλτα». Είναι σημαντικό, ιδιαίτερα λίγες ημέρες πριν από τις εορταστικές εκδηλώσεις και συναθροίσεις, να γνωρίζουμε αν νοσούμε από την «Ομικρον», ώστε να λάβουμε τις απαραίτητες προφυλάξεις προστατεύοντας τον κοινωνικό μας περίγυρο.

Εννέα μήνες η ισχύς του πιστοποιητικού

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Χρονικό όριο εννέα μηνών στο πιστοποιητικό εμβολιασμού αποφάσισε και επισήμως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσον αφορά τις μετακινήσεις εντός της Ζώνης Σένγκεν. Στην αρχική του εκδοχή, ο Κανονισμός για το ψηφιακό πιστοποιητικό COVID της Ε.Ε. δεν προέβλεπε χρονικό όριο για τα πιστοποιητικά εμβολιασμού μετά την ολοκλήρωση του βασικού προγράμματος δόσεων (δύο δόσεις για όλα τα εμβόλια πλην του μονοδοσικού της Johnson & Johnson). Ωστόσο καθώς κατέστη σαφές ότι η ανασία που παρέχουν τα εμβόλια φθίνει με τον χρόνο και τα κράτη-μέλη στράφηκαν στη μαζική χορήγηση ενισχυτικών δόσεων, άρχισε η συζήτηση για την ενσωμάτωση των νέων αυτών δεδομένων στο πιστοποιητικό – και στις ταξιδιωτικές οδηγίες που το συνοδεύουν. Με τη χθεσινή απόφαση, που θα ισχύει από 1.2.2022, οποιοσδήποτε Ευρωπαίος δεν έχει λάβει ενισχυτική δόση εννέα μήνες μετά το αρχικό πρόγραμμα εμβολιασμού του θα βλέπεται το πιστοποιητικό του να εκπνέει. Η επίτροπος Υγείας Στέλλα Κυριακίδου δήλωσε σχετικά ότι «η εναρμόνιση της περιόδου ισχύος του ψηφιακού πιστοποιητικού COVID της Ε.Ε. είναι αναγκαία για την ασφαλή ελεύθερη κυκλοφορία και τον συντονισμό σε επίπεδο Ε.Ε.». Η κ. Κυριακίδου πρόσθεσε ότι «αυτό που χρειάζεται τώρα είναι να εξασφαλιστεί ότι οι εκστρατείες για τον αναμνηστικό εμβολιασμό θα προχωρήσουν το συντομότερο δυνατόν». Εως σήμερα έχουν εκδοθεί 807 εκατ. ψηφιακά πιστοποιητικά COVID ανά την Ε.Ε., ενώ το πιστοποιητικό έχει εξελιχθεί

Η επίτροπος Υγείας δήλωσε ότι «η εναρμόνιση της περιόδου ισχύος του ψηφιακού πιστοποιητικού COVID είναι αναγκαία για την ασφαλή ελεύθερη κυκλοφορία και τον συντονισμό σε επίπεδο Ε.Ε.».

σε παγκόσμιο πρότυπο, καθώς έχουν ενταχθεί σε αυτό 60 χώρες και από πέντε πνεύρους. Τις τελευταίες εβδομάδες, ωστόσο, οι ενιαίοι όροι για την ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ε.Ε. που καθιέρωσε έχουν αρχίσει να κλονίζονται.

Ηδη έξι κράτη-μέλη (Ελλάδα, Ιταλία, Αυστρία, Ιρλανδία, Κύπρος, Πορτογαλία) έχουν επιβάλει υποχρέωση επίδειξης αρνητικού τεστ για την είσοδο στο έδαφός τους, ακόμα και από πλήρως –αλλά και τριπλά– εμβολιασμένους πολίτες άλλων χωρών της Ε.Ε. Παράλληλα, ορισμένες χώρες έχουν μεταθέσει τα χρονικά όρια ακόμα νοτιότερα για την ισχύ των πιστοποιητικών εμβολιασμού για δραστηριότητες στο εσωτερικό, οδηγώντας σε περαιτέρω κατακερματισμό.

RCB Bank Ltd. Μιστική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376.
Εγγεγραμμένη Εδρα: Αρσινόου 2, 3005 Λεωκωσία, Κύπρος.

Δημιουργούμε χώρο
για τις δικές σας ιδέες

Καλωσορίσατε στο ολοκαίνουργιο
Τραπεζικό Κέντρο Λευκωσίας!

800 00 722 www.rcbcy.com

«Ομπρέλα» ΕΚΤ για την Ελλάδα έως την επενδυτική βαθμίδα

Κάλυψη εκδόσεων Δημοσίου, στήριξη τραπεζών, συνέχιση φθηνής χρηματοδότησης

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΙΑ

Πλήρη προστασία της Ελλάδας έως την ανάλυση της επενδυτικής βαθμίδας, κάλυψη της εκδοτικής δραστηριότητας του ελληνικού Δημοσίου, και συνέχιση της φθηνής χρηματοδότησης και στήριξης των ελληνικών τραπεζών διασφαλίζουν οι κρίσιμες αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τη μετά το PEPP εποχή. Το σήμα που έδωσαν η Κριστίν Λαγκάρντ και το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρείται θετικό από τους οίκους αξιολόγησης, καθώς όπως σημειώνουν «μεταφράζεται» σε συνέχιση των ευνοϊκών συνθηκών χρηματοδότησης για την Ελλάδα.

Τριπλή στήριξη

Η ΕΚΤ προσέφερε στήριξη στη Ελλάδα μέσω τριών οδών, της επέκτασης της περιόδου επανεπενδύσεων, της ευελιξίας που θα έχουν αυτές – δηλαδή το να μπορεί να αντικαταστήσει τις θέσεις της σε γεωγραφικά ή άλλα ομόλογα με νέες θέσεις σε ελληνικά –, αλλά και της πιθανότητας να ενεργοποιηθεί εκ νέου το PEPP εάν χρειαστεί. Η κεντρική τράπεζα έλυσε με τον πλέον ισχυρό τρόπο τον «γρίφο» που απασχολούσε την αγορά, αντικαθιστώντας ουσιαστικά τη μη συμμετοχή της χώρας στο κανονικό QE με την ενίσχυση και παράταση των επανεπενδύσεων των ελληνικών ομολόγων έως και το 2024 τουλάχιστον, αναφέροντας ρητά την Ελλάδα στην ανακοίνωσή της, κάτι που όπως τόνισε η επικεφαλής της ΕΚΤ είναι «σπάνιο και αποτελεί ισχυρό σήμα». Όπως σημειώνει στην «Κ» ο οικονομολόγος της HSBC, Φάμπιο Μπάλμπονι, ίσως περισσότερο από την ίδια την απόφαση για τις επανεπενδύσεις, που κατά την άποψή του αφήνει κάποια αβεβαιότητα για το πώς θα εφαρμοστεί στην πράξη, το πιο σημαντικό είναι ότι η Κριστίν Λαγκάρντ τόνισε πως η αναφορά μιας μεμονωμένης χώρας ήταν «σπάνια» και ήταν ένα «ισχυρό μήνυμα», το οποίο υποστηρίζεται από ολόκληρο το Διοικητικό Συμβούλιο. «Για εμάς αυτό αποτελεί το ισχυρότερο δυνατό μήνυμα ότι, τουλάχιστον μέχρι στιγμής, η ΕΚΤ δεν έχει καμία πρόθεση να αφήσει την Ελλάδα εκτός

Το σήμα που έδωσαν η Κριστίν Λαγκάρντ και το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρείται θετικό από τους οίκους αξιολόγησης, καθώς όπως σημειώνουν «μεταφράζεται» σε συνέχιση των ευνοϊκών συνθηκών χρηματοδότησης για την Ελλάδα.

Η ΕΚΤ ενίσχυσε και παρέτεινε τις επανεπενδύσεις των ελληνικών ομολόγων έως και το 2024.

στήριξης έως ότου ξεπεραστεί πλήρως η κρίση της πανδημίας, κάτι που μπορεί να είναι αρκετό για να γεφυρώσει το χάσμα έως ότου η χώρα ανακτήσει την επενδυτική βαθμίδα».

«Το Δ.Σ. της ΕΚΤ προσέφερε “κλάδο ελπίας” στην Ελλάδα», όπως σημειώνει χαρακτηριστικά ο Λορέντζο Γκοντόνιο, επι-

κεφαλής οικονομολόγος της LC Macro Advisors σε ανάλυσή του. «Η πρόσθετη ευελιξία που επιτρέπει για την επανεπένδυση του PEPP περιλαμβάνει «την αγορά ομολόγων που εκδίδει η Ελλάδα επιπλέον της αξίας των ομολόγων που επανεπενδύεται στη λήξη τους, προκειμένου να αποφευχθεί η διακοπή των αγορών στη συγκεκριμένη χώρα, η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής προς την ελληνική οικονομία, ενώ αυτή εξακολουθεί να ανακάμπτει από τις επιπτώσεις της πανδημίας». Αυτό, όπως τονίζει, δίνει στην Ελλάδα κάποιο επιπλέον χρόνο για να πετύχει την επενδυτική βαθμίδα και έτσι να συμπεριληφθεί στο κανονικό πρόγραμμα QE APP.

«Έκανε μια έξυπνη κίνηση»

Παρόλ्ला, όπως προσθέτει, η απόφαση της ΕΚΤ για δυνατότητα ενεργοποίησης εκ νέου του PEPP «είναι εξαιρετικά σημαντική και de facto αντικαθιστά την ευελιξία των αγορών PEPP». Αυτό σημαίνει ότι, εάν χρειαστεί, οι αγορές της ΕΚΤ μπορούν να αποκλίνουν από τις κλειδές κεφαλαιού για παρατεταμένη περίοδο. «Με άλλα λόγια, η ΕΚΤ εγγυάται ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την αντιμετώπιση του κατακερματισμού ή μιας ανεπιθύμητης διευρυνσης των spreads της περιφέρειας». Αντί να ενεργοποιήσει έναν νέο φάκελο ή να αλλάξει τους κανονισμούς, «η ΕΚΤ έκανε μια έξυπνη κίνηση», όπως τονίζει ο κ. Γκοντόνιο.

Παρατείνεται το waiver έως το 2024

Εκτός των παραπάνω, η ΕΚΤ προσέφερε και ένα σημαντικό στήριγμα για τις ελληνικές τράπεζες, καθώς –όπως σημειώνουν στην «Κ» πηγές της Τράπεζας της Ελλάδος– το γεγονός ότι η ΕΚΤ θα συνεχίσει να αγοράζει ελληνικά ομόλογα μετά το PEPP σημαίνει ότι και το waiver (ειδική εξαίρεση) που είχε δώσει για την επιλεξιμότητα τους ως εγγύηση (collateral) για τις πράξεις χρηματοδότησης, θα διατηρηθεί πέραν του Ιουνίου 2022 –όποτε και έληγε– και έως το 2024. «Είναι αυτόνοτο, όσο αγοράζονται τα ελληνικά ομόλογα κάτω από οποιοδήποτε πρόγραμμα, γίνονται αποδεκτά ως collateral», επισημαίνουν χαρακτηριστικά.

Σε ό,τι αφορά τα... μαθηματικά της απόφασης της ΕΚΤ για την Ελλάδα, δηλαδή πόση είναι αυτή η στήριξη, σύμφωνα με τραπεζικές πηγές, μετά τα 35 δισ. ευρώ ελληνικά ομόλογα που έχει ήδη αγοράσει υπό το PEPP, απομένουν άλλα 5 δισ. ευρώ περίπου να αγοράσει έως το τέλος του προγράμματος τον Μάρτιο. Μέσω των επανεπενδύσεων, μόνο από τα ελληνικά ομόλογα που λήγουν το διάστημα που έχουν οριστεί να διαρκέσουν, η ΕΚΤ μπορεί να αγοράσει 15 δισ. ευρώ περίπου ελληνικά ομόλογα περαιτέρω, χωρίς να υπολογίζονται τα ποσά που μπορεί να επενδύσει στους ελληνικούς τίτλους από άλλα ομόλογα της Ευρωζώνης που λήγουν. Η

Citi εκτιμά πως οι επανεπενδύσεις του PEPP συνολικά θα κυμανθούν στα 170-185 δισ. ευρώ ετησίως, με την Ελλάδα να λαμβάνει σημαντικό μέρος αυτών, κάτι που θα προστεθεί στις ήδη υπάρχουσες στήριξεις από τη συνεχιζόμενη ισχυρή οικονομική ανάκαμψη, την πιθανή αποτελεσματική χρήση των κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης και τη δυνατότητα αναβάθμισης της αξιολόγησής της.

Το ελληνικό Δημόσιο εκτιμάται ότι το 2022 θα αντλήσει από τις αγορές 10-12 δισ. ευρώ, με τις πιθανότητες να «γέρνουν» προς το μικρότερο εύρος αυτού του ποσού, πράγμα που σημαίνει ότι η εκδοτική δραστηριότητα θα καλυφθεί

και πάλι από την ΕΚΤ – κάτι που δεν θα συμβεί για άλλες χώρες, όπως η Ιταλία για παράδειγμα. Μάλιστα, σε συνδυασμό με τα ταμειακά διαθέσιμα, που στα τέλη του α΄ τριμήνου 2022 θα κινούνται στα 25-30 δισ. ευρώ, «μαθηματικά» η Ελλάδα είναι καλυμμένη χρηματοδοτικά για 5,5 χρόνια.

Αυτό ουσιαστικά είδαν οι αγορές, καθώς η απόδοση των ελληνικών 10ετών υποχώρησε στο 1,17% και στα χαμηλότερα επίπεδα από τις αρχές Νοεμβρίου, ενώ και το ελληνικό spread μειώθηκε κατά 20 μ.β, στις 152 μ.β, από τα υψηλά σχεδόν 18 μ.β. που βρέθηκαν στις αρχές της περασμένης εβδομάδας.

Θετικό σήμα για τους οίκους αξιολόγησης

Όλα τα παραπάνω αφήνουν πλήρως ικανοποιημένους τους οίκους αξιολόγησης, τη στιγμή που οι αποφάσεις της ΕΚΤ για την Ελλάδα έχουν χαρακτηριστεί κρίσιμες για το κόστος δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου.

Ο οίκος S&P επισημαίνει πως η «προστασία» της ΕΚΤ, όπως διαμορφώνεται, σπαρίζει απόλυτα την πιστολογική αξιοπιστία της χώρας. «Η απόφαση της ΕΚΤ σχετικά με την ευελιξία του PEPP όσον αφορά τις αγορές ελληνικών κρατικών ομο-

λόγων, κατά την άποψή μας, θα συνεχίσει να ωφελεί την πρόσβαση της Ελλάδας σε χρηματοδότηση σε προσιτές τιμές και υποστηρίζει την άποψή μας για την πιστολογική ικανότητα της», όπως αναφέρει μιλώντας στην «Κ» ο Μάρκο Μρονικ, επικεφαλής αναλυτής της S&P.

Παρόλλλα, όπως τονίζει, «η Ελλάδα διαθέτει σημαντικό δημοσιονομικό «μαξιλάρι» ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων των υψηλών επιπέδων των ταμειακών διαθεσίμων (που εκτιμώνται σε περίπου 16%

του ΑΕΠ στο τέλος του 2021) και των μεταφορών των κερδών από τα SMP/ANFA, που αμφότερα μειώνουν σημαντικά τις δανειακές ανάγκες της. Επιπλέον αναμένουμε ότι οι δανειακές ανάγκες θα είναι χαμηλότερες από το 2022 λόγω της μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος». Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η Ελλάδα δεν θα πρέπει να εφησυχάζει και πρέπει να συνεχίσει να υλοποιεί μεταρρυθμίσεις και να εφαρμόζει συνετή δημοσιονομική πολιτική.

Όπως σημειώνει στην «Κ» ο επικεφαλής

ανάλυσης της αγοράς σταθερού εισοδήματος της Deutsche Bank Ιωάννης Σώκος, η δήλωση της ΕΚΤ αποτελεί προστασία για τα ελληνικά ομόλογα σε περίπτωση που οι αγορές αποφασίσουν να τεστάρουν τις αντοχές τους και διευρυνθούν τα spreads. «Ωστόσο θα συνεχίσω να επαναλαμβάνω ότι το καλύτερο στοιχείο της Ελλάδας είναι να κάνει ό,τι μπορεί για να επιταχύνει τη διαδικασία αναβάθμισης της αξιολόγησής και να ανακτήσει την επενδυτική της βαθμίδα».

Ανοικτά καταστήματα τα Χριστούγεννα, κλειστά τα πορτοφόλια

Με ανοικτά τα καταστήματα, αλλά με κλειστά τα πορτοφόλια θα κάνουν φέτος Χριστούγεννα οι καταναλωτές στην Ελλάδα, καθώς οι ανατιμήσεις σε σειρά βασικών αγαθών και υπηρεσιών φαίνεται ότι θα περιορίσουν σημαντικά τη χριστουγεννιάτικη δαπάνη. Έτσι, αν και τα φυσικά καταστήματα είναι ανοικτά σε αντίθεση με πέρυσι, φέτος εκτιμάται ότι ο τζίρος των Χριστουγέννων θα μειωθεί κατά 20% περίπου σε σύγκριση με το 2020.

Αυτή η απώλεια του 1/5 του περυσινού τζίρου, την οποία εκτιμά ο Συνδέσμος Επιχειρήσεων και Λιανικής Πωλήσεως Ελλάδος με βάση έρευνα που πραγματοποιεί με την επιστημονική υποστήριξη του εργαστηρίου ELTRUN του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, προκύπτει ως εξής: σχεδόν έξι στους δέκα καταναλωτές εκτιμούν ότι η αξία των αγορών τους τα φετινά Χριστούγεννα θα είναι μειωμένη, ενώ μόλις ένα 7% εκτιμά ότι θα είναι αυξημένη και 35% θεωρούν ότι θα μείνει αμετάβλητη. Το μεγαλύτερο ποσοστό 31% θεωρεί ότι η μείωση αυτή θα είναι πάνω από το μισό της δαπάνης του προηγούμενου έτους.

Το ύψος της εκτιμώμενης δαπάνης για αγορές την περίοδο των Χριστουγέννων υπολογίζεται ότι θα διαμορφωθεί μεσοσταθμικά σε 146 ευρώ κατά κεφαλήν. Το 15% εκτιμά ότι δεν θα δαπανήσει τίποτα, το 14% μέχρι 50 ευρώ, το 23% έως 100 ευρώ, το 25% από 101 έως 200 ευρώ, το 17% από 200 έως 500 ευρώ και το 7% πάνω από 500 ευρώ. Πρακτικά το μισό καταναλωτικό κοινό, ποσοστό 52%, θα δαπανήσει λιγότερο από 100 ευρώ τα φετινά Χριστούγεννα για αγορές.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 20% των καταναλωτών έχει ήδη ολοκληρώσει τις αγορές του για τα Χριστούγεννα και δη το 7% την περίοδο του Black Friday και το υ-

πόλοιπο 13% νωρίτερα. Το 43% αναμένεται να κάνει τις αγορές την εβδομάδα που διανύουμε, ενώ το 37% την εβδομάδα των Χριστουγέννων.

Το 16% δηλώνει ότι θα κάνει το μεγαλύτερο μέρος των αγορών του ηλεκτρονικά, ποσοστό που δείχνει τη δυναμική των ηλεκτρονικών καταστημάτων. Το 68% δηλώνει ότι θα κάνει το μεγαλύτερο μέρος των αγορών του σε φυσικά καταστήματα, ενώ ένα 17% δηλώνει ότι δεν θα πραγματοποιήσει αγορές.

Το πόσο οι ανατιμήσεις επηρεάζουν τις φετινές αποφάσεις για τις χριστουγεννιάτικες αγορές αποτυπώνεται στις απαντήσεις που

Ο χριστουγεννιάτικος τζίρος εκτιμάται ότι θα είναι μειωμένος κατά 20% σε σύγκριση με το 2020.

έδωσαν οι καταναλωτές στο ερωτημα σχετικά με τα κριτήρια βάσει των οποίων κάνουν τις αγορές τους. Έτσι, φέτος η χρηματική δαπάνη αποτελεί το βασικό κριτήριο για το 59% των καταναλωτών έναντι 43% τον Δεκέμβριο του 2020. Από την άλλη φαίνεται να υποχωρεί ελαφρώς το κριτήριο της ποιότητας και αρκετά περισσότερο αυτό της υγιεινής και ασφάλειας.

Το ποσοστό των καταναλωτών που ψωνίζουν με βασικό κριτήριο την ποιότητα υποχώρησε σε 19% φέτος από 21% πέρυσι, ενώ το ποσοστό αυτών που επιλέγουν με βασικό κριτήριο την υγιεινή και την ασφάλεια υποχώρησε φέτος σε 6% από 16% πέρυσι.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε την περίοδο 9-11 Δεκεμβρίου 2021 σε δείγμα 859 καταναλωτών.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Σύμφωνα με την έρευνα, το μισό καταναλωτικό κοινό, ποσοστό 52%, θα δαπανήσει λιγότερα από 100 ευρώ τα φετινά Χριστούγεννα για αγορές.

Στροφή στα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα από τους καταναλωτές τον Νοέμβριο

Στα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα στρέφονται ολοένα και περισσότεροι καταναλωτές, εξαιτίας των καθυστερήσεων στις παραδόσεις των καινούργιων αυτοκινήτων, αλλά και την αύξηση των τιμών. Μάλιστα, δεν λείπουν πλέον και τα φαινόμενα πώλησης αυτοκινήτων με λεγόμενη «ανοικτή τιμή», που σημαίνει ότι ο καταναλωτής μπορεί να παραγγείλει τώρα ένα αυτοκίνητο, αλλά να κληθεί να το αγοράσει ακριβότερα όταν το παραλάβει – για παράδειγμα την άνοιξη. Φαινόμενα τα οποία θυμίζουν τις εποχές που η Ελλάδα βρισκόταν ακόμη στη δραχμή και όταν κάποιος παραλάμβανε αυτοκίνητο έπαιτα από αρκετούς μήνες μπορεί να το πλήρωνε ουσιαστικά ακριβότερα λόγω διαφορών στη συναλλαγματική ισοτιμία. Αν και η ζήτηση για καινούργια Ι.Χ., με βάση τις παραγγελίες που λαμβάνουν οι εταιρείες εισαγωγής, παραμένει υψηλή, είναι αρκετά αμφίβολο εάν θα συνεχιστεί

Αιτία οι καθυστερήσεις στις παραδόσεις καινούργιων Ι.Χ. και οι ανατιμήσεις.

αυτή η τάση δεδομένων των μεγάλων ανατιμήσεων σε σειρά βασικών αγαθών και υπηρεσιών, ανατιμήσεις που «ροκανίζουν» το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών.

Σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς αυτοκινήτου, οι αυξήσεις στις τιμές των καινούργιων Ι.Χ. που παρατηρούνται τώρα και οι οποίες αποτυπώνονται και στον δείκτη τιμών καταναλωτή (αύξηση τιμής 6,3% τον Νοέμβριο του 2021 σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2020) οφείλεται κυρίως στο ότι ήδη από τις αρχές του φθινοπώρου οι εταιρείες έχουν σταματήσει τις προσφορές και τις εκπτώσεις

Οι καθυστερήσεις στις παραδόσεις καινούργιων Ι.Χ. ανέρχονται κατά μέσο όρο στους 3-4 μήνες.

και όχι στην ύπαρξη νέων τιμοκαταλόγων. Νέοι τιμοκατάλογοι αναμένεται να εφαρμοστούν από κάποιες εταιρείες μετά τον

Φεβρουάριο. Σε ό,τι αφορά τις καθυστερήσεις στις παραδόσεις, οι οποίες οφείλονται στα προβλήματα που αντιμετω-

πίζουν τα εργοστάσια των αυτοκινητοβιομηχανιών, κυρίως λόγω της έλλειψης ημιγαγών, αυτές κατά μέσο όρο είναι της τάξης των 3-4 μηνών. Υπάρχουν, βεβαίως, ακραίες περιπτώσεις όπως αυτές που αφορούν το πλέον δημοφιλές αυτοκίνητο πόλιν (κατηγορία supermini), οι παραδόσεις του οποίου ξεκινούν το...

2023. Ωστόσο, όπως επισημαίνουν στην «Κ» παράγοντες της αγοράς, κάλλιστα κάποιος μπορεί να βρει αυτή τη στιγμή αυτοκίνητο, επίσης δημοφιλές, άλλης εταιρείας και να το παραλάβει εντός δύο μηνών. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), τον Νοέμβριο του 2021 κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα 13.683 επιβατικά αυτοκίνητα, εκ των οποίων 7.085 καινούργια και 6.598 εισαγόμενα μεταχειρισμένα. Πέρα από το γεγονός ότι πλέον τα μερίδια καινούργιων και εισαγόμενων μεταχειρισμένων είναι

πολύ κοντά (52,8% και 47,2% αντιστοίχως), στις πωλήσεις καινούργιων καταγράφηκε τον φετινό Νοέμβριο μείωση 7,3%, ενώ την ίδια ώρα στις πωλήσεις εισαγόμενων μεταχειρισμένων καταγράφηκε αύξηση 88,8%.

Σε επίπεδο ενδεκαμήνου η εικόνα είναι διαφορετική, υπέρ των καινούργιων, καθώς τα προβλήματα με τις καθυστερήσεις στις παραδόσεις των παραγγελιών και τις αυξήσεις τιμών εμφανίστηκαν από το καλοκαίρι και μετά. Έτσι, το διάστημα Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2021 κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα 156.487 επιβατικά αυτοκίνητα, εκ των οποίων 94.793 ήταν καινούργια (το 60,57%) και τα υπόλοιπα εισαγόμενα μεταχειρισμένα. Στο ενδεκάμηνο οι πωλήσεις καινούργιων αυξήθηκαν κατά 28,4% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2020 και των εισαγόμενων μεταχειρισμένων κατά 13,2%.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021

γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

+
ΣΤΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ:
Ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΡΛΙΑΡΟΣ
ΕΤΟΙΜΑΖΕΙ ΑΠΙΘΑΝΑ
ΠΡΟΦΙΤΕΡΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ
12/12

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή Πρωινό και Ολοήμερη Εμπειρία

Νέο όπλο στη μάχη κατά της μαύρης εργασίας

Με την ψηφιακή υπηρεσία myErgani.gou.gr οι εργαζόμενοι θα έχουν την πλήρη εικόνα για την τήρηση του ωραρίου τους

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Το πρώτο από τα τρία όπλα για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της αγοράς εργασίας, τη νέα υπηρεσία myErgani.gov.gr, ρίχνει α-μέσως στη μάχη το υπουργείο Εργασίας. Πρόκειται για τον προπομπό της ψηφιακής κάρτας εργασίας που θα εφαρμοστεί το δεύτερο εξάμηνο του 2022, ενώ εντός του νέου έτους αναμένεται να ολοκληρωθεί και η μετεξέλιξη του πληροφοριακού συστήματος «Εργάνη» σε «Εργάνη II», με στόχο την απλοποίηση διαδικασιών και δηλώσεων, την ολιστική αντιμετώπιση των εργασιακών και ασφαλιστικών θεμάτων, και τη μείωση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων.

Η νέα υπηρεσία τέθηκε σε λειτουργία, ενώ από τον Φεβρουάριο του 2022 θα έχει ολοκληρωθεί και η σχετική εφαρμογή, ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να μπορούν να έχουν στα κινητά τους την πλήρη εικόνα για την τήρηση του ωραρίου εργασίας τους, αλλά και τη δήλωση ή όχι των υπε-

Από τον Φεβρουάριο του 2022 θα έχει ολοκληρωθεί και η σχετική εφαρμογή για τα κινητά.

ρωρίων τους (mobile app). Στην πράξη, μέσω της νέας εφαρμογής κάθε εργαζόμενος μπορεί να δει ο ίδιος όσα έχει δηλώσει ο εργοδότης του για εκείνον. Πρόκειται, όπως δήλωσε χθες κατά την παρουσίαση ο αρμόδιος υπουργός Εργασίας, Κωστής Χατζηδάκης, για ένα σημαντικό εργαλείο ελέγχου απέναντι στη «μαύρη» και την υποδηλωμένη εργασία».

Η αναζήτηση των πληροφοριών στο myErgani.gov.gr από τον εργαζόμενο γίνεται μέσα από τρεις βασικές επιλογές:

1. Με την επιλογή «Οι Εργοδότες μου» κάθε εργαζόμενος μπορεί να έχει πρόσβαση σε όλες τις σχέσεις εργασίας με τους εργοδότες στους οποίους έχει απασχοληθεί (εφόσον έχουν δηλωθεί στο πλη-

Εντός του πρώτου εξαμήνου του 2022 θα ξεκινήσει η εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας με παρακολούθηση της πραγματικής απασχόλησης σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας, όπως τράπεζες και σούπερ μάρκετ. Θα ακολουθήσουν γρήγορα και οι άλλες επιχειρήσεις, μεγαλύτερες και μικρότερες.

ροφοριακό σύστημα «Εργάνη»). Επίσης μπορεί να δει τα τελευταία καταγεγραμμένα στοιχεία της κάθε εργασιακής σχέσης, όπως έχουν καταχωρισθεί στο σύστημα από τις δηλώσεις των υπόχρεων εργοδοτών.

2. Με την επιλογή «Δηλώσεις» μπορεί να αναζητήσει όλες τις δηλώσεις (έντυπα) που έχουν υποβληθεί στο σύστημα «Εργάνη» από τους εργοδότες του, ταξινομημένες στις παρακάτω κατηγορίες:

- Εναρξη/Λήξη Απασχόλησης.
- Μεταβολές Απασχόλησης (υπερωρίες, υπερεργασία, τηλεργασία).
- Αδειες.
- Ειδικά Καθεστώτα Απασχόλησης.
- Μέτρα COVID-19.

• Λοιπά.

3. Με την επιλογή «Πληρωμές COVID-19», τέλος, ο εργαζόμενος μπορεί να έχει πρόσβαση σε όλες τις πληρωμές που έχει λάβει από το υπουργείο Εργασίας στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας.

Ψηφιακή κάρτα

Παράλληλα συνεχίζονται οι προετοιμασίες για μία από τις «σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις», είπε χαρακτηριστικά ο κ. Χατζηδάκης, που περιλαμβάνει ο νέος εργασιακός νόμος (4808/2021), την ψηφιακή κάρτα εργασίας που αποτελεί ένα από τα πρώτα μεγάλα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και βρίσκεται σε τόσο προ-

χωρημένο στάδιο υλοποιήσεων. Αναλυτικά, μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2022 θα είναι έτοιμος ο ηλεκτρονικός «εγκέφαλος» της κάρτας εργασίας, δηλαδή το ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο θα υποδέχεται τις πληροφορίες που θα καταχωρίζουν ψηφιακά τόσο οι εργαζόμενοι όσο και οι εργοδότες. Επίσης, καταργείται μια σειρά γραφειοκρατικών διαδικασιών με στόχο τη διευκόλυνση εργαζομένων και επιχειρήσεων. Εντός του πρώτου εξαμήνου του 2022 θα ξεκινήσει η εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας με παρακολούθηση της πραγματικής απασχόλησης σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας, όπως είναι οι τράπεζες και τα σούπερ μάρκετ. Θα ακολουθήσουν γρήγορα και οι άλλες επιχει-

ρήσεις, μεγαλύτερες και μικρότερες. Η ψηφιακή κάρτα δεν θα είναι απαραίτητα σε φυσική μορφή, όπως αυτές που διαθέτουν ήδη σήμερα πολλές επιχειρήσεις οι οποίες εφαρμόζουν συστήματα ωρομέτρησης του χρόνου εργασίας. Μπορεί να είναι μια εφαρμογή στο κινητό και ένα πρόγραμμα στους υπολογιστές της επιχείρησης, διασυνδεδεμένα αμφότερα με το «Εργάνη». Το σύστημα θα διαθέτει απεικόνιση όλων των νόμιμων ορίων υπερωρίων, του ημερήσιου χρόνου ανάπαυσης κ.λπ. όπως προβλέπονται από τη νομοθεσία, ώστε να δημιουργείται ασφάλεια σε εργαζομένους και εργοδότες. Θα διαθέτει βέβαια και «κόφτες», ώστε να εμποδίζονται οι παράτυπες δηλώσεις.

Η μετάβαση στο «Εργάνη II»

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός θα ολοκληρωθεί μέσω της αναβάθμισης και μετεξέλιξης του πληροφοριακού συστήματος «Εργάνη» σε «Εργάνη II», εντός του πρώτου εξαμήνου του 2022. Η υλοποίηση του έργου είναι ήδη σε εξέλιξη από τον περασμένο Ιούνιο. Αναλυτικά, οι κύριοι στόχοι αναβάθμισης του συστήματος είναι η μείωση του διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις, η απλοποίηση διαδικασιών με την κατάργηση των πολλαπλών δηλώσεων για το ίδιο αντικείμενο που υποχρεώνονται να υποβάλλουν σήμερα οι εργοδότες, η ψηφιοποίηση διαδικασιών που μέχρι σήμερα πραγματοποιούνται χειρογράφως, όπως η υποβολή εκπρόθεσμων και τροποποιητικών δηλώσεων ΟΑΕΔ, και η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής ώστε να καλύψει επιπλέον κατηγορίες απασχολουμένων.

Επιθεώρηση Εργασίας

Όπως επισήμανε ο κ. Χατζηδάκης, «ο ψηφιακός μετασχηματισμός της αγοράς εργασίας προφανώς συνδέεται άμεσα με μία ακόμα μεταρρύθμιση που περιλαμβάνει ο νέος εργασιακός νόμος (4808/2021), με την αναβαθμισμένη και ανεξάρτητη Επιθεώρηση Εργασίας». Αλλωστε, και βάσει σχεδιασμού, η εφαρμογή της ψηφιακής κάρτας εργασίας και η online ενημέρωση του πληροφοριακού συστήματος «Εργάνη» για τον χρόνο εργασίας θα αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για άμεσους και αποτελεσματικούς ελέγχους. Και αυτό γιατί οι ελεγκτές της Επιθεώρησης Εργασίας πριν από τον έλεγχο σε κάθε επιχείρηση θα έχουν πλήρη και λεπτομερή κατάλογο των εργαζομένων που πρέπει να βρίσκονται στην εγκατάσταση, καθώς και των σχετικών δηλώσεων που έχει κάνει ο εργοδότης του. Έτσι, στην περίπτωση π.χ. που ένας εργοδότης ζητήσει από τον εργαζόμενο να μη «χτυπήσει» την κάρτα την ώρα που ξεκινάει την εργασία του ή να δηλώσει ότι σκόλασε ενώ παραμένει στον χώρο δουλειάς, ο έλεγχος θα καταγράφει την παράβαση και θα επιβάλλει το πρόστιμο.

Ποιες αποδείξεις επαγγελματιών δίνουν έξτρα έκπτωση φόρου

1.	Γιατροί*	12.	Λιμουζίνες και ταξί
2.	Ηλεκτρολόγοι	13.	Καθαριστήρια
3.	Υδραυλικοί	14.	Υπηρεσίες ενοικίασης σκαφών αναψυχής
4.	Ελαιοχρωματιστές	15.	Υπηρεσίες συμβουλευτικής
5.	Δικηγόροι	16.	Φωτογράφοι
6.	Αρχιτέκτονες	17.	Οικοδομικές εργασίες
7.	Ψυχικοί	18.	Γυμναστήρια
8.	Γραφεία τελετών	19.	Σχολές χορού
9.	Υπηρεσίες προσωπικής φροντίδας και νοσηλείας		
10.	Υπηρεσίες καθαρισμού και συντήρησης		
11.	Υπηρεσίες παιδικής φροντίδας		

* Τα ετήσια έξοδα για επισκέψεις σε γιατρούς, οδοντίατρος, ορθοδοντικούς και κτηνιάτρους καθώς και για εξετάσεις και για άλλες υπηρεσίες ιατρικού χαρακτήρα, πλην της αγοράς φαρμάκων και της νοσηλείας σε νοσοκομεία, θα «μετρούν» εις διπλούν για την κάλυψη του 30% του ετήσιου πραγματικού εισοδήματος με ηλεκτρονικές δαπάνες.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κινητρα για αποδείξεις από επαγγελματίες

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Κινητρα στους φορολογούμενους για να ζητούν αποδείξεις κυρίως από κλάδους που βρίσκονται ψηλά στη λίστα της φοροδιαφυγής προβλέπει διάταξη που κατατέθηκε στη Βουλή σε νομοσχέδιο του υπουργείου Υγείας.

Δεκάδες κατηγορίες ελεύθερων επαγγελματιών θα ενταχθούν στη λίστα του υπουργείου Οικονομικών και όσοι φορολογούμενοι πραγματοποιούν συναλλαγές μέσω κάρτας ή e-banking θα έχουν έκπτωση από το εισόδημα. Συγκεκριμένα, το 30% των ποσών που θα έχει πληρώσει ο φορολογούμενος ετησίως με ηλεκτρονικό χρήμα για αγορές αγαθών ή αμοιβές παροχής υπηρεσιών σε συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών θα αφαιρείται από το φορολογητέο εισόδημά του και κατ' επékταση θα μειώνεται ο τελικός φόρος. Παράλληλα, τα ετήσια έξοδα που πραγματοποιεί κάθε φυσικό πρόσωπο για επισκέψεις σε γιατρούς, οδοντιάτρους, ορθοδοντικούς και κτηνιάτρους καθώς και για εξετάσεις σε ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα και για άλλες υπηρεσίες ιατρικού χαρακτήρα, πλην της αγοράς φαρμάκων και της νοσηλείας σε νοσοκομεία, θα «μετρούν» εις διπλούν για την κάλυψη του 30% του ετήσιου πραγματικού εισοδήματος με ηλεκτρονικές δαπάνες.

Ειδικότερα:

1. Στη λίστα των επαγγελματικών κλάδων που οι ηλεκτρονικές αποδείξεις θα δίνουν έξτρα έκπτωση φόρου έως 2.200 ευρώ στους φορολογούμενους περιλαμβάνονται: υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι, ελαιοχρωματιστές, δικηγόροι, αρχιτέκτονες, ψυχικοί, γραφεία τελετών, υπηρεσίες προσωπικής φροντίδας και νοσηλείας, υπηρεσίες καθαρισμού και συντήρησης, παιδικής φροντίδας, λιμουζίνες και ταξί, καθαριστήρια,

υπηρεσίες ενοικίασης σκαφών αναψυχής, υπηρεσίες συμβουλευτικής, φωτογράφοι, οικοδομικές εργασίες καθώς και γυμναστήρια και σχολές χορού.

2. Τα ετήσια έξοδα που πραγματοποιεί κάθε φυσικό πρόσωπο για επισκέψεις σε γιατρούς, οδοντιάτρους, ορθοδοντικούς και κτηνιάτρους καθώς και για εξετάσεις σε ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα και για άλλες υπηρεσίες ιατρικού χαρακτήρα, πλην της αγοράς φαρμάκων και της νοσηλείας σε νοσοκομεία, θα «μετρούν» εις διπλούν για την κάλυψη του 30% του ετήσιου πραγματικού εισοδήματος με ηλεκτρονικές δαπάνες. Στη διάταξη τονίζεται ότι για τα φορολογικά έτη 2022 και έως το 2025, ορισμένες υποκατηγορίες δαπανών στον τομέα της υγείας για τις οποίες δεν είναι ευρέως διαδεδομένη η χρήση ηλεκτρονικών συναλλαγών, υπολογίζονται στο διπλάσιο της αξίας τους για την κάλυψη του απαιτούμενου ποσού δαπανών.

Πώς θα λειτουργεί η έκπτωση για αποδείξεις από συγκεκριμένες κατηγορίες επαγγελματιών.

Παραδείγματα

1. Φορολογούμενος με ετήσιο φορολογητέο εισόδημα 20.000 ευρώ πληρώνει με κάρτα ή μέσω e-banking μια αμοιβή ύψους 3.000 ευρώ σε ελεύθερο επαγγελματία. Το 30% της δαπάνης των 3.000 ευρώ, δηλαδή 900 ευρώ, θα αφαιρείται από το φορολογητέο εισόδημά του, το οποίο περιορίζεται σε 19.100 ευρώ.
- Φόρος για το εισόδημα των 20.000 ευρώ: 3.100 ευρώ.
- Φόρος για το εισόδημα των 19.100 ευρώ μετά την αφαίρεση του 30% των δαπανών: 2.902 ευρώ.
- Δηλαδή, ο συγκεκριμένος φορολογούμενος θα γλιτώσει φόρο 198 ευρώ.
2. Φορολογούμενος με ετήσιο φορολο-

γητέο εισόδημα 20.000 ευρώ εξοφλεί με ηλεκτρονικό τρόπο δαπάνες από επαγγελματίες με ροπή προς τη φοροδιαφυγή ύψους 5.000 ευρώ. Το 30% της δαπάνης των 5.000 ευρώ, δηλαδή 1.500 ευρώ, θα αφαιρείται από το φορολογητέο εισόδημά του, το οποίο μειώνεται στις 18.500 ευρώ.

— Φόρος για εισόδημα 20.000 ευρώ: 3.100 ευρώ

— Φόρος για εισόδημα 18.500 ευρώ: 2.770 ευρώ

Ο συγκεκριμένος φορολογούμενος θα έχει φορολογικό κέρδος 330 ευρώ.

3. Φορολογούμενος με ετήσιο φορολογητέο εισόδημα 10.000 ευρώ πληρώνει με κάρτα ή μέσω e-banking μια αμοιβή ύψους 1.500 ευρώ σε ελεύθερο επαγγελματία. Το 30% της δαπάνης των 1.500 ευρώ, δηλαδή 500 ευρώ, θα αφαιρείται από το φορολογητέο εισόδημά του, το οποίο περιορίζεται σε 9.500 ευρώ.

— Φόρος για το εισόδημα των 10.000 ευρώ: 900 ευρώ.

— Φόρος για το εισόδημα των 9.500 ευρώ μετά την αφαίρεση του 30% των δαπανών: 855 ευρώ.

Δηλαδή, ο συγκεκριμένος φορολογούμενος θα γλιτώσει φόρο 45 ευρώ.

4. Φορολογούμενος με ετήσιο φορολογητέο εισόδημα 30.000 ευρώ πληρώνει με κάρτα ή μέσω e-banking μια αμοιβή ύψους 8.000 ευρώ σε ελεύθερο επαγγελματία. Το 30% της δαπάνης των 8.000 ευρώ, δηλαδή 2.400 ευρώ, θα αφαιρείται από το φορολογητέο εισόδημά του, το οποίο περιορίζεται σε 27.600 ευρώ.

— Φόρος για το εισόδημα των 30.000 ευρώ: 5.900 ευρώ.

— Φόρος για το εισόδημα των 27.600 ευρώ μετά την αφαίρεση του 30% των δαπανών: 5.228 ευρώ.

Δηλαδή, ο συγκεκριμένος φορολογούμενος θα γλιτώσει φόρο 672 ευρώ.

Παράταση ενός μηνός για μεταβιβάσεις ακινήτων με τις παλαιές αντικειμενικές

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Τη δυνατότητα να ολοκληρώσουν τις μεταβιβάσεις, γονικές παροχές και δωρεές έως τα τέλη Ιανουαρίου 2022 με τις παλαιές αντικειμενικές αξίες έχουν οι φορολογούμενοι υπό την προϋπόθεση ότι θα υποβάλουν τη δήλωση φόρου μεταβίβασης στην εφορία. Με διάταξη που κατέθεσε το υπουργείο Οικονομικών παρέχεται η δυνατότητα σύνταξης συμβολαίων μεταβίβασης ακινήτων με επαχθή αιτία, δωρεά ή γονική παροχή και μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος των νέων αντικειμενικών αξιών, δηλαδή από την 1η Ιανουαρίου 2022 μέχρι και την 31η Ιανουαρίου 2022, με βάση τις αντικειμενικές αξίες και τους συντελεστές που ισχύουν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, «ενόψει της αλλαγής των τιμών του αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού αξίας ακινήτων από 1.1.2022, κρίνεται σκόπιμη η αντιμετώπιση των δυσχερειών που αντιμετωπίζουν λόγω των πλθθουσ των μεταβιβάσεων που πραγματοποιούνται στο τέλος του έτους 2021».

Πάντως, οι εμπλεκόμενοι με τις αγοραπωλησίες ακινήτων υποστηρίζουν ότι η παράταση που έδωσε το υπουργείο Οικονομικών δεν επαρκεί, ζητώντας μια γενική ρύθμιση που θα προβλέπει τη μετάθεση για έξι μήνες εφαρμογής των νέων αντικειμενικών αξιών.

Όπως αναφέρουν από την ΠΟΜΙΔΑ από την 1η του μηνός 2022, όλα τα πιστοποιητικά θα είναι άκυρα. Το μόνο που θα κερδίσει κάποιος είναι οι αντικειμενικές αξίες.

Πάντως, η ΑΑΔΕ στοχεύοντας στη διευκόλυνση των φορολογούμενων έδωσε τη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής των δηλώσεων γονικών παροχών και δωρεών για ακίνητα εντός αντικειμενικού συστήματος, κινητά περιουσιακά στοιχεία και χρηματικά ποσά τα οποία δωρίζονται σε συγγενείς της πρώτης κατηγορίας (γονείς, παιδιά, εγγόνια, γιαιάδες, παππούδες).

Όπως αναφέρουν συμβολαιογράφοι, καθημερινά πραγματοποιούνται περισσότερες από 1.200 μεταβιβάσεις ακινήτων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Μητρώου Αξίας Μεταβιβάσεων Ακινήτων έως και τον Οκτώβριο του τρέχοντος έτους (και χωρίς να έχουν περαστεί όλα τα στοιχεία των μεταβιβάσεων) καταγράφεται αύξηση των μεταβιβάσεων ακινήτων κατά 15% σε σύγκριση

Σύμφωνα με συμβολαιογράφους, καθημερινά πραγματοποιούνται περισσότερες από 1.200 μεταβιβάσεις ακινήτων.

Διάταξη του υπουργείου Οικονομικών δίνει τη δυνατότητα σύνταξης συμβολαίων μέχρι την 31η Ιανουαρίου 2022.

με το αντίστοιχο διάστημα του 2020 στη Νομαρχία Αθηνών.

Οι περισσότερες αγοραπωλησίες καταγράφονται στον δήμο της Αθήνας (3.235) οι οποίες είναι αυξημένες κατά 17,8% σε σύγκριση με το 2020, ενώ τη μεγαλύτερη αύξηση στις μεταβιβάσεις καταγράφουν οι περιοχές: Πετρούπολη, Φιλοθέη, Ψυχικό, Άγιος Δημήτριος, Νέα Ιωνία, Καισαριανή, Ελληνικό και Ηράκλειο, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Μητρώου Αξίας Μεταβιβάσεων Ακινήτων για το διάστημα Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2021.

Όσοι πάντως σχεδιάζουν να αποκτήσουν ακίνητο στις περιοχές όπου οι αντικειμενικές αξίες θα τραβήξουν την ανηφόρα, έχουν στη διάθεσή τους

λιγότερες από 10 ημέρες για να κλείσουν τις εκκρεμότητες. Εκείνοι που πρέπει να βιαστούν και να επισκεφθούν σύντομα τον συμβολαιογράφο τους είναι οι υποψήφιοι αγοραστές ακινήτων που ανήκουν στις περιοχές με τις προεκτάσεις ζωνών ή την ένταξη για πρώτη φορά στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού. Εκεί ο φόρος μεταβίβασης θα εκτιναχθεί στα ύψη λόγω της μεγάλης αύξησης των αντικειμενικών αξιών.

Για παράδειγμα, η αγορά ενός διαμερίσματος 100 τ.μ. στην περιοχή του Χαλανδρίου που εντάχθηκε στο αντικειμενικό σύστημα όπου η τιμή ζώνης αυξήθηκε από 1.250 ευρώ σε 1.900 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, ο φόρος μεταβίβασης από 3.750 ευρώ σήμερα θα αυξηθεί έπειτα από δύο μήνες στις 5.700 ευρώ.

Στο μεταξύ, με άλλη διάταξη επεκτείνεται η μείωση τελών κυκλοφορίας τουριστικών λεωφορείων και για το έτος 2022, ενώ παρατείνεται η ισχύς μειωμένων και υπερμειωμένων συντελεστών φόρου Προσιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) για ορισμένα είδη υπηρεσιών.

wizguide

ΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ 50 BEST RESTAURANTS ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ανταμοιβή | Τράπεζα Κύπρου

ΕΚΤΑΚΤΩΣ 24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Απαγορεύονται» οφειλές στο νέο επικουρικό

Ακυρες οι απολύσεις όταν δεν έχουν καταβληθεί οι εισφορές προς το ΤΕΚΑ, λέει στην «Κ» ο υφυπουργός Εργασίας Π. Τσακλόγλου

ΤΗΣ ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Ο υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Πάνος Τσακλόγλου, κυριολεκτικά με το κλειδί του ΤΕΚΑ στο χέρι, ανοίγει τα χαρτιά του στην «Κ» και περιγράφει το πώς θα λειτουργήσει από την 1η Ιανουαρίου το νέο επικουρικό ταμείο. Αποκαλύπτει τον μηχανισμό θωράκισης των εισφορών από τους συστημικούς κινδύνους των αγορών, αλλά και από τους... εγχώριους κινδύνους της κακοδαιμονίας της δημόσιας διοίκησης και τους «μπαταχισίδες» κακοήγηδες εργοδότες και στέλνει μήνυμα, ξεκαθαρίζοντας ότι θα είναι άκυρες οι απολύσεις εάν ο εργοδότης δεν έχει καταβάλει τις εισφορές στο νέο επικουρικό. Σύμφωνα με τον κ. Τσακλόγλου, στο ΤΕΚΑ εφαρμόζεται επαγγελματικό μοντέλο διοίκησης, το οποίο θα μπορούσε να αποτελεί πιλότο και για τον ΕΦΚΑ, με στόχο τη θωράκιση του νέου ταμείου από πολιτικές επιρροές. Ο υφυπουργός εκτιμά πως δεν είναι επιτακτική μια νέα μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό. Επισημαίνει όμως, ότι το νέο παραγωγικό μοντέλο, με δεδομένη τη ροή κεφαλαίων από το Ταμείο Ανάκαμψης, απαιτεί μεταρρυθμίσεις, όραμα και σκληρή δουλειά και υπογραμμίζει με νόημα ότι στο παρελθόν δαπανήθηκαν υπερπολλαπλάσια κεφάλαια από αυτά που χρησιμοποιήθηκαν για το «ψηφιακό θαύμα» Πιερρακάκη.

– Υπουργέ, βρίσκεστε κυριολεκτικά με το κλειδί του νέου Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιτικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ) στο χέρι; Είναι όλα έτοιμα για την έναρξη της λειτουργίας του;

– Από την επόμενη ημέρα της ψηφίσης του Ν. 4826 με τον οποίο ιδρύθηκε το ΤΕΚΑ, η προσωρινή διοικούσα επιτροπή άρχισε να εργάζεται με συστηματικό τρόπο, ώστε από το νέο έτος να ξεκινήσει η λειτουργία του νέου ταμείου. Το ΤΕΚΑ στήνεται βάσει διεθνών προδιαγραφών. Προφανώς, οι υποδομές και οι λειτουργίες ενός νέου ταμείου δεν στήνονται σε μια μέρα και δεν θέλουμε να κάνουμε προχειρότητες που θα τις βρούμε μπροστά μας στο μέλλον. Βασική επιδίωξη της προσωρινής διοικούσας επιτροπής είναι η έγκυρη και αξιόπιστη υλοποίηση του στρατηγικού μας πλάνου για το ταμείο. Παρότι ο χρόνος πιέζει, προχωράμε με βάση τον σχεδιασμό μας.

– Η δομή, η επιλογή και η λειτουργία της διοίκησης του νέου ταμείου φαίνεται πως αποτελούν... πιλότο. Αλλά την εντύπωση ότι κάποιες από τις αλλαγές που προωθεί ο κ. Χατζηνάκης

Αναμένουμε πως οι συντάξεις του νέου συστήματος θα είναι σημαντικά υψηλότερες από αυτές του τωρινού.

Το κράτος εγγυάται ότι η παρεχόμενη σύνταξη θα αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στο ύψος των εισφορών που καταβλήθηκαν και, μάλιστα, σε πραγματικές αξίες.

Κάποιες από τις αλλαγές που εισήγαγε το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιτικής Ασφάλισης μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στον ΕΦΚΑ.

στον ΕΦΚΑ σπνρίζονται στον τρόπο λειτουργίας του ΤΕΚΑ...

– Οι εισφορές των ασφαλισμένων αποτελούν δημόσια περιουσία και η διαχείρισή τους απαιτεί σύγχρονη διακυβέρνηση, επαγγελματισμό, λογοδοσία, διαφάνεια και διοίκηση θωρακισμένη από πολιτικές επιρροές. Παρότι κατά τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του ταμείου τα κεφάλαια που θα διαχειρίζεται θα είναι σχετικά μικρά, στο στάδιο της ωριμότητας το ΤΕΚΑ θα διαχειρίζεται πόρους που θα αντιστοιχούν σε υψηλό ποσοστό του ΑΕΠ. Συνειπώς, οφείλουμε να διασφαλίσουμε ότι η διοίκηση του ταμείου θα απαρτίζεται από μέλη με εμπειρία και γνώση, αξιοκρατικά επιλεγμένα. Αυτός είναι και ο λόγος που οι διαδικασίες επιλογής των μελών της διοίκησης του ΤΕΚΑ, έτσι όπως προβλέπονται στον ιδρυτικό νόμο του, είναι ιδιαίτερα αυστηρές. Οι προκλήσεις του ασφαλιστικού μας συστήματος είναι μεγάλες και απαιτούν να επεκταθεί το επαγγελματικό μοντέλο διοίκησης των ταμείων παντού. Με αυτή την οπτική, όντως, κάποιες από τις αλλαγές που εισήγαγε το

Με βάση τις μελέτες που συνόδευαν το νομοσχέδιο στη Βουλή, το θετικό δημοσιονομικό αποτύπωμα της μεταρρύθμισης εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει το κόστος μετά την πρώτη δεκαετία εφαρμογής του νέου συστήματος, επισημαίνει ο υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Πάνος Τσακλόγλου.

ΤΕΚΑ μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στον ΕΦΚΑ.

– Πόσο προστατευμένο θα είναι το νέο ταμείο και κυρίως οι... κουμπάρδες των ασφαλισμένων από τους συστημικούς κινδύνους των αγορών, αλλά και

τους γνωστούς ασφαλιστικούς κινδύνους, όπως το δημογραφικό;

– Τα κεφαλαιοποιτικά συνταξιοδοτικά συστήματα δεν είναι εκτεθειμένα στον δημογραφικό κίνδυνο, καθώς το ύψος της σύνταξης δεν εξαρτάται από το πόσο συνταξιούχοι μοιράζονται τις εισφορές των

εργαζομένων, αλλά από τις αποδόσεις των επενδύσεων. Κίνδυνος αγορών υπάρχει, αλλά όπως δείχνει η εμπειρία χωρών με ώριμα κεφαλαιοποιτικά συνταξιοδοτικά συστήματα, μακροχρόνιως οι αποδόσεις τους είναι πολύ υψηλότερες από αυτές των διανεμητικών συστημάτων – ιδίως διανεμητικών συστημάτων γερασμένων κοινωνιών. Επομένως, νομίζω ότι βάσιμα αναμένουμε πως οι συντάξεις του νέου συστήματος θα είναι σημαντικά υψηλότερες από αυτές του τωρινού. Ακόμα, όμως, και στην απίθανη περίπτωση όπου η μία σοβαρή κρίση διαδέχεται την άλλη για δεκαετίες, το κράτος εγγυάται ότι η παρεχόμενη σύνταξη θα αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στο ύψος των εισφορών που καταβλήθηκαν και, μάλιστα, σε πραγματικές αξίες. Δηλαδή, συμπεριλαμβανομένου και του πληθωρισμού.

– Μήπως τελικά με τις εγγυήσεις προς το νέο ταμείο, την ανάλυση του κόστους μετάβασης όσον αφορά το παλαιό ταμείο ΕΤΕΑΕΠ, αλλά και το διαχειριστικό κόστος λειτουργίας του ΤΕΚΑ, το Δημόσιο αναλαμβάνει υπερβολικά δημοσιονομικά βάρη;

– Το ΤΕΚΑ έχει σχεδιαστεί με τέτοιον τρόπο, ώστε το κόστος λειτουργίας του να είναι πολύ χαμηλό. Σημαντικό μέρος των πόρων του ταμείου θα επενδύεται εγχωρίως. Υψηλότερες επενδύσεις συνεπάγονται υψηλότερη παραγωγικότητα, υψηλότερους μισθούς, υψηλότερη απασχόληση, υψηλότερο ΑΕΠ και, τελικά, υψηλότερους άμεσους και έμμεσους φόρους και υψηλότερες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Με βάση τις μελέτες που συνόδευαν το νομοσχέδιο στη Βουλή, το θετικό δημοσιονομικό αποτύπωμα της μεταρρύθμισης εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει το κόστος μετά την πρώτη δεκαετία εφαρμογής του νέου συστήματος. Πάντως, επιτρέψτε μου να επισημάνω ότι ενώ το κόστος μετάβασης θα καταγράφεται κάθε χρόνο στον προϋπολογισμό, τα πολύ σημαντικά οφέλη του νέου ταμείου θα διαχέονται στην οικονομία χωρίς να καταγράφονται εκεί με διακριτό τρόπο.

– Υπάρχει τρόπος να προστατευθούν οι νέοι ασφαλισμένοι του ΤΕΚΑ από την πιθανότητα του «μπαταχισθ» εργοδότη, που δεν καταβάλλει στο ταμείο τις εισφορές τους;

– Ο νόμος για την κεφαλαιοποιτική ασφαλίση που πρόσφατα ψηφίστηκε στη Βουλή, περιλαμβάνει τρεις βασικές πράξεις, προστατεύοντας τους εργαζομένους από εργοδότες οι οποίοι δεν καταβάλλουν τις εισφορές τους. Πρώτον, οι ασφαλιστικές εισφορές προς το ΤΕΚΑ εισπράττονται

κατά προτεραιότητα. Δεύτερον, οι όποιες οφειλές προς το ΤΕΚΑ δεν υπόκεινται σε ρύθμιση. Για να εξασφαλίζει ο εργοδότης ασφαλιστική ενημερότητα θα πρέπει να τις καταβάλει εφάπαξ. Και τρίτον, η απόλυση εργαζομένου για τον οποίο δεν έχουν καταβληθεί οι εισφορές προς το ΤΕΚΑ, είναι άκυρη. Οι παρεμβάσεις αυτές είναι αναγκαίες, καθόσον σε ένα κεφαλαιοποιτικό σύστημα οι εισφορές πρέπει να καταβάλλονται έγκαιρα για να επενδυθούν, και τα οφέλη από την επένδυσή τους να τα καρπωθούν οι ασφαλισμένοι με τη μορφή υψηλότερης σύνταξης. Ενδεχομένως, κάποιες από τις παραπάνω ρυθμίσεις θα μπορούσαν να ισχύσουν και σε άλλους τομείς του ασφαλιστικού μας συστήματος.

– Πότε το νέο ταμείο θα μπορεί να ξεδιπλώσει την επενδυτική του πολιτική, με όλα τα επενδυτικά καλάρια και, αντίστοιχα, τις επιλογές για τους ασφαλισμένους του;

– Η επενδυτική λειτουργία του ταμείου θα αναπτυχθεί σταδιακά σε τρεις περιόδους. Το επίπεδο, η δομή και η διαβάθμιση του ρίσκου των τοποθετήσεων των αποταμιεύσεων των ασφαλισμένων εναπόκειται στην απόλυτη ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου του ΤΕΚΑ. Κατά συνέπεια, στην πρώτη μεταβατική περίοδο, κατά την οποία το ΤΕΚΑ διοικείται από προσωρινή διοικούσα επιτροπή, θα υιοθετηθεί πολύ συντηρητική επενδυτική στρατηγική και οι εισφορές των ασφαλισμένων θα επενδυθούν σε χρηματοοικονομικά προϊόντα ιδιαίτερα χαμηλού κινδύνου (υψηλότερες καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος). Κατά τη δεύτερη περίοδο – λίγους μήνες μετά τη συγκρότηση του πρώτου διοικητικού συμβουλίου του ταμείου – θα προσφέρεται στους ασφαλισμένους το βασικό προκαθορισμένο (default) χαρτοφυλάκιο με επενδύσεις σε ένα διευρυνόμενο και διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο αξιογράφων, το οποίο θα έχει δομή «κύκλου ζωής». Να σημειωθεί ότι σε αυτό το χαρτοφυλάκιο αναμένουμε να τοποθετηθεί η συντριπτική πλειονότητα των ασφαλισμένων, ακόμα και κατά την τρίτη φάση, και αυτή θα είναι, άλλωστε, η σύσταση του ταμείου προς τους ασφαλισμένους. Κατά την τρίτη περίοδο – κονδριά, μετά τα τέλη του 2024 – θα προσφερθούν στους ασφαλισμένους και άλλα κατάλληλα διαμορφωμένα συνταξιοδοτικά-επενδυτικά προϊόντα διαβαθμισμένου ρίσκου, επίσης με δομή «κύκλου ζωής» για εκείνους τους ασφαλισμένους που επιθυμούν να επιλέγουν και να ρυθμίζουν μόνοι τους το επίπεδο κινδύνου των συνταξιοδοτικών αποταμιεύσεών τους.

Η επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης είναι μαραθώνιος

– Πολλοί σας κατηγορούν ότι με το ΤΕΚΑ στρώνετε το χαλί για εισαγωγής κεφαλαιοποιτικών στοιχείων και στην κύρια ασφάλιση. Άλλοι, πάλι, επιμένουν ότι η μεταρρύθμιση της επικουρικής ασφάλισης ήταν δειλή και ότι απαιτούνται πιο γενναίες παρεμβάσεις στο ασφαλιστικό. Ποιοι έχουν δίκιο;

– Η εισαγωγή κεφαλαιοποιτικών στοιχείων στην επικουρική και, κατά συνέπεια, στην κοινωνική ασφαλίση έχει στόχο τη διασπορά του ασφαλιστικού κινδύνου στο σύνολο της κοινωνικής ασφάλισης, κάτι που αποτελεί βασική αρχή των ασφαλίσεων. Ο μελλοντικός συνταξιούχος θα λαμβάνει τρεις συντάξεις από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης: εθνική, ανταποδοτική και (κεφαλαιοποιτική) επικουρική. Οι συντάξεις αυτές υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους: δημοσιονομικό, δημογραφικό και αγορών, αντίστοιχους. Λόγω του ότι δεν υπάρχει υψηλή θετική συσχέτιση μεταξύ των εν λόγω κινδύνων, αυτή η διασπορά μειώνει το συνολικό επίπεδο κινδύνου της κοινωνικής ασφάλισης και ενισχύει τη βιωσιμότητά της. Προφανώς, όταν μεταβάλλονται οι γενικότερες οικονομικές και δημογραφικές συνθήκες, πρέπει να γί-

Χρειάζεται να επενδύσουμε στο πιο πολύτιμο κεφάλαιο της χώρας, στο ανθρώπινο δυναμικό, στους νέους μας.

νονται προσαρμογές στο ασφαλιστικό σύστημα. Ωστόσο, στις δεδομένες συνθήκες θεωρούμε ότι κάτι τέτοιο δεν είναι επιτακτικό ή και αναγκαίο.

– Εκτός από μέλος της κυβέρνησης είστε και ακαδημαϊκός οικονομολόγος. Το 2022 προβλέπεται να είναι χρονιά ισχυρής ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία που, όμως, έχει στην πλάτη της το βάρος του υψηλότερου χρέους στην Ε.Ε. Ποιες πολιτικές μπορούν να εξασφαλίσουν σταθερούς ρυθμούς ανάπτυξης;

– Πράγματι, σε συνέχεια του εντυπωσιακού ρυθμού μεγέθυνσης του 2021, το 2022 προβλέπεται να είναι ένα ακόμα έτος ισχυρής ανάπτυξης. Ταυτόχρονα, μετά το τέλος των μέτρων στήριξης της οικονομίας, η ανεργία όχι μόνο δεν αυ-

Στις δεδομένες συνθήκες θεωρούμε ότι δεν είναι επιτακτικό ή και αναγκαίο να γίνουν προσαρμογές στο ασφαλιστικό σύστημα, σημειώνει ο Π. Τσακλόγλου.

ξήθηκε, αλλά μειώνεται με ταχείς ρυθμούς. Όμως, as πm γελιόμαστε, πολλοί οικονομικοί δείκτες επιδεινώθηκαν λόγω της πανδημίας. Το ΑΕΠ βρίσκεται στα επίπεδα του 2019, ενώ το δημόσιο χρέος βρίσκεται σε αρκετά υψηλότερο επίπεδο. Επομένως, αν θέλουμε να εξασφαλίσουμε βιώσιμη ανάπτυξη, δεν πρέπει να εφηνσχάζουμε. Έχουμε μπροστά μας έναν μαραθώνιο. Χρειάζεται στρατηγική και διάρκεια, ένα μείγμα αναπτυξιακών πολιτικών και συνετής δημοσιονομικής διαχείρισης που θα διαμορφώνει μια βιώσιμη σχέση ανάμεσα σε χρέος, πρωτογενή πλεονάσματα και ανάπτυξη. Η ανάπτυξη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις επενδύσεις, την εμπιστοσύνη, τη σταθερότητα και την αξιοπιστία της χώρας. Χρειάζομαστε φιλοεπενδυτικές πολιτικές, διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ψηφιοποίηση και απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου. Αναμφίβολα, σε σχέση με όλα αυτά, τα τελευταία χρόνια βαδίζουμε στον σωστό δρόμο. Μα πάνω απ' όλα, αν θέλουμε να εξασφαλίσουμε βιώσιμη ανάπτυξη, χρειάζεται να επενδύσουμε στο πιο πολύτιμο κεφάλαιο της χώρας, στο ανθρώπινο δυναμικό, στους νέους μας.

– Η αξιοποίηση των αναμενόμενων

πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης είναι ικανή συνθήκη για να μετασχηματιστεί το παραγωγικό μοντέλο της χώρας;

– Κατά την άποψή μου, για τον μετασχηματισμό του παραγωγικού μοντέλου δεν απαιτούνται ούτε μόνο ούτε κυρίως επιπρόσθετοι πόροι. Απαιτούνται μεταρρυθμίσεις, όραμα, σχεδιασμός και σκληρή δουλειά.

Πόσα κεφάλαια νομιζετε χρειάστηκαν για το «ψηφιακό θαύμα» του Πιερρακάκη; Υπερπολλαπλάσια είχαν σπαταληθεί τις προηγούμενες δεκαετίες σε πληθώρα έργων πληροφορικής αμφίβολης ποιότητας. Νομίζω ότι είναι ευτυχής συγκυρία για τη χώρα το γεγονός ότι έχει μια σαφώς μεταρρυθμιστική κυβέρνηση και, ταυτόχρονα, έχει στη διάθεσή της τον όγκο των κεφαλαίων του Ταμείου Ανάκαμψης, αλλά και του νέου ΕΣΠΑ. Μπορούν να γίνουν άλματα που θα μεταμορφώσουν τη χώρα προς το καλύτερο, προς όφελος όλων μας και κυρίως των νέων. Αυτό που χρειάζεται είναι να συνεχίσουμε αταλάντευτα στην ίδια γραμμή: μεταρρυθμίσεις, περιβάλλον φιλικό προς το επένδυειν, ψηφιοποίηση, πράσινη ανάπτυξη, καθώς και κοινωνικό κράτος δικαιο, αλλά και γενναϊόδωρο εκεί που χρειάζεται.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΗΣ

Κάτω από το χαλάκι...

Η κ. Λαγκάρντ είπε ότι δεν θα επιτρέψει παιχνίδια με τα ελληνικά ομόλογα και ανακοίνωσε μέτρα που μας διασφαλίζουν χαμηλό κόστος δανεισμού και μετά τον Μάρτιο 2022, όταν θα λήξει το έκτακτο πρόγραμμα (PEPP) που κατ' εξαίρεση είχε συμπεριλάβει την Ελλάδα. Έτσι (α) η ΕΚΤ θα επανεπενδύει σε ελληνικά ομόλογα τα λεφτά από όσα λήγουν, (β) μπορεί να αγοράζει ελληνικά ομόλογα και με κάποια από τα λεφτά ομολόγων άλλων κρατών που θα λήγουν και (γ) αν χρειαστεί δεν θα διατάσει να επανεκκινήσει το PEPP. Ουσιαστικά, η ΕΚΤ μας στρώνει ένα χαλί έως ότου ανακατανομήσει εκείνη την πιστοληπτική αξιολόγηση που θα μας επιτρέψει να συμμετάσχουμε στο

τακτικό πρόγραμμα της – περί τα τέλη 2022.

Το ερώτημα είναι αν θα αξιοποιήσουμε το χαλί για να ανοίξουμε βήμα ή θα επιδιώκουμε να αναπαυθούμε, χαλαρά, πάνω σε αυτό. Το πολιτικό σύστημα ρέπει στο δεύτερο ενδεχόμενο.

Μια ένδειξη είναι η εξόφθαλμη προδιάθεσή του να εξωραϊζει δύσκολες καταστάσεις και να κρύβει ακανθώδη προβλήματα κάτω από το χαλάκι. Συμβαίνει στο πεδίο της οικονομίας κάτι ανάλογο με αυτό που συμβαίνει στο θέμα της πανδημίας: Άλλοτε υποτίθεται ότι μπαίνουμε στο τελευταίο μίλι, άλλοτε ότι έχουμε άριστο σύστημα μονάδων εντατικής θεραπείας, υπό τη μό-

Για να λύσεις ένα πρόβλημα, προϋπόθεση είναι να το αναγνωρίσεις. Βολευόμαστε στο αντίθετο.

νημη επώδη ότι (ποτέ, μα ποτέ!) δεν υπάρχει ανάγκη πρόσθετων μέτρων προστασίας – παρότι μας βαραίνει μακάβριο ευρωπαϊκό ρεκόρ θανάτων. Και αίφνης «σκάει» μια μελέτη των Σ. Τσιόδρα - Θ. Λύτρα και με θόρυβο ανατρέπεται το σκηνικό: όλοι, μαζί και οι «ανώτατοι» κυβερνητικοί παράγοντες, μαθαίνουν ότι δεν έχουμε τις καλύτερες

ΜΕΘ στο καλύτερο ΕΣΥ της καλύτερα προετοιμασμένης χώρας της Ευρώπης...

Οι εξωραϊσμοί βρίθουν στο πεδίο της οικονομίας. Λέγεται ότι έχει λυθεί το πρόβλημα των κόκκινων δανείων, ενώ στ' αλήθεια αυτό που βασικά έχει γίνει είναι να τα ξεφορτωθούν οι τράπεζες από τους ι-σολογισμούς τους και να φορτωθούν σε funds, για να συνεχίσουν να λιμνάζουν εκεί. Λέγεται ότι υπάρχει εκπληκτική ανάπτυξη, ενώ αυτό που πραγματικά γίνεται είναι μια ταχεία αναπλήρωση των απωλειών του ΑΕΠ με παράλληλη αναπλήρωση όλων των διαρθρωτικών αδυναμιών του – εξ ου και η εκτίναξη της «μαύρης» τρύπας στο ισοζύγιο και η διατήρηση της ανεργίας σε

δραματικό ύψος. Λέγεται ότι θα «τρέξουν» γρήγορα τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης, αποσιωπάται ότι έχουν μεταφερθεί σε αυτό όλα τα ώριμα έργα του ΕΣΠΑ – γι' αυτό πυκνώνουν οι ανησυχίες αν/πώς θα απορροφηθούν οι πόροι του ΕΣΠΑ τα αμέσως επόμενα χρόνια.

Για να λύσεις ένα πρόβλημα, προϋπόθεση είναι να το δεις, να το κατανοήσεις. Βολευόμαστε στο αντίθετο. Αντί να βλέπουμε το βουνό του χρέους, ευχαριστιόμαστε επειδή δανειζόμαστε κι άλλα, με χαμηλό επιτόκιο – χάρη στην ΕΚΤ. Αντί να μας αγχώσει μια οικονομική μεγέθυνση που σπνρίζεται ημι-αποικλειστικά στην κατανάλωση (την οποία θα μειώσει το επερχόμενο του-

νάμι ανατιμήσεων, που επίσης προσποιούμαστε ότι δεν βλέπουμε...), νιώθουμε εθνικά υπερήφανοι γι' αυτήν. Αντί να μας ανησυχεί η κλιματική κρίση, είμαστε «ok» επειδή οι επενδύσεις που χρηματοδοτεί το Τ.Α. «δεν θα βλάψουν σοβαρά το περιβάλλον» (αυτή είναι η ρήτρα...) και αντι-μετωπίζουμε τα ακραία καιρικά/ηλεκτρικά φαινόμενα όπως και τις φωτιές: εκκενώνοντας περιοχές. Οι κάτοικοι προληπτικά μετακινούνται, η ανεπάρκεια των υποδομών και τα κακώς κείμενα παραμένουν και τους περιμένουν. Κάτι σαν τον τοίκο, μπροστά μας.

kallitsiskostas@yahoo.com

Ηλεκτροσόκ
διαρκείας
σε νοικοκυριά,
επιχειρήσεις

Πάνω από 400 ευρώ η μεγαβατώρα
η χονδρεμπορική τιμή ρεύματος

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

πέραν κάθε πρόβλεψης κινούνται οι τιμές φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού στην Ευρώπη, καθώς η ενεργειακή κρίση αποκτά όλο και πιο έντονο γεωπολιτικό χρώμα με την κλιμάκωση της διένεξης Ευρώπης - Ρωσίας για το ζήτημα της Ουκρανίας και τον αγωγό Nord Stream. Ο γεωπολιτικός παράγοντας σε συνδυασμό με την ένταση του χειμώνα που εξαπλώνεται σε ολόκληρη την Ευρώπη – τα οποία έχει προκαλέσει πέραν της αύξησης της ζήτησης και σημαντική μείωση της παραγωγής των ΑΠΕ – και τα χαμηλά αποθέματα φυσικού αερίου έχουν εκτοξεύσει σε ασύλληπτα επίπεδα τις τιμές φυσικού αερίου και ρεύματος στις χονδρεμπορικές αγορές ρεύματος στην Ευρώπη. Η Γηραιά Ήπειρος καλείται να αντιμετωπίσει το πιο δύσκολο τρίμηνο από το ξέσπασμα της κρίσης, χωρίς ενιαία πολιτική άμυνας και με διαμετρικά αντίθετες απόψεις στο εσωτερικό της ως προς τη διαχείριση της.

Και ενώ οι συνθήκες, όπως τόνισε χθες στο Συμβούλιο υπουργών Ενέργειας ο υπουργός Κώστας Σκρέκας, καθιστούν επιβεβλημένη την ανάληψη πρωτοβουλιών σε κεντρικό επίπεδο, καθώς το κόστος που θα κληθούν να πληρώσουν οι Ευρωπαίοι πολίτες εξαιτίας των ανατιμήσεων σε φυσικό αέριο και ρεύμα για το 2022 ανέρχεται σε επιπλέον 350 δισ. ευρώ, καμία τέτοια προοπτική δεν διαφαίνεται.

Η πλευρά των καταναλωτών βρίσκεται σε απόγνωση και είναι ενδεικτική η αντίδραση του συνδέσμου Cleee της Γαλλίας

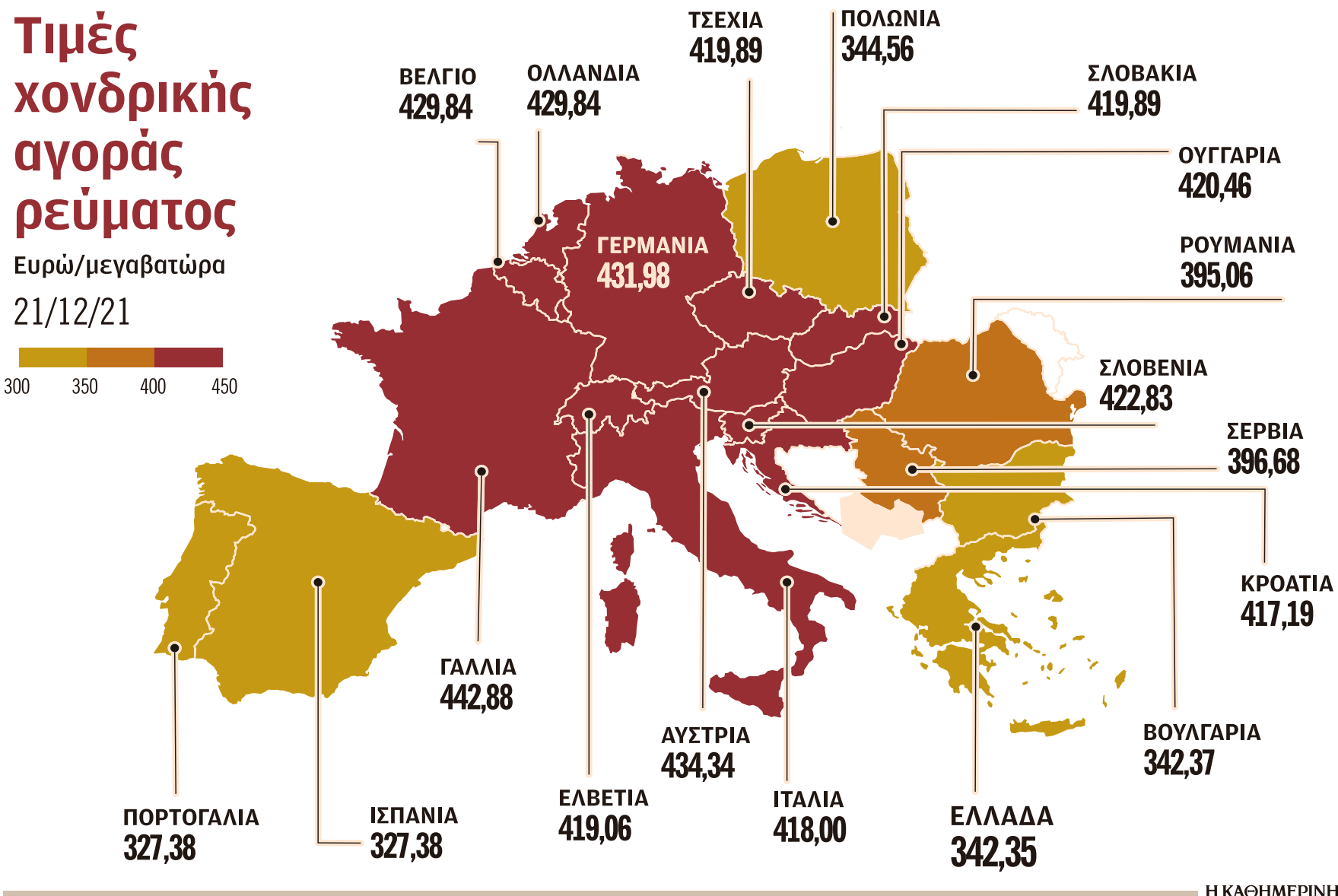
που εκπροσωπεί βιομηχανικούς καταναλωτές και τριτογενή τομέα, ο οποίος ζήτησε από την κυβέρνηση να θέσει ανώτατο όριο τιμής ηλεκτρικού ρεύματος, επιστημονώντας ότι η άνοδος των προθεσμιολόγων συμβολαίων στα 600 ευρώ η μεγαβάτώρα τον Ιανουάριο σημαίνει το κλείσιμο γραμμών παραγωγής και τη μεταφορά τους στην Πολωνία, όπου η τιμή για το 2022 είναι η μισή από αυτήν της Γαλλίας.

Σε μείωση της παραγωγής προσανατολίζονται και ελληνικές επιχειρήσεις μέσων τάξης, οι οποίες καλούνται να πληρώσουν τέσσερις φορές πάνω το ρεμύ, με την πλειονότητα να αντεπεξέρχεται επί του παρόντος μέσω διακανονισμών. Εκπρόσωποι των εταιρειών προμήθειες μεταφέρουν στην «Κ» ότι αυξάνεται καθημερινά ο αριθμός των πελατών τους που ζητούν διακανονισμούς γιατί δυσκολεύονται να αποπληρώσουν τους λογαριασμούς ρεμάτων, στους οποίους και ανταποκρίνεται η αγορά. Η εξέλιξη αυτή ασκεί ακόμη μεγαλύτερες πιέσεις επί της ρευστότητας των προμηθευτών, οι οποίοι όσο κλιμακώνεται η κρίση διευρύνουν τις γραμμές χρηματοδότησης για να αντεπεξέλθουν οικονομικά.

Και ενώ οι γενναίες επιδοτήσεις της κυβέρνησής για το τέταρτο τρίμηνο του έτους βοήθησαν να περάσει αναίμακτα η κρίση για καταναλωτές και εταιρείες προμήθειες, οι τιμές που διαμορφώνονται για το πρώτο τρίμηνο του έτους στα προθεσμιακά συμβόλαια φυσικού αερίου και ρεύματος προκαλούν τρόμο, με παράγοντες της αγοράς να εκτιμούν ότι δεν μπορεί

Τιμές χονδρικής αγοράς ρεύματος

Ευρώ/μεγαβάτωρα
21/12/21

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

να αποκλειστεί το ενδεχόμενο του ατυχήματος για τους αδύναμους κρίκους της αλυσίδας.

Η μεγάλη απουσία της αγοράς είναι ένα πρόβλημα παλιών πληροφοριών που μπορεί να προκύψει από την αδυναμία των καταναλωτών να αποπληρώσουν τους λογαριασμούς τους, καθώς η κρίση κλίμακωνεται και οι τιμές για τους καταναλωτές δεν πρόκειται να πέσουν πριν από τον Μάρτιο, ακόμη και αν υπάρξει αποκλιμάκωση της τιμής του φυσικού αερίου κι αυτό γιατί στην Ελλάδα η τιμολόγηση γίνεται με τιμές του προηγούμενου μήνα. «Δεν μπορώ να φανταστώ πώς θα πληρώσει ο καταναλωτής τον λογαριασμό του χωρίς επιδότηση το πρώτο τρίμηνο του έτους» και δεν θέλω να φανταστώ τι θα γίνει εάν δεν τον πληρώσει», τονίζει στην «Κ» στέ-

ληξος εταιρείας προμήθειας, επισημαίνοντας την ανάγκη συνέχισης της πολιτικής των επιδοτήσεων. Οι τιμές των προθεσμιακών συμβολαίων φυσικού αερίου για τον Ιανουάριο και μέχρι το καλοκαίρι μοιάζουν με πραγματικό εφιάλτη. Η μείωση των ροών ρωσικού αερίου μέσω του αγωγού Παμάλ έστειλε τα συμβόλαια του Ιανουαρίου στα 146,5 ευρώ η μεγαβατώρα, κοντά στα ιστορικά υψηλά των 155 ευρώ τον Οκτώβριο. Πάνω από 140 ευρώ η μεγαβατώρα διαμορφώνονται οι τιμές και τον Φεβρουάριο και πάνω από 90 ευρώ η μέση τιμή το πρώτο τρίμηνο.

Στα 89,96 ευρώ κλείστηκαν προθεσμιακά συμβόλαια ακόμη και τον Ιούλιο του 2022. Οι υψηλές τιμές, σε συνδυασμό με τις χαμηλές θερμοκρασίες και τη στενότητα ισχύος μετά και το κλείσιμο δύο πυρηνικών

μονάδων στη Γαλλία, οδήγησαν τις κονδρεμπερικές τιμές ρεθύματος σε πάνω από τα 400 ευρώ η μεγαβατώρα στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, ενώ ακόμη και στην αγορά της Πολωνίας, που ακολουθεί χαμηλή διακύμανση λόγω της εξαιρέσεως από την επιβάρυνση CO₂, η τιμή διαμορφώθηκε σήμερα στα 344,35 ευρώ η μεγαβατώρα από τα 192,8 ευρώ μία ημέρα πριν, σημειώνοντας ημερήσια αύξηση 110,4% λόγω ψύχους που οδήγησε σε αυξημένες εισαγωγές από τις γειτονικές, α-κρίβες αγορές.

Στη Γαλλία η τιμή έφτασε στα 442,88 ευρώ η μεγαβατώρα, στη Γερμανία στα 431 ευρώ, στο Βέλγιο στα 432,99, στην Αυστρία στα 434,34 ευρώ και στην Ιταλία στα 418 ευρώ. Στην Ελλάδα η τιμή διαμορφώνεται σήμερα στα 342 ευρώ η με-

γαβατώρα, αυξημένη κατά 8% σε σχέση με χθες, προεξοφλώντας μέση τιμή για τον Δεκέμβριο ακόμη και στα 270 ευρώ, από τα υψηλά των 228 ευρώ του Νοεμβρίου.

Σε αυτό το κλίμα και σε μια προσπάθεια προστασίας των καταναλωτών από πιθανές, αθέμιτες πρακτικές, η Επιτροπή Ανταγωνισμού ξεκίνησε την περασμένη Πέμπτη αυτεπάγγελτα έρευνα στην αγορά λιανικής για τους πελάτες χαμηλές τάσες. Η έρευνα επεκτείνεται σε 18 εταιρείες του κλάδου για τον εντοπισμό εννομιμωμένων πρακτικών και καταχρηστικής συμπεριφοράς επιχειρήσεων με δεσποζούσα θέση. Οι εταιρείες έχουν κληθεί να αποστείλουν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού πλήθος στοιχείων που αφορούν τιμολόγια, μερίδια αγοράς, ρήτρες κ.λπ. σε διάστημα ενός δεκαήμερου.

 HELLENIC BANK παρουσιάζει

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ

Τάφρο Ντ' Αβίλα

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

26/11/2021 – 09/01/2022

ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

ΤΟ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΟ
ΔΙΚΤΥΟ
ΚΙΝΗΤΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Μικρή άνοδος, χαμηλός τζίρος και επιλεκτικές αγορές στο Χ.Α.

Ο Γενικός Δείκτης ενισχύθηκε κατά 0,49% και έκλεισε στις 881,19 μονάδες

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΙΑ

Με περιορισμένα κέρδη έκλεισε το Χρηματιστήριο Αθηνών, παρά τη σημαντική ενδοσυνεδριακή αντίδραση (+0,90% στα υψηλά ημέρας), η οποία ωστόσο δεν κατάφερε να διατηρηθεί, κόντρα στο ιδιαίτερα θετικό κλίμα που κυριάρχησε στις ευρωπαϊκές αγορές. Ο τζίρος παραμένει χαμηλός, γεγονός που για μία φορά ακόμη δεν βοήθησε την εικόνα της αγοράς, με τους επενδυτές να επιμένουν στο stock picking ή στις επιλεκτικές και πολύ «μετρημένες» τοποθετήσεις, κυρίως σε τίτλους της υψηλής κεφαλαιοποίησης.

Ο Γενικός Δείκτης δεν δεικνεί να μπορεί να ξεκολλήσει από τη συσώρευση που επιμένει εδώ και μεγάλο διάστημα, από τον Απρίλιο περίπου, παραμένοντας κάτω από τις 900 μονάδες, παρά το γεγονός ότι το Χ.Α. αρχικά είχε προβλεφθεί ότι θα αποτελέσει ένα ισχυρό επενδυτικό αφήγημα για το 2021. Η αισιοδοξία φαίνεται να μετατίθεται για το 2022, το οποίο ωστόσο δεν θα είναι καθόλου εύκολο για τις αγορές, με τα θέματα του υψηλού πληθωρισμού και της κατάστασης της πανδημίας να παραμένουν ανοικτά.

Ο όγκος συναλλαγών ήταν χαμηλός σε μία ακόμη συνεδρίαση, φθάνοντας τα 42,34 εκατ. ευρώ.

Ετσι, σε ό,τι αφορά τα στατιστικά της συνεδρίασης, ο Γενικός Δείκτης σημείωσε άνοδο της τάξης του 0,49% και έκλεισε στις 881,19 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 42,34 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τη Merit Securities, η μακροπρόθεσμη τάση πάντως είναι ανοδική, με τον εκθετικό κινούμενο μέσο όρο 30 ημερών στις 870 μονάδες, το σημείο στήριξης στις 870 μονάδες και το σημείο αντίστασης στις 900 μονάδες.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,69% στις 2.115,44 μονάδες,

Το σενάριο της υπέρβασης των 900 μονάδων του Γ. Α. ετεροχρονίζεται για το επόμενο έτος, επισημαίνουν οι αναλυτές.

ενώ άνοδο 0,75% σημείωσε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης, στις 1.496,62 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips ανοδικά ξεχώρισε η Coca-Cola με κέρδη 2,15% και ακολουθήσαν οι Βιοχάλκο και ΟΤΕ με άνοδο άνω του 1%, ενώ στον αντιποδα, πτώση άνω του 3% σημείωσε η Lamda Development και άνω του 2% οι Ελλάκτωρ και ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή. Ο τραπεζικός δείκτης υπεραπέδωσε και σημείωσε κέρδη 1,83% στις 567,13 μονάδες, χάρη στο +2,32% και το +2,22% των Eurobank και Εθνικής Τράπεζας, με την Alpha Bank να ακολουθεί με κέρδη

1,94%, ενώ απώλειες 0,23% κατέγραψε η Πειραιώς.

Το σενάριο της υπέρβασης των 900 μονάδων του Γενικού Δείκτη ετεροχρονίζεται για το επόμενο έτος, επισημαίνει ο Δημήτρης Τζάνας, επικεφαλής επενδύσεων της «Κύκλος Χρηματιστηριακή».

Την ίδια ώρα, όπως προσθέτει, οι τράπεζες προχωρούν τη διαδικασία των τιλοποιήσεων για τα κόκανα δανεία τους, με την Eurobank να διαμορφώνει πρώτη τη σχέση των ΝΡΕς στο σύνολο των δανείων κάτω από το 10% (ήδη στο 7,3%).

Παράλληλα, όπως σημειώνει ο κ. Τζάνας, η Cenergy προχωρεί με τη δανική rsted στην είσοδό της στην αμερικανική αγορά, προσβλέποντας σε μερίδιο αγοράς ενόψει του ενεργειακού μετασχηματισμού των ΗΠΑ, εξέλιξη που ελάχιστα ελήφθη υπ' όψιν από την επενδυτική κοινότητα, καθώς η συναλλακτική καχεξία συνιστά το κυρίαρχο χαρακτηριστικό του Χ.Α. λίγο πριν από τα Χριστούγεννα, με τον Γενικό Δείκτη να συσφραίνει περί τις 880 μονάδες, με τις 884 μονάδες να αποτελούν το πλησιέστερο όριο αντίστασης.

Ανέκαμψαν τα διεθνή χρηματιστήρια

Ημέρα ανάκαμψης αποδείχθηκε η χθεσινή για τους δείκτες των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων, τα οποία ανέκτισαν το χαμένο έδαφος με τις μαζικές απώλειες της Δευτέρας. Κινητήριος μοχλός της ανοδικής πορείας απέβησαν οι μετοχές των εταιρειών που έχουν δραστηριότητες στους κλάδους των πρώτων υλών και των ταξιδιών και του τουρισμού, οι οποίες αντιστάθμισαν τις ανησυχίες σχετικά με τις επιπτώσεις στην οικονομία από την εξάπλωση της μετάλλαξης «Ομικρον» του κορωνοϊού. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης STOXX 600 ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση με κέρδη της τάξεως του 1,42%, ενώ τη μεγαλύτερη άνοδο είχαν οι κλάδοι των εξορυξων, του πετρελαίου και των ταξιδιών. Θετικά λειτουργήσε η ενίσχυση των τιμών του χαλκού και του αργού στην αγορά εμπορευμάτων. Το αργό Νέας Υόρκης, ειδικότερα, εμφάνισε άνοδο της τάξεως του 3,6% στα 71,08 δολάρια το βαρέλι. Το ευρώ έναντι του δολαρίου δεν είχε αξιοσημείωτη μεταβολή και διαμορφώθηκε στο 1,1270 δολάριο.

«Ο Άγιος Βασίλης είχε γίνει αόρατος στις προχθεσινές συναλλαγές των μαζικών πωλήσεων, οπότε χθες οι άνθρωποι έσπευσαν να κάνουν αγορές με τις τιμές των μετοχών χαμηλά πλέον», επισημαίνει ο αναλυτής αγορών της AJ Bell Ντάνι Χιούζον. «Ωστόσο, οι επενδυτές τελούν σε τέτοια αναταραχή και νευρικότητα όσον αφορά το τι μέλλει γενέσθαι, οπότε και η παραμικρή είδηση τους παρακινεί». Αξίζει να σημειωθεί ότι ο STOXX 600 σημείωσε τη χθεσινή άνοδο ύστερα από κάμψη σε δύο διαδοχικές συνεδριάσεις, ενώ και στην απέναντι πλευρά του Ατλαντικού κυριαρχούσε ίδιο κλίμα ευφορίας, με τον τόνο να δίνει ο κλάδος της ενέργειας. Η διάθεση πένων επενδύτων για απόκτηση περισσότερων στοιχείων με στοιχείο ρίσκου αναζωογονήθηκε και αργά

Πριν από το κλείσιμο οι Dow Jones και S&P 500 σημείωναν άνοδο 1,63% και 1,66%, αντιστοίχως.

Κέρδη 1,42% για τον πανευρωπαϊκό δείκτη υψηλής κεφαλαιοποίησης STOXX 600.

χθες πριν από το κλείσιμο οι Dow Jones S&P 500 σημείωναν άνοδο 1,63% και 1,66% αντιστοίχως.

Οι νέοι περιορισμοί εξαιτίας της μεταδοτικής μετάλλαξης «Ομικρον» εξακολουθούν να επηρεάζουν δυσμενώς τους επενδυτές στη Γηραιά Ηπειρο, ενώ η αστάθεια μπορεί να επιδεινωθεί λόγω έλλειψης ρευστότητας ενόψει Χριστουγέννων. Νέα στοιχεία για τη Γερμανία δείχνουν ότι η διάθεση των καταναλωτών στη χώρα αναμένεται να επιδεινωθεί περαιτέρω στις αρχές του 2022, ενώ το πρώτο 15νθήμερο τρέχοντος στη Βρετανία η αύξηση λιανικών πωλήσεων καταβυθίστηκε. Τέλος, στο Λονδίνο ο FTSE 100 έκλεισε με κέρδη 1,38%, με 1,36% στη Φρανκφούρτη ο DAX, με 1,38% ο CAC 40 στο Παρίσι, στο Μιλάνο με 1,82% ο FTSE MIB και με 1,76% ο IBEX στη Μαδρίτη.

REUTERS, BLOOMBERG

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Τιμή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη				WALT DISNEY CO				RELX				Tokyo/Τόκιο				Paris/Παρίσι			
(Σε δολάρια)				(Σε δολάρια)				(Σε δολάρια)				(Σε ευρώ)				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.		Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.		Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.		Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.		Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.	
3M COMPANY	172.621	-0.0109		ALCOA CORP	56.89	7.1173		ALLEGHANY CORP	636.41	0.2299		ALSTOM	29.82	3.76		AXA	25.41	2.13	
ALTRIA GROUP	47.765	-0.7171		AMAZON COM	3410.376	2.0588		AMER EXPRESS C	160.23	2.784		CANON INC	2836.5	1.85		CASIO COMPUTER	1479	1.37	
AMER INTL GROU	55.09	4.1202		AMGEN	220.16	0.0773		APPLE INC	172.75	1.7673		CITIZEN WATCH	489	0.82		CREDIT SAISON	1149	1.49	
BANK OF AMERICA	44.15	2.2938		BAXTER INTL IN	83.98	1.7816		BOEING CO	199.2201	5.6983		DASSAULT SYSTE	51.44	-0.62		CASINO GUICHAR	22.95	1.24	
BRISTOL MYERS	61.34	-0.6157		CAMPBELL SOUP	42.28	-2.1749		CATERPILLAR IN	197.683	1.1373		EDF	10.22	3.66		LOREAL	414.90	0.95	
CIGNA CORP	220	1.3825		CHEVRON	115.62	1.7334		CISCO SYSTEMS	61.005	1.0686		GENIE	13.17	0.17		LVM.H.	701.50	0.93	
CITIGROUP	59.27	1.6987		CERVECIERAS	15.61	1.3636		COCOA-COLA CO	57.75	0.365		ICHI	2208	1.7		LACARDERE	24.42	0.74	
COCA-COLA CO	57.75	0.365		COLGATE PALMOL	81.95	-0.6907		DANAOS CORP	70.67	1.3626		KEIO	5180	1.97		MICHELIN	139.70	2.72	
DANAOS CORP	70.67	1.3626		DIANA SHIPPING	3.9	2.9024		DOW INC	54.215	1.3175		KAWASAKI HWY I	2018	1.36		PERNOD RICARD	209.70	0	
DUPONT DE NMOU	76.51	1.2875		ENTERGY CP	108.96	-0.4477		EXXON MOBIL	60.46	2.1974		KAJIMA CORP	1331	1.37		KERING	683.40	0.22	
FORD MOTOR CO	19.5536	0.688		FEDEX CORP	251.5	2.4231		FORD MOTOR CO	19.5536	0.688		KEIO	5180	1.97		PUBLICIS GROUP	57.06	1.53	
GENERAL DYNAMI	202.56	1.9529		GENERAL ELEC C	93	3.3563		GOLDM SACHS GR	380.63	2.4273		NIKON CORP	1202	2.39		RENAULT	29.12	3.35	
HALLIBURTON CO	22.665	3.9679		HARTFORD FINL	67.33	1.8608		HP INC	36.905	2.145		OSAKA GAS	1922	0.21		SAINT-GOBAIN	59.06	2.02	
HOME DEPOT INC	390.07	0.1721		INTEL CORP	50.66	2.1371		JOHNSON JOHNSO	167.19	-0.3338		ROYAL DUTCH SH	19.038	3.13		SANOFI	87.68	0.9	
LAZARD	42.95	2.9236		MC DONALD'S COR	264.56	1.0813		MERCK & CO	75.585	-1.0797		SHARP CORP	1281	4.32		SCHNEIDER ELEC	166.34	1.02	
NIKE INC CL B	167.32	6.5868		NORFOLK SOUTHE	284.21	0.9806		PFIZER INC	59.09	-3.1629		SUMITOMO CHEM	539	4.26		SOCIETE GENERA	29.12	2.66	
PROCTER & GAMB	157.74	-0.076		ROCKWELL AUTOM	338.66	0.615		SCHLUMBERGER L	29.465	3.4949		SUZUKI	862	2.25		SODEXO	75.78	2.32	
SOUTHERN	66.4	-1.0727		STEALTH GAS	2.17	-2.6906		TSAKOS ENERGY	7.555	-0.4611		TOSHIBA CORP	4587	0.92		THALES	73.06	2.01	
UNITEDHEALTH G	485.96	0.461		US BANCORP	55.755	1.6129		VERIZON COMMS	52.81	-0.5274		YAMAHA CORP	5730	1.42		VEOLIA ENVIRON	31.56	0.8	

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΩΝΣ ΕΥΡΩ	ΤΙΜΕΣ SPOT
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1295
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	128,44
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1,9558
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,240
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4362
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,85280
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	368,00
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,6375
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	4,9500
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,3315
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0417
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΠΑΝΙΑΣ	146,80
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,1488
ΚΟΥΝΑ ΚΡΟΑΤΙΑΣ	7,5215
ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ	83,5985
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	14,7132
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,5840
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	6,4573
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4599
ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	7,1965
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	8,8111
ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	16135,51
ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	3,5770
ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	85,3648
ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1345,39
ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	23,4677
ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ	4,7540
ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,6726
ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	56,389
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5414
ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	38,019
PANT ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	17,9025

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1316
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8409
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4365
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,0303

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	361,33	435,67
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	361,33	435,67
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	361,33	431,77

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ					
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.		
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	881,19	876,93	4,26	0,49%	
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	2.115,44	2.101,04	14,40	0,69%	
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	6.247,78	6.177,73	70,05	1,13%	
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.061,07	3.030,42	30,65	1,01%	
ATHEX SELECT PLUS	3.368,76	3.363,35	5,41	0,16%	
ATHEX SELECT	4.518,25	4.496,25	22,00	0,49%	
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	998,64	990,55	8,09	0,82%	
FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	429,24	421,53	7,71	1,83%	
FTSE/ΧΑ MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	4.601,95	4.612,86	-10,91	-0,24%	
FTSE/Χ.Α. MID CAP	1.496,62	1.485,41	11,21	0,75%	
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.351,34	2.355,02	-3,68	-0,16%	
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	528,01	523,45	4,56	0,87%	
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.512,24	1.504,93	7,31	0,49%	
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	567,13	556,95	10,18	1,83%	
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.754,35	4.882,98	-128,63	-2,63%	
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	756,60	736,57	20,03	2,72%	
FTSE/Χ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ	1.875,65	1.891,54	-15,89	-0,84%	
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.727,69	3.720,75	6,94	0,19%	
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	48,82	48,95	-0,13	-0,27%	
FTSE/Χ.Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ - ΟΙΚΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7.128,34	7.240,10	-111,76	-1,54%	
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ - ΠΟΤΑ	11.045,02	10.813,23	231,79	2,14%	
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	7.550,45	7.497,54	52,91	0,71%	
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΎΦΙΛΑ	2.947,50	2.969,40	-21,90	-0,74%	
FTSE/Χ.Α. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ - ΑΕΡΙΟ	3.399,98	3.379,85	20,13	0,60%	
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ - ΑΝΑΨΥΧΗ	1.926,53	1.910,77	15,76	0,82%	
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2.100,78	2.101,63	-0,85	-0,04%	
FTSE/Χ.Α. ΘΙΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	4.528,26	4.459,91	68,35	1,53%	
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.024,69	5.055,42	-30,73	-0,61%	

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	12.350.357,95
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	5.828.209,31
ΥΨΗΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.047.394,57
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.792.875,32
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.574.903,50
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.569.185,40
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2.155.634,21
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.548.181,15
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	1.500.287,53
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.390.830,11
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	925.437,50
ΔΙΔΥΜΙΣΤΗΡΙΑ	670.643,79
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	409.282,41
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	399.848,64
ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	378.610,32
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	290.562,69
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	227.713,70
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	220.573,40
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	210.876,39
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	130.273,69
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	129.371,99
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	124.014,63
ΥΔΡΕΥΣΗ	117.213,29
ΧΑΛΥΒΑΣ	106.229,36
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	85.840,00
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	76.169,94
ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΤΗΓΑ	71.468,80

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΣΙΔΑΜ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕ (ΚΟ)	2,900	5,84%	LAMDA DEVELOPMENT (ΚΟ)	6,800	-3,48%
QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,400	4,44%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,307	-2,32%
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,030	3,14%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	12,980	-2,11%
ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	1,835	2,80%	ΡΕΒΘΙΛ (ΚΟ)	1,185	-2,07%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	3,750	2,74%	JUMBO (ΚΟ)	12,350	-1,91%
KPI - KPI (ΚΟ)	8,260	2,74%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	1,750	-1,69%
ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	0,662	2,48%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΟ)	2,950	-1,67%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,890	2,32%	ΑΛΟΥΜΥΛΑ (ΚΟ)	2,080	-1,42%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2,850	2,22%	ΑΤΤΙCΑ BANK (ΚΟ)	0,315	-1,41%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	29,490	2,15%	INTRAKAT (ΚΟ)	2,220	-1,33%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ		
ΟΤΕ (ΚΟ)	5.828.209,31	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	0,98%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	4.299.984,25	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΟ)	0,58%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	3.427.208,27	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,57%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.389.220,79	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,54%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	2.783.580,30	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	0,45%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	2.569.185,40	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	0,40%
ΔΕΗ (ΚΟ)	2.467.487,85	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,32%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	2.059.588,76	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ)	0,23%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.870.760,48	ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,18%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	1.827.999,56	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	0,17%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	74	221	2.588
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	2	2	7
FTSE/Χ.Α. Large Cap	72	219	2.581
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	698	5.789	307.690
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	8	23	5.064
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	70	1.961	99.545
ΑΤΤΙCΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	1	25	114
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	0	0	92
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	11	38	11.767
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	19	132	9.970
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	117	1.653	29.393
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	7	22	464
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	26	75	3.427
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	2	10	6.742
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	1	1	842
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	6	23	1.975
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	51	161	6.129
JUMBO (ΚΟ)	29	120	1.853
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	51	79	6.026
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	2	36	24.788
MOTOR ΟΙΛ (ΚΟ)	5	5	2.403
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	5	5	5.602
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	78	687	26.510
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	9	34	1.895
ΟΤΕ (ΚΟ)	42	174	1.513
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	582
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	22	78	35.263
ΔΕΗ (ΚΟ)	67	247	14.790
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	42	138	1.233
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	5	16	1.559
VIOTALCO SA/NV (ΚΑ)	22	46	8.149
Δικαιώματα σε Δείκτες	2	40	454
FTSE/Χ.Α. Large Cap	2	40	454
Δικαιώματα σε Μετοχές	2	300	214
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2	300	7
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	60
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	0
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	147
Συνολική Δραστηριότητα	776	6.350	310.946

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 21 Δεκεμβρίου 2021

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD						0,8100	0,8200		
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,0050	1,0200	1,0012	-0,5850	"145,766"	1,0050	1,0100	1,0100	-0,49
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	0,3740	0,3860	0,3836	0,9640	"118,031"	0,3840	0,3860	0,3840	2,67
ΛΗΠΕ	"LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)"						0,0000	0,0000		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC						0,0700	0,0770		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0,0900	0,0900	0,0900	0,0000	"6,000"	0,0830	0,0900	0,0900	0,00
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,6400	1,6500	1,6405	1,0410	"2,100"	1,6300	1,6500	1,6500	1,23

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,6400	1,6800		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0140	0,0165		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0220		
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0,0390	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,3500	0,0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Σ)						0,0000	0,1070		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0440		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0035		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0005	0,0000		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,2320	0,2500		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0020	0,0000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "						0,0000	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,1940	0,1990		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0155	0,0170		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0695	0,0795	0,0704	-0,6590	"11,000"	0,0705	0,0820	0,0795	3,25
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0485	0,0560		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5400	0,6390		
ΝΤΟΛ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)						1,7200	1,9000		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,1380	0,1390		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0570	0,0000		

Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0475		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0295		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,6300	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,5000	0,5100	0,5011	-0,5540	"13,600"	0,5000	0,5100	0,5000	-0,99
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1250	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2,6400	2,7000	2,6451	-5,4900	"5,300"	2,6600	2,7000	2,7000	0,00

Βασικά Καταναλωτικά Α

«Τι να πείτε στα παιδιά για το πορνό»

Αγγλίδα εκπαιδευτικός λέει στους γονείς να μην κρύβουν την αλήθεια κάτω από το χαλί

Η Αγγλίδα εκπαιδευτικός και σύμβουλος επί θεμάτων σχετικών με την παιδική ηλικία συμβουλεύει τους γονείς να μιλήσουν από νωρίς με τα παιδιά τους για θέματα όπως το πορνό και η σεξουαλική παρενόχληση, ώστε να περιορίσουν τους κινδύνους που μπορεί να αντιμετωπίσουν στο μέλλον.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας The Guardian, η Ρέιτσελ ντε Σούζα προτρέπει τους γονείς να «μιλούν νωρίς και να μιλούν συχνά» στα παιδιά τους με τρόπο κατάλληλο για την ηλικία τους, έτσι ώστε να είναι καλύτερα προετοιμασμένα για τους κινδύνους που υπάρχουν το Διαδίκτυο. Έτσι, δεν θα δυσκολεύονται να αναφέρουν στους γονείς τους τις δυσκολίες με τις οποίες θα έρθουν αντιμέτωπα στο μέλλον. Η πρόσβαση στη διαδικτυακή πορνογραφία σε μικρά παιδιά που περιηγούνται χωρίς επίβλεψη και εκτίθενται σε υλικό που προβάλλει την υποβάθμιση και τη βία κατά των γυναικών είναι πλέον ιδιαίτερα εύκολη. Κατά την Ντε Σούζα, οι γονείς δεν πρέπει να αφήσουν την πορνογραφία να γίνει ταμπού. «Θα έπρεπε να είναι κάτι για το οποίο οι γονείς μιλούν στα παιδιά τους», επισημαίνει, «ωστόσο είναι καλύτερο να απο-

Καλό είναι οι γονείς να μιλήσουν από νωρίς, ανοικτά και με χιούμορ, με τα παιδιά τους για θέματα όπως το πορνό και η σεξουαλική παρενόχληση, ώστε να περιορίσουν τους κινδύνους που μπορεί να αντιμετωπίσουν στο μέλλον.

φύγουν μια εκτενή συζήτηση που θα μπορούσε να τα κάνει να αισθανθούν άβολα. Μια χαλαρή συζήτηση, π.χ. όταν περπατούν ή οδηγούν, θα είναι πιο εποικοδομητική. Το γέλιο θα μπορούσε επίσης να

δράσει επικουρικά. Οι νέοι μας είπαν ότι το να γελούν μαζί με τους γονείς τους μπορεί να μειώσει την ένταση και να τους κάνει να νιώθουν πιο άνετα».

Σε περίπτωση που δουν το παιδί τους

να βλέπει πορνό, οι γονείς δεν θα πρέπει να το τιμωρήσουν. «Να είστε καθησυχαστικοί σχετικά με τα υπερδωμένα συναισθήματα που μπορεί να αισθανθεί το παιδί σας όταν παρακολουθήσει ερωτικό περιεχόμενο. Ενημερώστε το ότι είναι φυσιολογικό να αναρωτιέται για σεξουαλικά ζητήματα και ότι αυτό είναι μέρος της ενήλικιότητας».

Αν βρεθούν αντιμέτωπα τα παιδιά με το πορνό, είτε κατά λάθος είτε εσκεμμένα, οι γονείς πρέπει να προσπαθήσουν να εξηγήσουν γιατί η παρακολούθηση περιεχομένου για ενήλικους μπορεί να είναι επιβλαβής. Αν χρειαστεί, οι γονείς μπορούν να ζητήσουν περαιτέρω βοήθεια εάν το παιδί τους τη χρειάζεται, συμπεριλαμβανομένου του πώς και πού μπορούν να αναφέρουν περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης στο Διαδίκτυο. Σύμφωνα με την Ντε Σούζα, οι γονείς πρέπει επίσης να είναι προετοιμασμένοι να αμφισβητήσουν τις απόψεις των παιδιών τους που μπορεί να προκύψουν από την παρακολούθηση πορνογραφίας. «Εξηγήστε τους ότι το πορνό μπορεί να παρουσιάζει πράγματα όπως το μη συναινετικό σεξ ως φυσιολογικά, ενώ ασφαλώς δεν είναι».

THE GUARDIAN

Όταν το τζόγκινγκ ανοίγει την πόρτα στους τρομοκράτες

ΤΕΛ ΑΒΙΒ. Κινδύνους για την ασφάλεια κρατικών στελεχών του Ισραήλ, μεταξύ αυτών και του πρωθυπουργού Ναφτάλι Μπένετ, προκαλεί η υγιεινή συνήθεια του επικεφαλής της ομάδας ασφαλείας του. Η χρήση εφαρμογών καταγραφής αθλητικών δραστηριοτήτων από τον επικεφαλής της ομάδας ασφαλείας του πρωθυπουργού, κατά το ταξίδι του στο Αμπου Ντάμπι, αυτή την εβδομάδα, θα μπορούσε να δώσει ακριβείς πληροφορίες σε τρομοκράτες για τις μετακινήσεις του.

Την ώρα που ο πρωθυπουργός αναπαύεται στο δωμάτιο του στο Αμπου Ντάμπι, ο επικεφαλής της ασφαλείας του έτρεξε 12 χιλιόμετρα σε μία ώρα και 29 δευτερόλεπτα. Καθ' όλη τη διάρκεια του τζόγκινγκ, το ηλεκτρονικό ρολόι του επικεφαλής της ομάδας ασφαλείας μετέδιδε ακριβείς πληροφορίες για τη γεωγραφική θέση του, δημιουργώντας τις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, με αποδέκτες συναθλητές του πράκτορα της κρατικής ασφαλείας (Σιν Μπετ). Την Τετάρτη το πρωί, οι επισκέπτες της σελίδας μπορούσαν να δουν ότι ο υπεύθυνος ασφαλείας της διπλωματικής πρωθυπουργικής αποστολής είχε ολοκληρώσει την προπόνησή του στην παραλιακή οδό της πόλης-κράτους, παρότι η ισραηλινή αποστολή όφειλε να παραμείνει σε καραντίνα στο ξενοδοχείο της μέχρι την Πέμπτη, καθώς μέλος της αποστολής είχε βρεθεί θετικό στον κορωνοϊό.

Από την 1η Μαΐου 2016, ο υπεύθυνος ασφαλείας του πρωθυπουργού ολοκλήρωσε 531 προπονήσεις και 1.155 διαδρομές με ποδήλατο. Μετά τις ποδηλατικές εξορμήσεις του, ο πράκτορας συνήθιζε να δημοσιεύει φωτογραφίες με τους ποδηλάτες φίλους του. Η πλειονότητα των αθλητικών του δραστηριοτήτων πραγματοποιείται στο Ισραήλ, ενώ πολλές από τις εξορμήσεις του έχουν ως έδρα τους το αρχηγείο της Σιν Μπετ στη συνοικία Ραμάτ Αβίβ του Τελ Αβίβ. Στις 22 Μαρτίου, ο πράκτορας αγνόησε το αυστηρό lockdown και συνέχισε την καθημερινή του γυμναστική, ολοκληρώνοντας τζόγκινγκ 19 χιλιομέτρων. Την επόμενη ημέρα διήνυσε τρέχοντας, μαζί με δύο φίλους, απόσταση 60 χλμ. από το Τελ Αβίβ για να επισκεφθεί τους λόφους

Οι περισσότερες αθλητικές δραστηριότητες του επικεφαλής ασφαλείας του Ισραηλινού πρωθυπουργού καταγράφηκαν εντός συνόρων. Μάλιστα, πολλές από τις εξορμήσεις του είχαν ως έδρα το αρχηγείο της Σιν Μπετ, στη συνοικία Ραμάτ Αβίβ του Τελ Αβίβ.

της Ιερουσαλήμ. Πολλές από τις αθλητικές του δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν στο εξωτερικό, προσφέροντας μια σπάνια εικόνα των συνών μυστικών μετακινήσεων Ισραηλινών VIP σε ξένες χώρες. Τον Ιούλιο του 2018, ο πράκτορας ακολούθησε τον τότε πρωθυπουργό Νετανιάχου στη Μόσχα, όπως δείχνει το ρολόι του πράκτορα, ο οποίος έτρεξε 14 χιλιόμετρα στην όχθη του ποταμού Μοσκόβα.

Τον Ιούνιο του 2019, εν μέσω διπλωματικής διένεξης μεταξύ Ισραήλ και Πολωνίας για την ευθύνη –ή μη– των Πολωνών για το Ολοκαύτωμα των Εβραίων, οι επικεφαλής της Μοσάντ και του συμβουλίου ασφαλείας της Πολωνίας συναντήθηκαν κάτω από άκρα μυστικότητα στη Βαρσοβία. Στις 24 του μήνα, στην κορύφωση της κρίσης, ο πράκτορας της Σιν Μπετ εμφανίστηκε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπου έτρεξε 17 χλμ. στο κέντρο της πρωτεύουσας.

REUTERS

Οφθαλμικές σταγόνες, αντίδοτο στην πρεσβυωπία

Της **MELINDA WENNER MOYER**
THE NEW YORK TIMES

Πρωτοποριακό σκεύασμα σε σταγόνες θα αντικαταστήσει τα γυαλιά πρεσβυωπίας, βελτιώνοντας αυτοστιγμή την όραση. Η φαρμακευτική ουσία Vuity, που κυκλοφορεί από χθες σε φαρμακεία των ΗΠΑ, χορηγείται μία φορά την ημέρα και μπορεί να βοηθήσει τους χρήστες της να βλέπουν κοντινά αντικείμενα ή κείμενα, χωρίς να επηρεάζεται η μακρινή τους όραση.

«Όσοι δεν θέλουν να ψάχνουν διαρκώς τα γυαλιά πρεσβυωπίας τους θα διαπιστώσουν ότι οι σταγόνες αυτές θα αποτελέσουν χρήσιμη εναλλακτική λύση», λέει ο δρ Σκοτ Μακρέι της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Ροττόστερ της πολιτείας της Νέας Υόρκης. Ποσοστό 90% των Α-

μερικανών ενηλίκων άνω των 45 ετών αναφέρει προβλήματα πρεσβυωπίας. Για να εστιάσει σε αντικείμενα σε μικρή απόσταση, ο φακός του οφθαλμού πρέπει να αλλάξει σχήμα, κάτι που καθίσταται ολοένα και πιο δύσκολο καθώς ο φακός χάνει την ελαστικότητά του. «Η ικανότητά μας να ζουμάρουμε χάνεται με την ηλικία», λέει ο δρ Μακρέι.

Το Vuity ενισχύει την όραση προκαλώντας συστολή της κόρης του ματιού. «Η μικρή κόρη δημιουργεί φαινόμενο τρύπας βελόνας, που περιορίζει το περιφερικό φως και επιτρέπει την καλύτερη παρατήρηση του αντικειμένου», λέει ο δρ Στίβεν Όρλιν του Πανεπιστημίου της Πενσυλβάνια. Η δραστική ουσία του φαρμάκου, η πιλοκαρπίνη, χρησιμοποιείται ήδη για την αντιμετώπιση του γλαυκώματος. Η έ-

ρευνα της ιατρικής ομάδας έδειξε ότι μία σταγόνα Vuity βελτιώνει την μακρινή όραση για έξι ώρες και την κοντινή για δέκα.

Ο δρ Μακρέι επισημαίνει ότι το νέο φάρμακο αποδεικνύεται πιο αποτελεσματικό σε ασθενείς με ήπια πρεσβυωπία, δηλαδή ανθρώπους μεταξύ 45 και 55 ετών. Πιο ηλικιωμένοι ασθενείς με πιο σοβαρή πρεσβυωπία διαπιστώθηκε ότι δεν αντιδρούν τόσο καλά στην ουσία, η οποία δεν περιορίζει σημαντικά την οφθαλμική αυτή πάθηση των ενηλίκων. Παρότι οι κλινικές δοκιμές δεν διαπίστωσαν σημαντικές παρενέργειες από τη χρήση Vuity, σε ποσοστό 14% οι συμμετέχοντες στην κλινική μελέτη ανέφεραν ελαφρείς πονοκεφάλους, ενώ 5% ανέφεραν ερεθισμό των οφθαλμών και υπερβολική ροή δακρύων.

Η έρευνα της ιατρικής ομάδας του Πανεπιστημίου της Πενσυλβάνια έδειξε ότι μία σταγόνα Vuity βελτιώνει τη μακρινή όραση για έξι ώρες και την κοντινή για δέκα.

NEW

SEASON

20 21

DEE JAY 93.5 RADIO

#THEISLANDSDJ

ME ΤΟΝ ANTHONY 642

17:00 - 19:00

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ

HITLIST

f

ig

tw

LISTEN LIVE

www.mydeejay.com.cy

Για τον άνθρωπο και τον γοργισμό

30 χρόνια

KANALI

ΕΞ

106.00 | 98.6 | 107.00 | 106.9

www.kanali6.com.cy

info@kanali6.com.cy

25 820500

Ramos Katsonis

Η Alibaba απέλυσε υπάλληλό της που κατήγγειλε βιασμό

ΠΕΚΙΝΟ. Γυναίκα εργαζόμενη στον κινεζικό κολοσσό του ηλεκτρονικού εμπορίου Ali-baba απέλυσε η εταιρεία, μετά την καταγγελία της ότι έπεσε θύμα βιασμού από πρώην συνάδελφό της, σύμφωνα με δημοσίευμα της φιλοκυβερνητικής εφημερίδας Dahe Daily.

Οι ρεπόρτερ του ημερήσιου φύλλου εξασφάλισαν συνέντευξη από το θύμα, που ανέφερε ότι δέχτηκε ειδοποίηση για καταγγελία της σύμβασής της στα τέλη Νοεμβρίου. Η γυναίκα παρέδωσε, μάλιστα, στην εφημερίδα αντίγραφο της επιστολής απόλυσής της. Στην επιστολή, η εταιρεία υποστηρίζει ότι η γυναίκα διέσπειρε ψευδείς φήμες σχετικά με «δύθεν σεξουαλική κακοποίηση» και για τη «δύθεν ολιγωρία» της Alibaba να διαχειριστεί την καταγγελία. «Οι ισχυρισμοί της προκαλέσαν κοινωνική ανησυχία και είχαν αρνητικό αντίκτυπο στην εταιρεία μας», αναφέρει η επιστολή της Alibaba.

Στη συνέντευξή του, το θύμα αναφέρει: «Δεν υπέπεσα σε κανένα σφάλμα στην εργασία μου και δεν αποδέχομαι τις αιτιολογίες της εταιρείας για την παύση μου. Θα αξιοποιώ, μάλιστα, κάθε νομικό μέσο για να προστατεύσω τα δικαιώματά και τα συμφέροντά μου». Η Alibaba δεν σχολίασε το δημοσίευμα της κινεζικής εφημερίδας.

Η εταιρεία Alibaba, η μεγαλύτερη επιχείρηση ηλεκτρονικού εμπορίου στην Κίνα, κλονίσθηκε από το συγκεκριμένο σκάνδαλο σεξουαλικής παρενόχλησης τον Αύγουστο, μετά την αποκάλυψη του περιστατικού από την εργαζόμενη. Η απολυθείσα πλέον υπάλληλος δημοσιοποίησε τη σεξουαλική επίθεση που υπέστη σε εσωτερικό ηλεκτρονικό φόρουμ συζητήσεων της εταιρείας, αποκάλυπτοντας ότι έπεσε θύμα επίθεσης από τον συνάδελφό της, αλλά και από πε-

λάτη, κατά τη διάρκεια ταξιδιού εργασίας.

Η εταιρεία απέλυσε την καταγγέλουσα, καθώς και δέκα άλλους εργαζομένους, για τη δημοσιοποίηση του περιστατικού. Η Alibaba είχε αναφέρει σε ανακοίνωσή της ότι έχει υιοθετήσει «πολιτική μηδενικής ανοχής σε κρούσματα σεξουαλικής κακοποίησης». Ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Ντάνιελ Ζανγκ, είχε δηλώσει ότι νιώθει «σοκαρισμένος, εξοργισμένος και ντροπισμένος» για την υπόθεση. Η κινεζική εισαγγελία έθεσε, όμως, στο αρχείο την έρευνα για τον βιασμό της υπαλλήλου από τον συνάδελφό της, αναφέροντας ότι η έκκληση σε ακο-

Κατηγορεί πρώην συνάδελφό της και ανακοίνωσε ότι θα κινηθεί δικαστικά εναντίον του κινεζικού κολοσσού ηλεκτρονικών πωλήσεων.

λάσια δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα. Οι εισαγγελείς άσκησαν, όμως, δίωξη για βιασμό στον πελάτη της εταιρείας στις αρχές Σεπτεμβρίου.

Περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης και βιασμού σπανίως δημοσιοποιούνται στην Κίνα. Το 2018, όμως, φοιτήτρια του Πανεπιστημίου του Πεκίνου αποκάλυψε δημόσια ότι ο καθηγητής της την είχε παρενοχλήσει σεξουαλικά. Τον περασμένο μήνα, η επαγγελματίας τενίστρια Πενγκ Σουάι αποκάλυψε ότι έπεσε θύμα σεξουαλικής επίθεσης από ανώτατο κρατικό αξιωματούχο. Η υπόθεση αποσιωπήθηκε τεχνηέντως.

REUTERS

Ο διευθύνων σύμβουλος της Alibaba, Ντάνιελ Ζανγκ, δήλωσε ότι νιώθει «σοκαρισμένος, εξοργισμένος και ντροπισμένος» για την υπόθεση. Η κινεζική εισαγγελία, όμως, έθεσε στο αρχείο την έρευνα για τον βιασμό της υπαλλήλου από τον συνάδελφό της.

Η αγωνία των αστρονόμων τα Χριστούγεννα

Την παραμονή της εορτής θα εκτοξευθεί στο Διάστημα το τηλεσκόπιο James Webb

Του **DENNIS OVERBYE, THE NEW YORK TIMES**

Η δρ Μάρτσια Ρίκε του Πανεπιστημίου της Αριζόνας παραδέχεται ότι «θα κάνει την προσευχή της» το πρωί της παραμονής των Χριστουγέννων, όταν θα παρακολουθεί την εκτόξευση του νέου διαστημικού τηλεσκοπίου James Webb. Επί είκοσι συναπτά έτη εργάζεται για να κατασκευάσει την υπερειραίσθητη κάμερα που θα τοποθετηθεί στο διαστημόπλοιο. Το Webb είναι ο μεγαλύτερος διάδοχος του τηλεσκοπίου Hubble, και η κατασκευή

Οι επιστήμονες ελπίζουν να εντοπίσουν τα πρώτα αστέρια και τους γαλαξίες που δημιουργήθηκαν μετά τη Μεγάλη Εκρηξη.

του κόστισε 10 δισ. δολάρια. Οι αστρονόμοι ελπίζουν ότι θα τους βοηθήσει να λύσουν τα μυστήρια σχετικά με τις πρώτες μέρες του σύμπαντος και θα τους επιτρέψει να κατασκοπεύσουν τους κοντινούς εξωπλανήτες.

Επειτα από πολλά χρόνια καθυστέρησης, το τηλεσκόπιο είναι έτοιμο να εκτοξευθεί από τη Γαλλική Γουιάνα, με προορισμό μια τοποθεσία 1,5 εκατ. χιλιομέτρων μακριά από τη Γη. Τον επόμενο

μήνα, το τηλεσκόπιο θα πρέπει να εκτελέσει σειρά ελιγμών με 344 «σημεία αστοχίας», προκειμένου να ξεδιπλώσει τον χρυσό του καθρέφτη και να αναπτύξει πέντε λεπτά στρώματα ενός τεράστιου πλαστικού αντιπλάκου που θα προστατεύει τα όργανά του.

Μηχανικοί και αστρονόμοι ανησυχούν επειδή δεν υπάρχει προοπτική ανθρώπινος ή ρομποτικής παρέμβασης ή διάσωσης σε περίπτωση που κάτι πάει στραβά. Αλλά, αν το τηλεσκόπιο καταφέρει να φτάσει αλώβητο στον προορισμό του, οι αστρονόμοι ελπίζουν να εντοπίσουν τα πρώτα αστέρια και τους γαλαξίες που αναδύθηκαν από την αρχέγονη ομίχλη όταν το σύμπαν ήταν μόλις 100 εκατομμυρίων ετών, με λίγα λόγια όταν έκανε τα πρώτα του βήματα μετά τη Μεγάλη Εκρηξη.

Ο Μάικλ Τέρνερ, κοσμολόγος στο Ιδρυμα Κάουλι και πρώην πρόεδρος της Αμερικανικής Φυσικής Εταιρείας, περιέγραψε τον συνδυασμό «ενθουσιασμού και τρόμου», που περιμένει να νιώσει κατά την εκτόξευση.

«Η επόμενη δεκαετία της αστρονομίας και της αστροφυσικής βασίζεται στο Webb. Διακυβεύεται η επιτυχία και το κύρος των ΗΠΑ στο Διάστημα και στην επιστήμη. Αυτό είναι βαρύ φορτίο, αλλά ξέρουμε πώς να κάνουμε σπουδαία πράγματα». «Προσπαθώ να μην κάνω αρνητικές σκέψεις», είπε η δρ Πιριγιαμβάντα Ναταρατζάν, αστροφυσικός στο Γέιλ, που θα χρησιμοποιήσει το Webb για να μάθει

Το James Webb είναι έτοιμο να εκτοξευθεί από τη Γαλλική Γουιάνα, με προορισμό μια τοποθεσία 1,5 εκατ. χιλιομέτρων μακριά από τη Γη. Τον Ιανουάριο θα εκτελέσει σειρά ελιγμών, προκειμένου να ξεδιπλώσει τον χρυσό του καθρέφτη και να αναπτύξει πέντε λεπτά στρώματα ενός τεράστιου πλαστικού αντιπλάκου που θα προστατεύει τα όργανά του.

από πού προήλθαν οι υπερμεγέθεις μαύρες τρύπες. «Αξιοσημείωτα επιτεύγματα του ανθρώπινου χεριού και μυαλού, είτε πρόκειται για τις πυραμίδες της Γκίζας, το

Σινικό Τείχος ή την Καπέλα Σιστίνα, χρειάστηκαν χρόνο και χρήμα. Θεωρώ ότι το τηλεσκόπιο Webb είναι κατόρθωμα υψηλής αξίας για την εποχή μας».

Μπούμερανγκ το «American Crisis» για Κουόμο

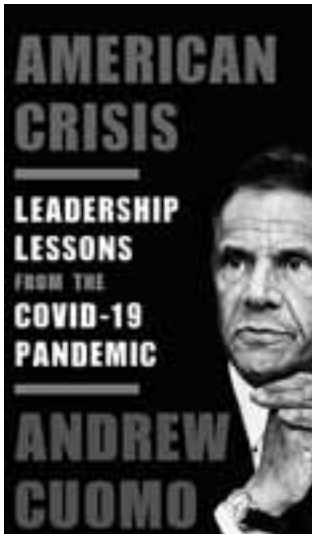
ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Επιτροπή δεοντολογίας της Πολιτείας της Νέας Υόρκης αποφάσισε να διατάξει τον πρώην κυβερνήτη Αντριου Κουόμο να επιστρέψει τα κέρδη από τη συμφωνία 5,1 εκατομμυρίων δολαρίων που έλαβε για να γράψει ένα βιβλίο σχετικά με τη διαχείριση της πανδημίας, το «American Crisis» (Αμερικανική κρίση). Σύμφωνα με το CNN, ο Κουόμο έχει 30 ημέρες για να επιστρέψει τα χρήματα. Το ψήφισμα της Μεικτής Επιτροπής Δημόσιας Δεοντολογίας (JCOPE) ανέφερε ότι ο γενικός εισαγγελέας της Νέας Υόρκης έχει την αρμοδιότητα να επιβάλει την απόφαση και να καθορίσει πού θα διανεμηθούν τα έσοδα του βιβλίου. Μια έκθεση που κυκλοφόρησε τον Νοέμβριο από την JCOPE αναφέρει ότι ο Κουόμο χρησιμοποίησε κρατικούς πόρους και έκανε χρήση κυβερνητικού προσωπικού για να τον βοηθήσει να γράψει το βιβλίο. Ο πρώην κυβερνήτης και οι βοηθοί του υποστήριξαν ότι οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι και το προσωπικό

Καλείται να επιστρέψει τα κέρδη από τις πωλήσεις του βιβλίου για την πανδημία, διότι κατηγορείται ότι αξιοποίησε κρατικούς πόρους για να το γράψει.

που εργάστηκαν για το βιβλίο το έκαναν σε εθελοντική βάση, συγκρίνοντάς τους με βοηθούς βουλευτών που εργάζονταν το Σαββατοκύριακο και στα ρεπό τους σε πολιτικές καμπάνιες. Ο Ριτς Αζοπάρντι, εκπρόσωπος του πρώην κυβερνήτη, αρνήθηκε τις κατηγορίες περί χρήσης κρατικών πόρων. «Πρόκειται για πολιτική υποκρισία χειρίστου είδους. Ο κυβερνήτης Κουόμο έλαβε τη σύσταση του JCOPE, που δηλώνει ότι οι κρατικοί πόροι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν –και δεν χρησιμοποιή-

θηκαν– και όποιος υπάλληλος βοήθησε σε αυτό το έργο το έκανε μόνος του, κάτι που αποτιμήθηκε στα χρονοδιαγράμματά τους». Ο Τζιμ Μακ Γκούαιρ, δικηγόρος του Κουόμο, χαρακτήρισε την απόφαση «αντισυνταγματική» και είπε ότι η επιτροπή υπερέβη «τις δικές της εξουσίες». Η επιτροπή δεοντολογίας νωρίτερα φέτος ακύρωσε την έγκριση που έδωσε το 2020 στον Κουόμο να γράψει το βιβλίο. Σε μια συνάντηση τον Νοέμβριο, ο Ντέιβιντ Μακνάμαρα, μέλος του JCOPE, είπε ότι η επιτροπή έδωσε την υπό όρους έγκρισή της εκείνη την εποχή, επειδή ο Κουόμο δεσμεύτηκε ότι θα έγραφε το βιβλίο «στο δικό του προσωπικό χρόνο χωρίς τη χρήση κρατικών πόρων ή προσωπικού». Τον Απρίλιο, ερωτηθείς για το εάν χρησιμοποιήθηκαν κρατικοί πόροι για τη δημιουργία του, ο πρώην κυβερνήτης δήλωσε ότι «μερικοί άνθρωποι προσφέρθηκαν εθελοντικά να το επιμεληθούν».

CNN

Ο πρώην κυβερνήτης της Νέας Υόρκης και οι βοηθοί του υποστήριξαν ότι οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι και το προσωπικό που εργάστηκαν για το βιβλίο το έκαναν εθελοντικά.

«Η Βενετία σαπίζει κομμάτι κομμάτι»

Δραματική έκκληση προς τον Μάριο Ντράγκι από επιστημονικό ινστιτούτο

ΒΕΝΕΤΙΑ. «Η Βενετία δεν θα καλυφθεί μονομιάς από τη θάλασσα σαν τη μυθική Ατλαντίδα, αλλά θα σαπίζει και θα πέφτει στο νερό κομμάτι κομμάτι. Ένα φρικτό μνημείο της αμέλειας και της ανικανότητάς μας». Έτσι περιγράφεται το μέλλον

Οι ειδικοί προτείνουν το μοντέλο της Ολλανδίας, η οποία, βασισμένη στη μακράιωνη παράδοση μάχης με το υδάτινο στοιχείο, δημιούργησε, το 2010, μια στρατηγική διαχειριστική αρχή.

της πόλης στη δραματική έκκληση που απηύθυνε προς τον Ιταλό πρωθυπουργό Μάριο Ντράγκι το Ινστιτούτο Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών της Βενετίας.

Στην επιστολή που δημοσιεύει η εφημερίδα La Stampa, το Ινστιτούτο υποστηρίζει ότι τα ψέματά τελείωσαν και ότι έχει έρθει η ώρα να ληφθούν γενναία

μέτρα. Λόγω της κλιματικής αλλαγής, η στάθμη της θάλασσας θα ανεβεί το λιγότερο 44 εκατοστά έως το τέλος του αιώνα, ενώ, αν επαληθευτούν τα χειρότερα σενάρια, η άνοδος μπορεί να είναι έως και διπλάσια. Εδώ και σχεδόν μισό αιώνα, η Βενετία έχει ποντάρει τα πάντα στο σύστημα «Μωσούς», τα πλωτά φράγματα που αποκλείουν τη λιμνοθάλασσα από την υπόλοιπη Αδριατική σε περίπτωση φυσικοθαλασσιάς.

Αλλά το σύστημα αυτό, που έχει κατασκευαστεί ως μέτρο εκτάκτου ανάγκης, θα χρειαστεί να λειτουργεί 260 μέρες τον χρόνο, αποκλείοντας ουσιαστικά τη λιμνοθάλασσα και το λιμάνι από τον έξω κόσμο, με δραματικές συνέπειες για το θαλάσσιο οικοσύστημα, την αλιεία και τις θαλάσσιες μεταφορές.

Το ινστιτούτο επισημαίνει ότι υπάρχει ανάγκη συνολικότερου σχεδιασμού, ο οποίος πρέπει να ανατεθεί σε μία αρχή, και όχι σε τριάντα όπως συμβαίνει σήμερα. «Πώς μπορεί να σωθεί η Βενετία αν αυτή τη στιγμή υπάρχει Βαβέλ συγκρουόμενων αρμοδιοτήτων για την προστασία της;» διερωτώνται οι συντάκτες της ανοικτής επιστολής προς τον Ιταλό πρωθυπουργό.

Η πάλαι ποτέ πόλη των δόγηδων δεν αντιμετωπίζει μόνο το πρόβλημα της ανόδου της στάθμης της θάλασσας, αλλά και της καθίζησης του εδάφους, το οποίο υποχωρεί κατά 2 χιλιστά τον χρόνο.

Υπήρξε μια προσπάθεια συντονισμού με το λεγόμενο «Κομιτατόνε», το ανώτατο συντονιστικό όργανο, που συνέχεται όμως πολύ αραιά ώστε να μπορεί να είναι αποτελεσματικό. Το ινστιτούτο προτείνει στην ιταλική κυβέρνηση να χωρήσει σε δύο κατευθύνσεις, των οποίων κοινό χαρακτηριστικό θα είναι η μέγιστη διαφάνεια και δημοσιότητα των αποτελεσμάτων. Οι δύο κατευθύνσεις είναι,

πρώτων, η ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας και, δεύτερον, ο εξορθολογισμός των μηχανισμών λήψης αποφάσεων. Η Βενετία δεν αντιμετωπίζει μόνο το πρόβλημα της ανόδου της στάθμης της θάλασσας αλλά και της καθίζησης του εδάφους, το οποίο υποχωρεί κατά 2 χιλιστά τον χρόνο.

Η επιστολή προτείνει το μοντέλο της Ολλανδίας, η οποία, βασισμένη στη μα-

κράιων παράδοση μάχης με το υδάτινο στοιχείο, δημιούργησε, το 2010, μια στρατηγική διαχειριστική αρχή που ονομάστηκε Πρόγραμμα Δέλτα. Στην Ολλανδία εργάζονται ταυτόχρονα σε τέσσερα σελάσσας αλλά και της καθίζησης του εδάφους, το οποίο υποχωρεί κατά 2 χιλιστά τον χρόνο.

γιστη δυνατή ευχέρεια κινήσεων και να δεσμεύεται από τα ελάχιστα δυνατά γραφειοκρατικά εμπόδια. Ένα από τα πρώτα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν είναι τι συμβαίνει στις περιπτώσεις που δεν επαρκούν ούτε τα φράγματα του Μωσού για να προστατευθεί η μοναδική αυτή πόλη-μνημείο της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

LA STAMPA

ΑΝΑΛΥΣΗ
EUROBANK*

Πιο σφιχτή πολιτική από τις κεντρικές τράπεζες

Την εβδομάδα που διανύσαμε, πέντε μεγάλες κεντρικές τράπεζες πραγματοποίησαν τις τελευταίες συνεδριάσεις νομισματικής πολιτικής για το 2021, αναγνωρίζοντας την ενίσχυση των πληθωριστικών πιέσεων και καθιστώντας σαφές ότι είναι έτοιμες να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες για την ανάσχεσή τους. Μεταξύ αυτών, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) αποφάσισε να διπλασιάσει τον μηνιαίο ρυθμό μείωσης των αγορών περιουσιακών στοιχείων (tapering), γεγονός που, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της αγοράς, φέρνει πιο κοντά τον χρόνο έναρξης ενός νέου κύκλου αύξησης επιτοκίων. Οι αναθεωρημένες προβλέψεις των μελών της αρμόδιας επιτροπής για την πορεία των επιτοκίων υποδηλώνουν τρεις αυξήσεις των 25 μ.β. εκάστη το 2022 (έναντι συνολικής αύξησης περίπου 20 μ.β. τον Σεπτέμβριο), με την επίσημη ανακοίνωση να υποδηλώνει ότι, με τον πληθωρισμό να παραμένει πάνω από τον στόχο του 2,0% για αρκετό διάστημα, η επίτευξη της μέγιστης απασχόλησης είναι η μόνη προϋπόθεση που απομένει για την αύξηση των επιτοκίων.

Η μεγαλύτερη ισως έκπληξη ήταν η Κεντρική Τράπεζα της Αγγλίας (BoE), η οποία, παρά την αβεβαιότητα για τις επιπτώσεις της νέας μετάλλαξης του κορωνοϊού στην οικονομική δραστηριότητα, αποφάσισε να αυξήσει το βασικό επιτόκιο κατά 15 μ.β. στο 0,25%. Η BoE είναι η πρώτη μεγάλη κεντρική τράπεζα από το γκρουπ των G7 που προχωρεί σε αύξηση επιτοκίων

εν μέσω πανδημίας, καθώς ο ήδη υψηλός πληθωρισμός και η συνεχιζόμενη βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας, παρά τη λήξη του κυβερνητικού προγράμματος στήριξης της απασχόλησης από τις επιπτώσεις της πανδημίας τον Σεπτέμβριο, έχουν αυξήσει την ανησυχία για τον κίνδυνο διατήρησης υψηλού πληθωρισμού για διάστημα μεγαλύτερο από το αρχικώς προβλεπόμενο.

Την Πέμπτη είχαμε και την απόφαση της ΕΚΤ, η οποία έκρινε πως η πρόοδος που έχει σημειωθεί όσον αφορά την ανάκαμψη και τον μεσοπρόθεσμο στόχο για τον πληθωρισμό της επιτρέπει τη σταδιακή μείωση του ρυθμού αγορών περιουσιακών στοιχείων τα επόμενα τρίμηνα, αφήνοντας όμως ανοιχτό το ενδεχόμενο αναπροσαρμογής της πολιτικής της εάν τεθεί σε κίνδυνο ο στόχος της σταθερότητας των τιμών.

Στις αγορές συναλλάγματος, ευνοημένη από την απόφαση της BoE, η στερλίνα ενισχύθηκε κυρίως έναντι του δολαρίου σημειώνοντας εκ νέου επίπεδα πάνω από το 1,33. Ανοδικά κινήθηκε και το ευρώ, καθώς ο ρυθμός αγορών από την ΕΚΤ μέσω του προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού (APP) τα αμέσως επόμενα τρίμηνα θεωρήθηκε μικρότερος από τον αναμενόμενο, με την ισοτιμία ευρώ/δολ. να ανέρχεται πάνω από το 1,1350 για πρώτη φορά από τις αρχές Δεκεμβρίου.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Ισχυρή ανάκαμψη και το 2022 στην Ευρωζώνη βλέπει η Fitch

Σημαντική μείωση των ελλειμμάτων, ενώ οι δείκτες χρέους προς ΑΕΠ θα ακολουθήσουν πτωτική πορεία

Τις προοπτικές, τις ευκαιρίες, αλλά και τις προκλήσεις που αναμένεται να φέρει το 2022 στις χώρες της Ευρωζώνης, αναλύει ο οίκος αξιολόγησης Fitch, προβλέποντας πως το νέο έτος θα υπάρξει συνέχιση της ισχυρής ανάκαμψης, σημαντική μείωση των ελλειμμάτων, ενώ οι δείκτες χρέους προς ΑΕΠ θα ακολουθήσουν πτωτική πορεία.

Την ίδια στιγμή, εκτιμά πως η συζήτηση γύρω από την αλλαγή των δημοσιονομικών κανόνων θα ενισχυθεί, ενώ οι νέες παραλλαγές του κορωνοϊού, αλλά και ο υψηλότερος πληθωρισμός, αποτελούν τους μεγαλύτερους κινδύνους για την επιστροφή στην κανονικότητα και την εδραίωση της ανάκαμψης. Ειδικότερα, ο οίκος αξιολόγησης αναμένει από την ΕΚΤ να διατηρήσει

Οι νέες παραλλαγές του κορωνοϊού, αλλά και ο υψηλότερος πληθωρισμός, αποτελούν τους μεγαλύτερους κινδύνους.

μία διευκολυντική στάση νομισματικής πολιτικής το επόμενο έτος. Πιο συγκεκριμένα, τα επόκια αναμένεται να παραμείνουν αμετάβλητα και οι αγορές ομολόγων υπό την ποσοτική χαλάρωση θα μπορούσαν να συνεχιστούν μέχρι το 2024. Όσον αφορά τις πληθωριστικές πιέσεις αυτές είναι παροδικές και ο μεσοπρόθεσμος πληθωρισμός παραμένει χαμηλός.

Παράλληλα, η Fitch προβλέπει μέση αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ της Δυτικής Ευρώπης κατά 3,9% το 2022, από 4,5% το

2021, αλλά υψηλότερα από τον μέσο όρο της δεκαετίας έως το 2019. Η Γαλλία θα φτάσει τα προ πανδημίας επίπεδα του ΑΕΠ στο τρίμηνο δ' τρίμηνο, ενώ η Γερμανία, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο θα ακολουθήσουν στο α' τρίμηνο του 2022 και η Ισπανία το δ' τρίμηνο του 2022. Οι περιορισμοί της προσφοράς και οι υψηλότερες τιμές ενέργειας και εμπορευμάτων, με τις επιπτώσεις τους στο κόστος, τα περιθώρια και τα πραγματικά εισοδήματα των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών αποτελούν, ωστόσο, κίνδυνο για τις προοπτικές, όπως υπογραμμίζει ο οίκος.

Αναφορικά με την πορεία των ελλειμμάτων, ο οίκος Fitch επισημαίνει πως την επιδείνωση που σημειώθηκε στη δυτική Ευρώπη εξαιτίας της πανδημίας θα ακολουθήσει η απότομη μείωση των ελλειμμάτων το 2022 λόγω της απόσυρσης των μέτρων στήριξης και της οικονομικής ανάκαμψης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα περισσότερα κράτη-μέλη της Ε.Ε. διατάζουν να αποσύρουν τα μέτρα στήριξης πολύ νωρίς.

Σύμφωνα με τον οίκο, οι περισσότερες κυβερνήσεις της Ευρωζώνης στοχεύουν να τονώσουν την ανάπτυξη για να εξασφαλίσουν ότι το χρέος θα τοποθετηθεί σε πτωτική πορεία.

Τέλος, το μέγεθος και η χρονική συγκυρία της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής εξυγίανσης είναι εξαιρετικά αβέβια στην Ευρωζώνη, κυρίως επειδή οι δημοσιονομικοί κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης έχουν «παγώσει» έως το 2023. Σημειώνεται πως η Κομισιόν άνοιξε τη διαδικασία διαβούλευσης για το μέλλον του δημοσιονομικού πλαισίου και πρόκειται να αναπτύξει πρόταση έως την άνοιξη του 2022.

Ο οίκος αξιολόγησης προβλέπει μέση αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ της Ευρωζώνης κατά 3,9% το 2022, από 4,5% το 2021, αλλά υψηλότερα από τον μέσο όρο της δεκαετίας έως το 2019.

Με μικρά κέρδη έκλεισε την Τρίτη το ΧΑΚ

Στα κέρδη επέστρεψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ). Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ έκλεισε στις 66,50 μονάδες, καταγράφοντας αύξηση 0,20%. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 39,82 μονάδες παρουσιάζοντας επίσης μικρή άνοδο σε ποσοστό 0,23%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €219.398.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, τα μεγαλύτερα κέρδη καταγράφηκαν οι Επενδυτικές κατά 2,44% και ακολούθησαν η Κύρια Αγορά με κέρδη 0,55% και τα Ξενοδοχεία με κέρδη 0,22%. Με ζημιές 0,15% έκλεισε η Εναλλακτική Αγορά.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €145.943 (πίωση 0,49% – τιμή κλεισίματος €1,01). Ακολούθησαν οι τίτλοι της Δημόσιας Επενδυτικής με €45.281 (άνοδος 2,67 – τιμή κλεισίματος €0,38), της Τοιμεντοποιίας Βασιλικού με €14.019 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €2,70), της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων με €6.815 (πίωση 0,99% – τιμή κλεισίματος €0,50) και της Logicom

με €3.445 (άνοδος 1,23% – τιμή κλεισίματος €1,65).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 3 κινήθηκαν ανοδικά, 3 πτωτικά και 2 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός

Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ έκλεισε στις 66,50 μονάδες, καταγράφοντας αύξηση 0,20%.

των συναλλαγών ανήλθε σε 64. Εξάλλου, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου ανακοινώνει ότι το εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο της εισηγμένης εταιρείας Ισχύς Επενδυτική Δημόσια Λτδ, το οποίο ανερχόταν σε €1.870.000 διαιρεμένο σε 11.000.000 μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,17, – τιμή κλεισίματος €0,38), της Τοιμεντοποιίας Βασιλικού με €14.019 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €2,70), της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων με €6.815 (πίωση 0,99% – τιμή κλεισίματος €0,50) και της Logicom

Η αλλαγή αυτή θα έχει ισχύ από την Πέμπτη, 23 Δεκεμβρίου 2021.

Ευκαιρίες στον τραπεζικό κλάδο βλέπουν οι ξένοι

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ισχυρές προοπτικές και σημαντική επενδυτική ευκαιρία βλέπουν οι αναλυτές της Bank of America και της Axia Research στις ελληνικές τράπεζες το 2022, καθώς ο κλάδος επιταχύνει τη διαδικασία μείωσης του κινδύνου στους ισολογισμούς και γυρίζει πλέον σελίδα, εστιάζοντας στην αύξηση των δανείων, χάρη και στο πολύ υποστηρικτικό μακροοικονομικό περιβάλλον. Η Bank of America τονίζει πως στην Ελλάδα προτιμάει τις τράπεζες με βελτιωμένη ποιότητα ενεργητικού και ικανοποιητικά επίπεδα κεφαλαίων. Αναμένει ότι ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων του κλάδου θα αυξηθεί το 2022 λόγω της ομαλοποίησης των πιστωτικών ζημιών μετά τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και της αύξησης των νέων δανείων. Ωστόσο, η απόδοση ιδίων κεφαλαίων θα παραμείνει κάτω από το κόστος ιδίων κεφαλαίων, καθώς η BofA βλέπει πλήρη ομαλοποίηση το 2025.

Συγκεκριμένα, συμβουλεύει τους επενδυτές να προτιμήσουν τις τράπεζες όπου η βελτίωση της ποιότητας του ενεργητικού συνδυάζεται με ικανοποιητική θέση ιδίων κεφαλαίων, καθώς αυτό οδηγεί σε ταχύτερη διανομή μερισμάτων, «δείχνοντας» τις Alpha, Εθνική και Eurobank τις οποίες και τοποθετεί στις κορυφές της επιλογής για τη νέα χρονιά από την περιοχή της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και Αφρικής, καθώς –όπως τονί-

ζει– οι αποτιμήσεις τους είναι πολύ χαμηλές και δεν δικαιολογούνται από το προφίλ κινδύνου-ανταμοιβής που προσφέρουν. Από την πλευρά της η Axia Research επισημαίνει πως έπειτα από μια παρατεταμένη περίοδο όπου κυριάρχησε η εξυγίανση των ισολογισμών των ελληνικών τραπεζών και οι συζητήσεις για τα επίπεδα κεφαλαίου, έχει έρθει πλέον η στιγμή της εστίασης στην επέκταση του

Η μεγάλη πρόοδος στην εξυγίανση των ισολογισμών καθιστά ελκυστικότερες τις τέσσερις συστημικές τράπεζες εκτιμούν BofA και Axia Research.

καθαρού δανεισμού στον κλάδο. Όπως αναφέρει, με βάση τα στρατηγικά σχέδια των συστημικών τραπεζών, αναμένεται επέκταση του δανεισμού κατά 6-7 δισ. ευρώ ετησίως, που μεταφράζεται σε 5% σύνθετο ρυθμό ανάπτυξης το διάστημα 2021-2024. Ωστόσο, η ανάπτυξη της Axia δείχνει ότι αυτή η αύξηση του δανεισμού θα μπορούσε να φτάσει το 10% σε μέσο όρο ετησίως.

Επίσης, τον τρίτο παράγοντα έκπληξη ή το «κερασόκι στην τούρτα», όπως τον χαρακτηρίζει η Axia, θα μπορούσε να αποτελέσει η πιθανότητα επιστροφής στις τράπεζες των «θεραπευμένων» δανείων από τους servicers.

κροπρόθεσμο μέσο όρο. Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα διαθέτει σήμερα χαμηλό δείκτη δανείων προς ΑΕΠ στο 77%, ο οποίος διαμορφώνεται στο 60% για τα εξυπηρετούμενα δάνεια. Εάν ληφθούν υπόψη οι εκτιμήσεις των διοικήσεων για την αύξηση του δανεισμού και οι προβλέψεις για το ελληνικό ΑΕΠ, το ποσοστό παραμένει κάτω από το 80%, έναντι του ιστορικού μέσου όρου περίπου 90%. Η Axia αναμένει ωστόσο ότι το χάσμα αυτό θα αρχίσει να κλείνει στο μέλλον.

Δεύτερον, σε περιόδους ισχυρών οικονομικών επιδόσεων της Ελλάδας, δηλαδή ετήσια αύξηση ΑΕΠ άνω του 5%, όπως αυτές που προβλέπονται για το 2022-2026 χάρη στο Ταμείο Ανάκαμψης, οι ρυθμοί αύξησης των δανειακών χορηγήσεων είναι τουλάχιστον διπλάσιοι σε σχέση με αυτούς του ΑΕΠ. Πιο αναλυτικά, τα εταιρικά, τα καταναλωτικά και τα στεγαστικά δάνεια αυξάνονται κατά 2 φορές, 2,6 φορές και 3,7 φορές σε σχέση με το ΑΕΠ. Εάν συνδυαστούν το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα της οικονομικής ανάπτυξης και η ομαλοποίηση του δανεισμού κατά 6-7 δισ. ευρώ ετησίως, που μεταφράζεται σε 5% σύνθετο ρυθμό ανάπτυξης το διάστημα 2021-2024. Ωστόσο, η ανάπτυξη της Axia δείχνει ότι αυτή η αύξηση του δανεισμού θα μπορούσε να φτάσει το 10% σε μέσο όρο ετησίως.

Επίσης, τον τρίτο παράγοντα έκπληξη ή το «κερασόκι στην τούρτα», όπως τον χαρακτηρίζει η Axia, θα μπορούσε να αποτελέσει η πιθανότητα επιστροφής στις τράπεζες των «θεραπευμένων» δανείων από τους servicers.

Πάνω από τις προσδοκίες η ανταλλαγή ομολόγων που είχαν μείνει εκτός PSI

Πολύ υψηλότερα των προσδοκιών του οικονομικού επιτελείου, αλλά και της αγοράς, κινήθηκε το εγχέρισμα της ανταλλαγής των ομολόγων που είχαν μείνει εκτός PSI και εκτός του swap του 2017, καθώς η συμμετοχή άγγιξε το 72,16%.

Από το σύνολο των ομολόγων αξίας 4,04 δισ. που είχαν λήξει κάθε έτος από το 2023 έως το 2042, τελικά ανταλλάχθηκαν με άλλους συγκεκριμένους ελληνικούς κρατικούς τίτλους ή εξαγοράστηκαν (ανάλογα την περίπτωση) τα 2,92 δισ., με το ελληνικό Δημόσιο να καταβάλει σε μετρητά 1,1 δισ. και το υπόλοιπο 1,8 δισ. περίπου να αφορά την έκδοση νέων τίτλων που λήγουν το 2027, το 2033, το 2037 και το 2042.

Τα «κέρδη» για το Δημόσιο

Η αύξηση συνεισώσε των ελληνικού χρέους δεν ξεπερνάει το 1,1 αναλυτικά, τα εταιρικά, τα καταναλωτικά και τα στεγαστικά δάνεια αυξάνονται κατά 2 φορές, 2,6 φορές και 3,7 φορές σε σχέση με το ΑΕΠ. Εάν συνδυαστούν το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα της οικονομικής ανάπτυξης και η ομαλοποίηση του δανεισμού κατά 6-7 δισ. ευρώ ετησίως, που μεταφράζεται σε 5% σύνθετο ρυθμό ανάπτυξης το διάστημα 2021-2024. Ωστόσο, η ανάπτυξη της Axia δείχνει ότι αυτή η αύξηση του δανεισμού θα μπορούσε να φτάσει το 10% σε μέσο όρο ετησίως.

Επίσης, τον τρίτο παράγοντα έκπληξη ή το «κερασόκι στην τούρτα», όπως τον χαρακτηρίζει η Axia, θα μπορούσε να αποτελέσει η πιθανότητα επιστροφής στις τράπεζες των «θεραπευμένων» δανείων από τους servicers.

γεγονός που καθιστά αυτό το deal άκρας επιτυχημένο. Η πλειονότητα των τίτλων με κοντινές λήξεις – 2023, 2024 και 2025, συνολικού ύψους 1,42 δισ., με τους περισσότερους να διακρατεί η Τράπεζα της Ελλάδος– εξαγοράστηκε με μετρητά, ενώ με μετρητά έγινε και η ανταλλαγή των ομολόγων λήξης 2042 που είχαν ομολογηθεί των ΗΠΑ, καθώς δεν υπήρχε η επιλογή αντικατάστασης με άλλα ομόλογα.

Υπενθυμίζεται πως οι κάτοχοι των τίτλων του PSI με λήξεις 2023, 2024 και 2025, είχαν την επιλογή να τους ανταλλάξουν με νέους τίτλους της 7ετούς έκδοσης του 2020 (λήξης 2027) ή να επιλέξουν την εξαγορά έναντι μετρητών.

Οι κάτοχοι των τίτλων που λήγουν το 2026-2027 μπορούσαν να τους ανταλλάξουν επίσης με το 7ετές και συγκεκριμένη πληρωμή εξισορρόπησης, ενώ οι ομολογητοί που κατέχουν τις λήξεις 2028-2032 μπορούσαν να τις ανταλλάξουν με το 15ετές ομόλογο λήξης 2033, εκείνοι που κατέχουν τις λήξεις 2033-2036 με το 19ετές λήξης 2037 και οι κάτοχοι των τίτλων των σειρών 2037-2042 μπορούσαν να τους ανταλλάξουν με το 24ετές, λήξης 2042.

Έτσι, το ελληνικό Δημόσιο μετά και τις προσφορές θα εκδώσει 424,4 εκατ. νέα ομόλογα λήξης 2027 (ενώ 191,6 εκατ. θα καταβληθούν σε μετρητά), 476,1 εκατ. ομόλογα λήξης 2033, 417,4 εκατ. ομόλογα λήξης 2034 και 523 εκατ. ομόλογα λήξης 2042.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Deloitte.

Στην Deloitte παρέχουμε στους πελάτες μας ευρύ φάσμα απόψεων, ικανοτήτων και δημιουργικότητας, που απαιτούνται για την επίτευξη **αποτελεσμάτων με θετικό αντίκτυπο.**

© 2020 Deloitte Limited

Connect for **impact.**

www.deloitte.com/cy

